
Eesti Kooriühingu
AASTARAAMAT 2025

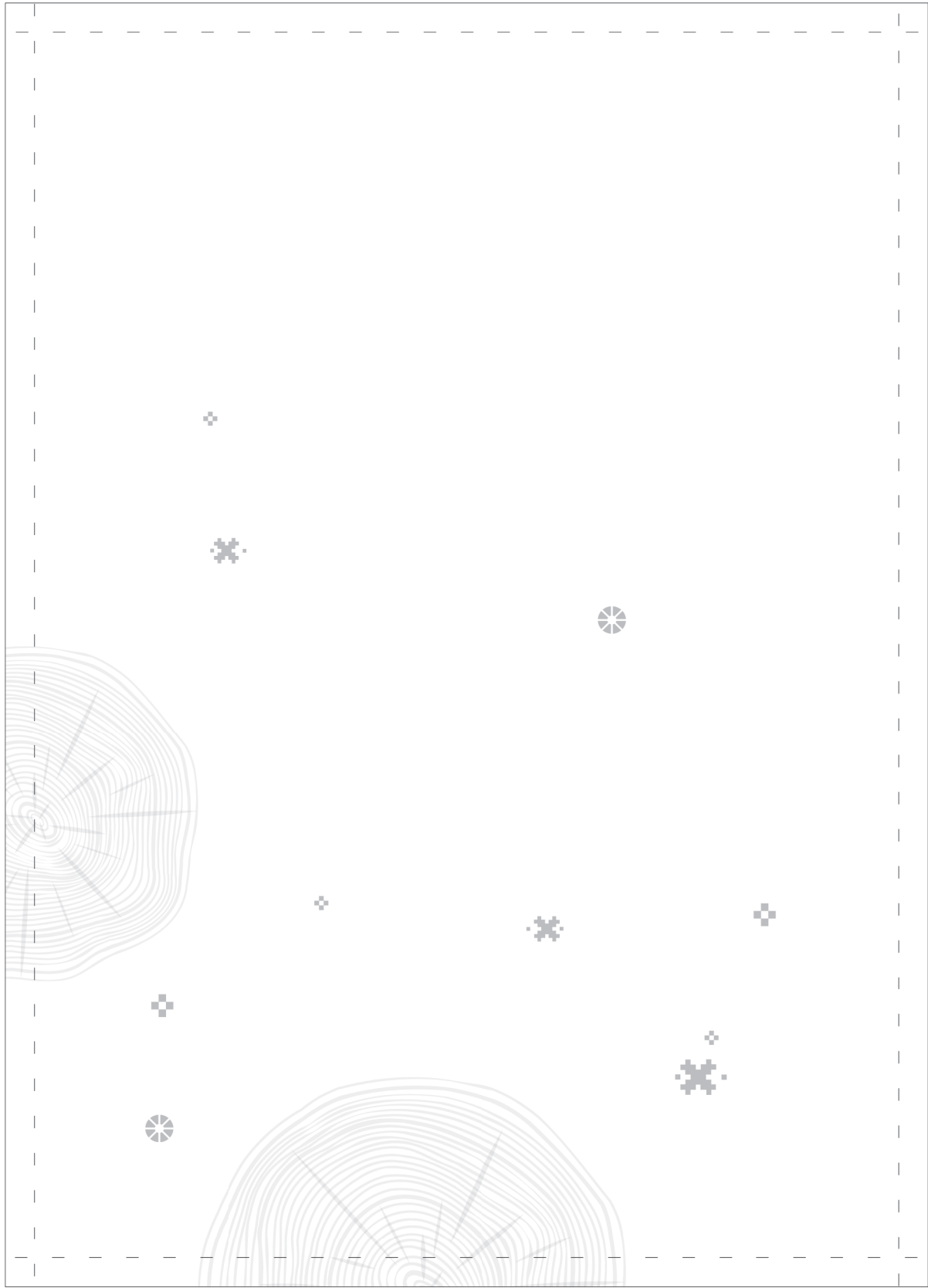

Eesti Kooriühingu
**aastapreemiate
gala**

Pühapäeval,
8. veebruaril 2026
kell 15 Estonia
kontserdisaalis

EESTI KOORIÜHING

Hea koorilaulja, pillimängija! Head dirigendid, kolleegid!

Oli laulupeo aasta.
Oli meie ISE OMA pidu.
Oli hea pidu!
Aitäh Teile kõigile!!!

Laulupeo kõrval oli ka palju põnevat ja harivat meie koorilaulu maastikul: Leading Voices, palju kontserte, loenguid, õpitubasid. Oli mida kuulata ja kõrva taha panna.

Aitäh tegijatele!

Saime hingele kosutust, saime vaimule värskust.

Peame olema targad, et oma rada kindlalt ja arukalt käia.

Koorilaul on andnud paljudele meile elu mõtte, mille oleme saanud oma eelkäijatelt, õpetajatelt, eeskujudelt. Neile mõeldes ja nende väärtusi kandes liigume lauldes edasi. Uusi väärtusi luues kindlustame koorilaulu tuleviku.

Tarkust ja jõudu meile!

Hirvo Surva
Eesti Kooriühingu
esimees

Aastakontserdi kava

Eduard Tamm (1879–1941)
Eduard Tamm (sdn Riivo Jõgi)
Võru Puhkpilliorkester,
dirigent José Antonio Page Ramírez

Juubeli marss
Haanja miis

Veljo Tormis (1936–2017) / rahvaluule
Aare Külama (s 1985) / Haldi Välimäe
Keila Kooli lastekoor,
dirigent Kadi Härma
Klaveril Pille Metsson

Kevad, Udu ja Lumi
tsüklist „Modaalsed etüüdid“
Oma mõtete mets

Andres Lemba (s 1968)
Rahvusoooper Estonia poistekoor,
dirigent Hirvo Surva

Ave Maria (I osa teosest
„Dona nobis pacem“)

Eduard Tubin (1905–1982) / Ernst Enno
Eduard Tubin / Friedrich Kuhlbars
Rahvusoooper Estonia noormeestekoor,
dirigent Hirvo Surva

Igatsus
Õhtulaul

Veljo Tormis / Kersti Merilaas
Mariliis Valkonen (s 1981) / Mathura
Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor,
dirigent Triin Koch

Järv tare taga
Aegade aias

Ēriks Ešenvalds (s 1977) / Thomas Nashe Andres Lemba / Ly Seppel <i>Musamari Koorikooli tütarlastekoor, dirigent Tiina Mee</i>	Spring, the Sweet Spring Haned-luiged
Erkki-Sven Tüür (s 1959) / Peep Ilmet Rasmus Puur (s 1991) / Kalju Lepik <i>Tallinna Kammerkoor, dirigent Heli Jürgenson</i>	Taandujad Põhjala tsüklist „Kestmise laulud”
Evald Aav (1900–1939) / Anna Haava <i>Ühendkoor, dirigent Triin Koch</i>	Me oleme põhjamaa lapsed
Olav Ehala (s 1950) / Leelo Tungal <i>Ühendkoor, dirigent Heli Jürgenson Klaveril Olav Ehala</i>	Sa oled ainus

Õhtut juhib Henessi Schmidt
Kunstiline juht: Heli Jürgenson

Lavastaja: Veiko Tubin

Videokunstnik: Piibe Piirma

Valguskunstnik: Priidu Adlas

Kontserdi kannab üle Klassikaraadio.

AASTA KOOR – kontsertkollektiiv

E STudio tütarlastekoor

Dirigent: Külli Lokko

Esitaja: Inge Bachaus

E STudio tütarlastekoor on kujunenud üheks Tartu ja Lõuna-Eesti säravamaks noortekooriks, kus laulavad 14–19-aastased noored. Koor sündis 2021. aastal dirigent Külli Lokko käe all, kui E STudio koori- ja tantsukooli juurde loodi kontsertkoor. Juba algusaastad tõid rahvusvahelise edu: I koht „Lauluragin 2021“, II koht festivalil „Tallinn 2023“ ning viis täispikka kontserti USA Montana Rahvusvahelisel Koorifestivalil. Ka viimastel aastatel on kooril tihe esinemisgraafik ja on saavutatud olulisi võite kõrgetasemelistel koorikonkurssidel.

E STudio tütarlastekoori teeb eriliseks nende mitmekülsus – lauljate tugev muusikaline ettevalmistus võimaldab esitada nõudlikku repertuaari, mida rikastavad tantsu ja näitlemisega tegelemine. Sellest sünnib laval terviklik kunstiline kogemus, mida on märgatud nii „Tartu 2024“ üritustel kui mitmel teisel olulisel sündmusel.

Üks kooriliige on E STudio tütarlastekoori kohta öelnud: „Me oleme kokkuhoidev, helisev, imelisi elamusi andev koor. Tegutseme ühise eesmärgi nimel, saame sellest ise rõõmu ja jagame seda ilu ning muusikalist maagiat maailmale.“ Just see kirjeldab koori olemust.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Eestimaa minu hinges ja südames” 24. veebruaril Eesti Rahva Muuseumis;
- „Waterloo: ABBA aegumatud hitid” 4. märtsil Räpina valla kultuuri-keskuses;
- osalemine rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” 24.–26. aprillil, saavutati I koht noortekooride kategoorias;
- kontsert Eesti ja maailma filmimuusikast „Me oleme vabad 2” 15. oktoobril Eesti Rahva Muuseumis.

Kammerkoor Encore

Dirigent: Karin Tuul

Esitaja: Eesti Kammerkooride Liit

Kammerkoori Encore kutsus kokku dirigent Karin Tuul 2016. a oktoobris, seega eelmisel sügisel algas kooril kümnes hooaeg. Koori hääleseadjana on alates 2019. aastast tegutsenud Karin Salumäe.

Koori tegevuse hulka kuulub rohkelt meeldejäävaid kontserte, millest viimaste aastate olulisemad on olnud 2024. a detsembris toimund ühtekuuluvuskontsert „Elukoor“, kus juhiti tähelepanu ligipääsetavuse teemale, sama aasta oktoobrikuus osalemine rahvusvahelise koorikonkursi „Let the Peoples Sing“ finaalis ning aprillis toimunud Karin Tuule autorikontsert „Vaata ja sa näed“.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- osalemine rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“ 24.–26. aprillil, kus saavutati kaasaegse muusika kategoorias II koht ning oldi üks kuuest koorist, kes pääses Grand Prix vooru;
- juunikuus osales koor rahvusvahelisel koorifestivalil „Cantu Gaudeamus“ Poolas. Seal võideti Grand Prix ning lisaks I koht täiskasvanute kategoorias, I koht kaasaegse muusika kategoorias, samuti pälviti Fryderyk Chopin University of Music eripreemia kauni kõla eest;
- osalemine Eesti Kammerkooride Liidu hingedeaja projektis, kus toodi kahel korral kuulajateni Mozarti Reekviem;
- detsembris toimus koori jõulukontsert „Magnificat“ Viimsi Püha Jaakobi kirikus, mille kavas olid Francesco Durante „Magnificat“, Jüri Lepa teose „Benedictus“ esiettekanne ning eestikeelsed esiettekanded kahest Rootsi jõululaulust. Kontserdil musitseerisid koos kooriga organist Ene Salumäe ja projektorkester Ventum.

Musamari Koorikooli tütarlastekoor

Dirigent: Tiina Mee

Esitajad: Eesti Naislaulu Selts ja Musamari Koorikooli tütarlastekoori lastevanemad

Musamari Koorikooli tütarlastekooris laulavad 13–19-aastased tütarlapsed, kellest enamus on koos laulnud eelkoolieast alates. Osaletud on paljudes erinevates kontserdiprojektides, noorte- ja üldlaulupidudel, festivalidel ja konkurssidel Eestis ning mujal maailmas. 2017. a oli koor tantsupeokooriks XII noorte laulu- ja tantsupeol „Mina jään“. Koor on koostööd teinud paljude Eesti tippmuusikute ja heliloojatega, samuti Üle-eestilise Noorte Sümfoonia-orkestriga. Toredaks traditsiooniks on saanud iga-aastased kontserdid Estonia kontserdisaalis.

Praeguse koosseisu saavutused konkursilavadel:

- II koht lastekooride kategoorias koorikongressil „67th International Choral Competition Polifonico Guido d'Arezzo" Itaalias;
- I koht lastekooride kategoorias koorikongressil „70th International Choral Competition Polifonico Guido d'Arezzo" Itaalias;
- I koht erinevate stiilide kategoorias, II koht lastekooride kategoorias, dirigendi eripreemia parima vokaalpedagoogilise töö eest noorte lauljatega XXVII rahvusvahelisel koorifestivalil Prevezas (Kreeka);
- III koht noortekooride kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Provence'is Prantsusmaal 2024.

Tähtsamad kontserdid aastal 2025:

- Musamari Koorikooli kontsert „Küla kuuleb“ 7. juunil Estonia kontserdisaalis;
- osalemine W. A. Mozarti „Kroonimismissa“ ettekandel 29. juunil Salzburgi Toomkirikus;
- Musamari Koorikooli sünnipäevakontsert „Musamari 30“ 23. novembril Estonia kontserdisaalis koos ÜENSO orkestriga.

Osalemine festivalidel aastal 2025:

- I koht noortekooride kategoorias ja I koht rahvamuusika kategoorias V rahvusvahelisel Salzburgi koorifestivalil Austrias;
- II koht noortekooride kategoorias XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“.

Tallinna Ülikooli ja Kalevi ühendmeeskoor

Dirigendid: Indrek Vijard ja Ka Bo Chan

Esitajad: Tallinna Ülikool ja Eesti Meestelaulu Selts

Käesoleval hooajal täitus 25 aastat Tallinna Ülikooli meeskoori loomisest. Koor on 30 laulumehest koosnev aktiivne seltskond, mille asutajateks olid Eesti koorimaastikul tuntud dirigendid Jüri Rent ja Indrek Vijard. 2000. aastal käisid nad Eesti Meestelaulu Seltsi initsiatiivil läbi Tallinna gümnaasiume, et leida noori laulumehi, keda liita ning innustada osalema Eesti meestelaululiikumises. Initsiatiivi tulemusena saadi toona üle vabariigi kokku kümneid koore, kellest tänaseks küll alles veel vaid kaks. Koori nimeks sai algselt Tallinna Noorte Meeste Koor ning aasta hiljem jätkati Tallinna Pedagoogikaülikooli meeskoorina. 2005. aastast, ülikooli nime vahetuse tulemusena, kannab ka koor Tallinna Ülikooli Meeskoori nime.

Koori muusikaalaste tegevuste hulka kuuluvad ülesastumised ülikooli aktustel ja tähtsündmustel, konkursid ja kontsertreisid nii Eestis kui ka välismaal, kontserdid koostöös erinevate muusikutega ning palju muud põnevat. Meeskoor on jaganud lava Kaire Vilgatsi, Marvi Vallaste, Tõnis Mägi, Tanel Padari, Eda-Ines Etti, Lenna ja paljude teistega. Esinemispaikadeks on olnud nii väikesed puukirikud ja koolihoovid kui ka suured katedraalid ja kontserdisaalid.

Koor toetab heategevusprogrammi „Märka ja aita!“, mis on suunatud vähekindlustatud laste toetamisele.

Tallinna Ülikooli esindatakse kõikidel Eesti üldlaulupidudel, noorte laulupidudel ning üliõpilaste laulupeol „Gaudeamus“. Alates 2019. a oleme endaga liitnud poistekoori Kalev noormehed.

Läbi aastate on koor võitnud konkurssidel nii auhinnalisi kohti kui ka eripreemiaid. Näiteks 2024. a saavutas koor Bratislava jõululaulude festivalil I koha ja Grand Prix’.

Osalemine festivalidel aastal 2025:

- kulddiplom ja I koht Pau Casalsi nim rahvusvahelisel konkursil Barcelonas vaimuliku muusika kategoorias.

Tähtsamad kontserdid aastal 2025:

- Tallinna Ülikooli ja Kalevi ühendatud meeskoori juubelikontsert 8. juunil Tallinna Filharmonia Mustpeade majas;
- kontsert Pau Casalsi nim konkursil Barcelonas 11. septembril;
- kontsert „Indrek Vijard 60“ Tallinna Laululava Klaassaaalis 25. oktoobril.

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor

Dirigent: Triin Koch

Esitaja: Eesti Naislaulu Selts

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor on oma järjepideva ning kõrgetasemelise kontserttegevusega olnud aastakümneid üks Eesti koorimuusika silmapaistvamaid kollektiive. Koori pikaajaseim dirigent on olnud maestra Vaike Uibopuu, alates 2015. aastast juhatab koori Triin Koch. Koor on pälvinud mitmeid auhinnalisi kohti nii kodumaistel kui ka rahvusvahelistel konkurssidel ning jäädvustanud Eesti heliloojate loomingut kokku kaheksale helikandjale.

2025. aastal tähistas Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor oma 80. tegutsemisaastat, olles lahutamatu osa Eesti koorimuusika pärandist.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskoori 80. sünnipäeva kontsertetendused „Hääle andmine“ 29. märtsil Tartus Kammivabriku tehasehoones ning 5. aprillil Tallinnas Kultuurikatlas;
- Triin Kochi kooride XVIII laulupäeva kontsert „Ühtelaulmine“ 7. juunil Sulbi laululaval, Võrumaal;
- osalemine XXVIII laulu- ja XXI tantsupeol „Iseoma“;
- osalemine Eesti Naislaulu Seltsi korraldatud Veljo Tormise 95. sünniaastapäevale pühendatud kontserdil „KODU/ MAA/ LAUL“ EMTA suures saalis 26. oktoobril;
- Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskoori jõulukontsert „Üle ootusesse“ Tartu Peetri kirikus 29. novembril.

Tartu Üliõpilassegakoor

Dirigent: Küllike Joosing

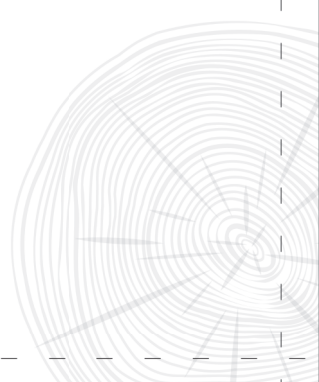
Esitaja: Eesti Segakooride Liit

Tartu Üliõpilassegakoori (lühidalt TÜS) lauljad on valdavalt Tartu kõrgkoolide üliõpilased või vilistlased. Koor on tegutsenud paljude dirigentide käe all alates 1905. aastast, praegune peadirigent on Küllike Joosing. Tema juhatusel on TÜS esinenud ja võistelnud nii Eestis kui võõrsil. Koori repertuaarist leiab palju nii vanemat kui uuemat eesti koorimuusikat, aga ka välismaiseid teoseid. Lisaks lauldakse klassikalisi suurvorme, aga ka rahva- ja kergemuusikat. TÜS osaleb alati ka laulupidudel, sealhulgas üliõpilaslaulupidudel Gaudeamus. Samuti on koor olnud Eesti Koorijuhtide Liidu meistrikursuste näidiskollektiiviks.

Aastate jooksul on TÜSi saatnud edu mitmetel konkurssidel: 2018. a pälviti Barcelonas konkursil „Canta al mar” vaimuliku muusika kategoorias kuld-diplom, 2019. a Valgas pop- ja džässkooride konkursil „Lauluragin” eripreemia parima *a cappella* laulu interpretatsiooni eest. 2021. a esitas TÜS Koorivisioonil vilistlasest helilooja Kristo Klaus teose „Armsam, unistamel”, mis tõi heliloojale esimese koha. 2023. a oktoobris osaleti Horvaatias koorikonkursil „Adriatic Pearl”, kust naasti kulddiplomiga segakooride kategoorias ning folgikategooria üldvõiduga, lisaks astuti üles ka Grand Prix’ voorus.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Tartu Üliõpilassegakoori plaadi „Õhtute kuld” väljaandmine;
- kontsert „Valguse kõlad” Tartu Ülikooli aulas 20. aprillil (koos E STudio kooridega);
- osalemine rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” 24.–26. aprillil segakooride kategoorias;
- osalemine Montana Rahvusvahelisel Koorifestivalil USAs 14.–24. juulil;
- kontsertlavastus „Tasase maa laul” koori 120. sünnipäeva tähistamiseks 1. novembril Tartu Ülikooli aulas ja 23. novembril Tallinna Filharmoonia Mustpeade majas.

**AASTA KOOR –
panus kohalikku
kultuuriruumi**

Eesti Rahvusringhäälingu segakoor

Dirigendid: Endrik Üksvärav ja Kirill Gorjušin

Esitaja: Anu Leppik

2008. a loodud Eesti Rahvusringhäälingu segakoor on 17 tegutsemisaasta jooksul kujunenud oluliseks harrastuskooriks, mille tegevus toetab Eesti koorikultuuri järjepidevust ja avalikku nähtavust. Kooris on hetkeseisuga üle 90 laulja ning selle kunstiline tase on kujunenud järjekindla töö, professionaalsete dirigentide (Hirvo Surva, Kuno Kerge, Valter Soosalu, Heldur Harry Põlda, Endrik Üksvärav, Mai Simson, Kirill Gorjušin jt), hääleseadjate Leelo Talviku ja Kaia Urbi panuse ning pideva kontserttegevuse toel. ERR segakoori repertuaaris on nii Eesti heliloojate looming kui ka rahvusvahelised kooriteosed.

Koori panus kohalikku kultuuriruumi on mitmekihiline. Koor osaleb igal hooajal erinevates kontsertprojektides, sh Tallinnas ja maakondades toimuvatel jõulukontsertidel. ERR segakoor on olnud ka väikesaarte laulupeo traditsiooni algataja ja eestvedaja. Lisaks esitab koor kaasaegsete heliloojate loomingut ja on kasvulavaks noortele dirigentidele, toetades seeläbi järelkasvu kujunemist.

Rahvusvahelisel tasandil on ERR segakoor esindanud Eesti koorilaulukultuuri mitmel olulisel sündmusel, sh kahel korral Seedrioru IX laulupäeval Kanaadas, rahvusvahelisel koorifestivalil „Music & Sea” Kreekas, emakeelepäeva kontserdil Rootsis ja rahvusvahelisel Stasys Šimkuse nimelisel koorikonkursil Leedus. Koori sisemine kogukondlik aktiivsus ühendab eri elualade inimesi ning toetab koorilaulutraditsioonide elujõulisust. Pikaajalised tavad, toimiv korraldusmeeskond ja järjepidev hooajastruktuur on andnud koorile tugeva sisemise rütmi. Viimastel aastatel on koor andnud kontserte, osalenud festivalidel ning panustanud kultuuriellu ERRi tähtsündmustel, sh „Eesti Televisioon 70” juubeliüritusel ja rahvusvahelise muusikapäeva galakontserdil.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- koori 17. sünnipäeva kontsert 27. mail;
- osalemine XXVIII laulupeol „Iseoma”;
- esinemine juubelipidustustel „Eesti Televisioon 70” 19. juulil;
- osalemine ülemaailmsel võistulaulmisel „Tormis 95”, millel osales 90 kollektiivi 14 riigist. ERR segakoori tunnustati pühendunud ja sisuka tõlgenduse eest.

Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor

Dirigendid: Andrus Siimon ja Tõnis Sarap

Esitaja: Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoor

Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor (TAN) on asutatud 21. septembril 1959. a, koori asutaja ja kauaaegne peadirigent oli Eesti üks tuntumaid koorijuhte professor Arvo Ratassepp. TANil on just seljataha jäänud juubelihooaeg, koor sai 2024. a septembris 65-aastaseks ja tähistas seda nii juubelikontsertide kui ka heliplaadi „Hüüa ja huika!” väljaandmisega.

8. märtsil 2025 Türi kirikus toimunud Eesti Naislaulu Seltsi (ENLS) poolt korraldatud kontserdil pärjati koor „Aasta naiskoor 2024” tiitliga tunnustusena aktiivse kontserttegevuse eest. Koor on pälvinud sarnase tiitli ka 2019. aastal, koori 60. juubelihooajal, siis autasustati „Aasta Naiskoor” tiitliga panuse eest kohalikku kultuuriruumi.

Ka vahepealsed hooajad on TANil olnud edukad ja tegusad: ENLS võistulaulmisel märtsis 2023 saavutati A-kategooria naiskooride seas II koht, 2022. a septembris esines koor Usedomi muusikafestivalil Saksamaal, kus tutvustati koos Eesti Teaduste Akadeemia Meeskooriga meie laulupidude traditsiooni.

TAN ise peab ennast toredaks laulu armastavaks sõpruskonnaks, kelle liikmeskond on püsinud stabiilne ja pidevas kasvutrendis, olles uutele ja olemasolevatele liikmetele atraktiivne tänu oma väarikale eale ja traditsioonidele, väga headele dirigentidele ning muidugi ka hääleseadjale. Naiskoori peadirigent alates 2006. a on Andrus Siimon, aastast 2021 on teiseks dirigendiks Tõnis Sarap.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiade kontsert „Sina oled kullatera” 8. märtsil Türi kirikus - Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor valiti Aasta Naiskooriks 2024 eduka tegevuse eest kontsertkoorina;
- Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori ja Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoori ühine Emakeelepäeva kontsert Hopneri majas Tallinnas 14. märtsil, kaastegevaks Leelo Tungal. Esitati Eesti heliloojate loomingut põimituna Leelo Tungla vahetekstidega;
- kontsertreis Haapsallu ja Hiiumaale: kontsert koos naiskooriga Kaasike Haapsalu Ühisgümnaasiumis 7. juunil ja koos Käina Naiskooriga Kärkla Kultuurikeskuses 8. juunil;
- esinemine valiknaiskoorina ja naiskoorina XXVIII ISEOMA laulupeol.

Rae Kammerkoor

Dirigent: Ingrid Orumaa

Esitajad: Rae vallavalitsus ja Eesti Koorijuhtide Liit

Rae Kammerkoor alustas oma tegevust 2008. a Alice Pehki käe all, alates 2020. a on dirigendiks Ingrid Orumaa.

Rae Kammerkoor on Rae valla koor, kelle panus kohalikku kultuuriellu on aasta-aastalt kasvanud. Loonud oma väikese koorikogukonna, ollakse oluline osa valla kogukondlikust elust. Koori aastakalendris on oluline koht traditsioonidel: igal aastal, 24. veebruari ja 23. juuni tähtpäevadel osalevad kooriliikmed pidulikul lipuheiskamisel, esinevad Rae valla laulu- ja tantsupeol „Klunker“, annavad kontserdi Jüri kirikus adventiküünla süütamisel.

Rae Kammerkoori jaoks on oluline hoida vallas klassikalise *a capella* koorilaulu traditsiooni. Koori repertuaari on viimastel aastatel täiendanud Eesti noorte heliloojate looming Karin Tuule, Brenda Kruusimäe, Kadri Voorandi, Rasmus Puuri ja Pärt Uusbergi sulest. Oluliseks peetakse Rae valla noorte muusikute kaasamist oma tegevusse, nii on kooriga koos esinenud näiteks Vladimir Todurov ja Loviisa Otepalu.

Rae Kammerkoor on saavutanud häid tulemusi nii kodustel kui ka rahvusvahelistel festivalidel: 2020 II koht B-kategoorias XV Eesti Kammerkooride Festivalil, 2022 I koht B-kategoorias XVI Eesti Kammerkooride Festivalil, 2023 hõbediplomid folkloori ja kammerkooride kategooriates rahvusvahelisel koorifestivalil Perugias, 2024 III koht B-kategoorias XXIV segakooride võistulaulmisel „Tuljak“.

2025. a toimunud olulisemad kontserdid:

- Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert Rae vallas Jüri keskväljakul ja Rae Kultuurikeskuses 24. veebruaril;
- Rae valla segakooride ühiskontsert „Tormis 95“ Rae kultuurikeskuses 18. oktoobril, kunstiline juht Ingrid Orumaa. Neli Rae valla segakoori, sealhulgas Rae Kammerkoor, tähistasid helilooja Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva ühise kontserdiga;
- esimese adventi kontsert Jüri kirikus 30. novembril – traditsiooniliselt esineb Rae Kammerkoor Rae valla adventiküünla süütamisel Jüri kirikus, kuhu on oodatud kogu valla rahvas.

Saue Poistekoor

Dirigent: Elviira Alamaa

Esitaja: Jaanika Käärst

Saue Poistekoor on 1997. a loodud mitmekihiline kooripere, kus teeb igal hooajal kaasa üle saja laulja lasteaialastest noorte meesteni. Koori südameks on asutaja ja dirigent Elviira Alamaa, kelle järjepidev töö on loonud Saue tugeva poistekoorilaulu traditsiooni ning toonud esile arvukaid soliste, ansambleid ja vilistlasi.

Poistekoori erilisus seisneb järjepidevas ja terviklikus ülesehituses: kuus kooriastet, professionaalsed koormeistrid, regulaarne häälekoolitus, laagrid ja rohke esinemispraktika. Viimase viie aasta jooksul on koor olnud nähtav nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil: osaletud on noorte- ja üldlaulupidudel, Eesti Meestelaulu Seltsi laulupäevadel, konkurssidel ning mitmel välisfestiivalil (Prantsusmaal, Tšehhis, Ungaris). Samuti on ette võetud suurejoonelisi muusikalisi projekte, sh Daniele Carnevali „Missa Pro Pace” koos puhkpilli-orkestritega ning mitmeid ühiskontserte Saue teiste kooride ja vilistlastega. Poistekoori 25. aastapäeva tippsündmus oli pidulik kontsert Estonia kontserdisaalis 2023. aastal, mil laval kohtusid kõik koorid ja vilistlased.

Saue Poistekoor toetab poiste enesekindlust ja loob Eesti koorikultuuri tulevikku.

2025. a toimunud olulisemad kontserdid:

- kevadkontsert „Lendab laule” 29. mail Ääsmäe Külakeskuses: esinesid Saue Poistekoori põhikoor, Saue Noorte Meeste Koor ja neli ansambli koosseisu. Kontserdil kanti esmakordselt ette laul „Lendab laule meie vallas”, mis oli kirjutatud Saue Poistekoorile ja publiku seas olid ka laulu autorid (Mari Amor ja Leelo Tungal);
- Saue Poistekoori kontsert 25. augustil Soomes Turu eakate keskuse saalis;
- sõpruskontsert 11. oktoobril Saue kontserdisaalis koos Riia Rinudzi Kesk-kooli kooriga.

VENÜ Naiskoor Vanaemad

Dirigent: Linda Kardna

Esitaja: Eesti Naislaulu Selts

VENÜ Naiskoor Vanaemad on asutatud 9. veebruaril 2005. aastal. Koori kuuluvad lauljad, kellel on varasemast suur naiskoorilaulu kogemus. Koori asutaja ja pikaaegne dirigent oli Silvia Mellik, praegu juhatab koori Linda Kardna. 2025. aastal tähistas koor oma 20. tegutsemisaastat.

Koor on pälvinud mitmeid auhinnalisi kohti Eesti Naislaulu Seltsi korraldatud nais- ja neidudekooride võistulaulmistel: I koht C-kategoorias (2012, 2015) ning III koht B-kategoorias (2023). 2012. aastal tunnustati kollektiivi Eesti Naislaulu Seltsi tiitliga „Aasta naiskoor“.

2025. aastal toimunud olulisemad esinemised:

- VENÜ Naiskoori Vanaemad 20. aastapäeva kontsert Tallinna Ülikooli aulas 23. mail;
- osalemine XXVIII laulu- ja XXI tantsupeol „Iseoma“;
- isadepäeva kontsert Tallinna Peeteli kirikus 9. novembril;
- I advendi kontsert VENÜ majas 30. novembril;
- osalemine Eesti Naislaulu Seltsi advendikontsert „Õnne, rahu, palveid“ Tallinna Jaani kirikus 6. detsembril;
- VENÜ Naiskoori Vanaemad jõulukontsert „Jõuluootus“ Kumna mõisas 14. detsembril.

Viljandimaa Meeskoor

Dirigendid: Pille Kährik ja Markus Mölder

Esitaja: Paistu rahvamaja

Viljandimaa Meeskoor sündis 2023. a sügisel kodanikualgatusena, et koondata lauluhimulised mehed üle maakonna ja viia nad 2025. a üldlaulupeole „Iseoma“.

Meeskooride ja meeslauljate arv Eestis on viimastel aastatel kiiresti vähenenud, mistõttu on selline algatus Viljandimaal eriliselt väärtuslik. Koori asutajateks ja eestvedajateks on Are Tints ning dirigendid Pille Kährik ja Markus Mölder. Koori koduks on Paistu Rahvamaja.

Esimesel hooajal kogunes koori ridadesse 22 lauljat, kes on jõudnud esineda mitmel Viljandimaa sündmusel, sh maakonna laulupeol „Puhas kuld“. Täna-seks on meeskooris laulmas 27 meest. Meeskoori suurim eesmärk oli pääs 2025. aasta laulupeole (kus ka osaleti), kuid samavõrd tähtis on rikastada Viljandimaa kultuurielu. Repertuaaris on nii meeskoori kui ka ühendkooride laulud, mille harjutamiseks tehakse koostööd teiste kooridega – näiteks Tartumaa naiskooriga Tuule. Korraldatud on ühiseid laagreid, mis aitab tõsta muusikalist taset ja valmistuda ühisteks esinemisteks.

Viljandimaa Meeskoor ei ole pelgalt lauljate ühendus, vaid sümbol järjepidevusest ja uuest energiast Eesti koorikultuuris. See on lugu meestest, kes otsustasid võtta vastutuse traditsiooni hoidmise eest ja anda sellele värske hingamise.

Viljandimaa meeskoor on 2025. aastal esinenud mitmetel kogukonna, valla ja maakonna sündmustel:

- emadepäevale pühendatud kontsertlavastus Sakala keskuses koos Jakobsoni kooli poistekooriga Mulgi Jõmmid ja solistiga Viljar Rosin;
- osalemine kontsert-lavastuses „Mehed ei nuta“ 15. novembril Eesti Rahva Muuseumis;
- kontsert „Jõulud jõuavad Viljandisse“ 30. novembril Viljandi Baptisti kirikus koos üle-eestilise tütarlastekooriga Ilmalilled;
- osalemine Paistu ja Halliste kirikute advendi ja emadepäeva kontsert-teenistusel koos Abja naiskooriga Õbeäidsme.

Võru Muusikakooli lastekoor Ritsik

Dirigendid: Maire Nirk ja Kaari Kattai

Esitaja: Kristi Vals, SA Võrumaa Arenduskeskus

Võru Muusikakooli lastekoor Ritsik on 2010. a loodud särav ja tunnustatud lastekoor, mis koondab 10–16-aastaseid laululapsi. Ritsiku „siristav” stiil ja särtsakas lavaline olek teevad neist publiku lemmiku igal esinemisel.

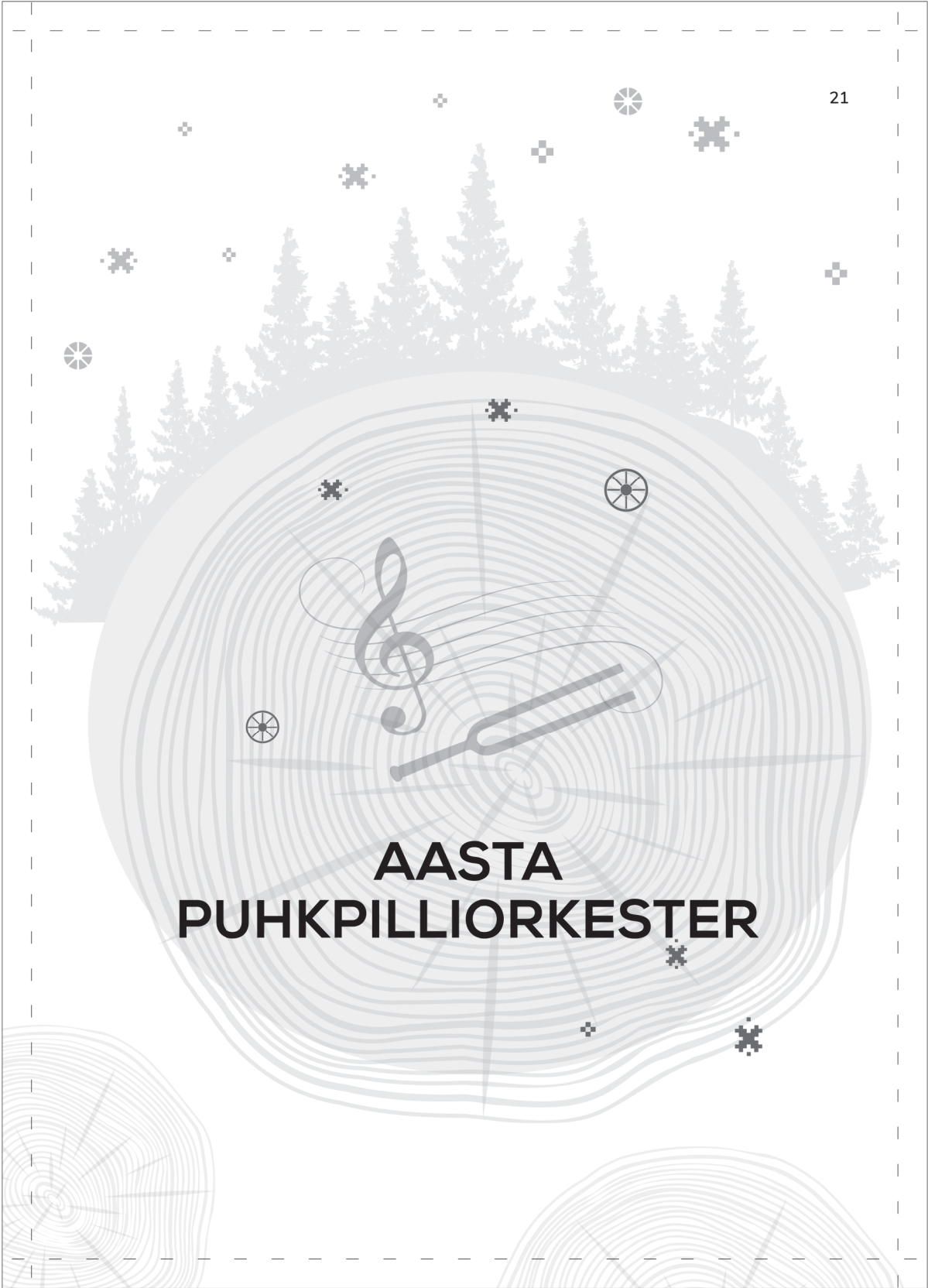
Ritsik osaleb igal aastal jõulu- ja kevadkontsertidel, teeb koostööd Võru Muusikakooli keelpilliorkestri ja bändiga ning on oodatud esineja maakonna tähtsündmustel ja laulupidudel. Üldlaulupeol „Iseoma” oli Ritsik ainuke valiklastekoor Võru maakonnast.

Koori repertuaar ulatub rahvalauluseadetest ja lastelauludest pop/jazz arrangeeringuteni. Koori viimaste aastate olulisemate saavutuste hulka kuuluvad: 2023. aastal I kategooria saavutamine laulupeo ettelaulmisel ja I koht Viimsi Pop-Jazz Festil, 2024. aastal II koht rahvusvahelisel pop/jazz kooride konkursil Valgas ja hõbediplom rahvusvahelisel XIII advendi- ja jõululaulude konkursil Krakowis.

Lastekoor Ritsik on tugev, järjepidev ja loov lastekoor, mis rikastab Võrumaa koorikultuuri ja esindab Eesti muusikaharidust väarikalt nii kodu- kui välismaal.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- esinimine kevadkontserdil „Kevad toob laulurõõmu” 18. märtsil Võru Muusikakoolis;
- osalemine XXVIII üldlaulupeol „Iseoma” lastekooride, ühendkooride algus- ja lõpuploki ning valiklastekooride kavaga;
- osalemine Võru maakonna laulupeol „Helisev Võru” 20. augustil, Kreutzwaldi Kooli jalutuskontserdi peatuspunktis. Koor osales uuen- duslikus vabaõhu-laulupeo formaadis;
- esinimine sügiskontserdil „Laste laulud ja lood” 12. oktoobril Võru Kandle kultuurimajas;
- 2026. a veebruaris sõidab Ritsik Cuencasse (Hispaania), et anda seal Eesti muusikat tutvustavaid kontserte kohalikes kirikutes.

AASTA PUHKPILLIORKESTER

Eesti Noorte Puhkpilliorkester

Dirigent: Silver Niinemets

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Eesti Noorte Puhkpilliorkester on 2025. aastal olnud aktiivne, andnud mitmeid omanäolisi kontserte ja kasvanud Eesti kõige rohkearvulisemaks puhkpilliorkestriks.

ENPO nimekirja kuulub hetkel 72 aktiivset liiget ning esindatud on kõik puhkpilliorkestri pillid. Peame suureks saavutuseks seda, et tänu meeskonna pidevale tööle on ENPO saanud noorte seas tuntuks ning pidevalt laekub soovivaaldusi orkestriga liitumiseks. Teatud pillirühmades on järjekorrad, sest kõik kohad on hetkel täidetud.

2025. aastal toimus Eesti Noorte Puhkpilliorkestril kokku 4 laagrit, mille käigus anti ka kontserte.

28.–30. märtsil toimus öppelaager Türil, mille raames anti Türi Kultuurimajas 30. märtsil kontsert „Kevadises rütmis“. Kontserdil lõi lisaks ENPO noortele kaasa orkester Türi (dirigent Ants Oidekivi, külalisdirigent Karl Abro). Kontserdil astusid koos ENPOga üles ka OMAtsirkuse artistid.

17.–20. aprillil toimus öppelaager Narvas, kus 19. ja 20. aprillil Narva Vaba Laval etendati kolmel korral kontsert-lavastust „Igapäeva sümfoonia“. Kontsert-lavastuses osalesid lisaks Eesti Noorte Puhkpilliorkestrile ka OMAtsirkuse noored tsirkuseartistid. Etenduse lavastaja oli Liis Maria Kaabel ning muusikaline juht Silver Niinemets.

14.–17. augustil toimus öppelaager Põltsamaal. 17. augustil anti Põltsamaa Lossihoovi laval kontsert „Helisev Põltsamaa“. Kontserdil astusid koos ENPOga üles Põltsamaa muusikakooli solistid Marta Orav, Katleen Tõnson, Robin Tammik ja Sidelle Miljand.

14.–16. novembril toimus öppelaager Türil. ENPO osales Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri juubelikontserdil „Laskem juubeldada“ 16. novembril Türi Kultuurikeskuses. Kontserdil astusid üles VOP ja ENPO nii koos kui ka eraldi. Lisaks oli ENPOl erakordne võimalus mängida tunnustatud eufooniümängija Steven Meadiga ning musitseerida mitmete erinevate dirigentide nagu Daniel Hinno, Bert Langeler ja Karl Abro käe all.

Narva Muusikakooli puhkpilliorkester Narva Brass

Dirigent: Igor Ten

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Narva Brass on kogu aasta jooksul olnud nähtav, tegev ja hinnatud puhkpillikultuuri edendaja nii Narvas kui ka laiemalt. Viimastel aastatel on Narva Muusikakooli Puhkpilliorkester Narva Brass osalenud aktiivselt kõigil üleriiklikel puhkpillimuusika konkurssidel.

Aasta jooksul on Narva Brass koos akordionistide ansambliga Üllatus pakunud narvakatele mitmekülseid ja traditsioonilisi muusikaelamusi. Esinemised tõid publikuni hoogsa ja meeleoluka repertuaari.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- 12. juunil osales orkester Narva raekojas toimunud Smirnovide perekonna kontserdil;
- 13. juunil esines Narva Brass SA Narva Haigla hoovis kontsertprogramiga, mis oli pühendatud haigla personalile ja patsientidele;
- 28. juunil astus orkester üles Narva linnapäevade raames toimunud XIII Ülemaailmsete Eesti Kultuuripäevade ESTO 2025 rongkäigus;
- 15. novembril toimus kultuurimaja Rugodiv saalis kontsert „Mängime klassikat ja ...“;
- 13. detsembril andis Narva Brass kontserdi Kunda Ühisgümnaasiumi saalis;
- 21. detsembril osaleti kultuurimajas Rugodiv Narva Muusikakooli 75. aastapäeva kontserdil.

Võru linna puhkpilliorkester

Dirigent: José Antonio Page Ramírez

Esitaja: Kristi Vals, SA Võrumaa Arenduskeskus

Võru Kandle puhkpilliorkester on üks Eesti vanemaid järjepidevalt tegutsenud puhkpilliorkestreid, mille ajalugu ulatub enam kui 127 aasta taha. Selle kollektiivi tegevus on olnud läbi aastakümnete lahutamatu osa Võru linna ja maakonna kultuurielust ning nende roll avalikus kultuuriruumis on nii sümbolne kui sisuline. Orkestri järjepidevus ja kõrge muusikaline tase on kujunenud teadliku ja pühendunud töö tulemusena.

Aastakümneid orkestrit juhtinud dirigendi ja pedagoogi Heino Vildo eestvedamisel hoiti kollektiivi tegevust elujõulisena ka keerulisematel aegadel, pakkudes samal ajal Võru Muusikakooli puhkpilliõpilastele võimalust orkestrimängu praktikaks ning kasvatades järjepidevalt järelkasvu. See tihe koostöö muusikaharidusega on olnud üks orkestri kestlikkuse alustalasid ning mõjutanud otseselt puhkpillimuusika arengut piirkonnas. Heino Vildo elutöö ja loodud vundament elavad edasi orkestri tänases tegevuses.

2025. aastast tegutseb Võru Kandle puhkpilliorkester dirigent José Antonio Page Ramírezi juhendamisel. Orkester paistis 2025. aastal silma mitmekülgse ja järjepideva kontserttegevusega, esinedes nii iseseisvatel kontsertidel kui ka linna ja maakonna tähtsündmustel.

Võru Kandle puhkpilliorkester on järjepidev osaline maakonna laulu- ja tantsupidudel ning on läbi ajaloo osalenud kõigil üldlaulupidudel. Kollektiiv on saavutanud tunnustust ka vabariiklikel konkurssidel ning kuulunud Eesti puhkpilliorkestrite paremikku.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- kevadine pärastlõunakontsert „Võru puhkpilliorkester kutsub kuulama puhkpillimuusikat“;
- Võru Kõla 2025 kevadkontsert „Tutvugem Hispaaniaga!“ (esinesid Võru puhkpilliorkester, Võru Muusikakooli vaskpillikvintett, lastekoor Ritsik ja solistid);
- Võru Puhkpillifestivali (5.-10. august 2025) avakontsert;
- XXX festival Võru Vaskpillipäevad 16.-21. august;
- esinemine Võru maakonna laulupeol „Helisev Võru“ 20. augustil.

AASTA KOORIDIRIGENT

Heli Jürgenson

Esitaja: Eesti Segakooride Liit

Heli Jürgenson on lõpetanud G. Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli dirigeerimise erialal Ants Sootsi ja Ebe Pille klassis 1988. a. 1993. a lõpetas ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia samuti Ants Sootsi õpilasena.

1992–2021 oli ta Otsa-koolis koorijuhtimise eriala õpetaja ning al 2020 on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kooridirigeerimise ja kooritöö metoodika õppejõud, praegu vanemlektor. 2001-2010 töötas ta Rahvusooper Estonia ooperikoori koormeistrina, valmistades ette nii oopereid kui vokaalsümfooniisi suurvorme. 2011-2020 oli Heli Jürgenson Eesti Filharmoonia Kammerkoori koormeister. Jürgenson oli Estonia Seltsi Segakoori peadirigent alates koori loomisest 1993. aastal kuni koori tegevuse lõpetamiseni 2021. aastal. Aastast 2019 on Jürgenson Tallinna Kammerkoori peadirigent ja kunstiline juht ning aastast 2020 rahvusooperi peakoormeister.

Ta on pälvinud Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali aastapreemia (2002 ja 2018), talle on omistatud Gustav Ernesaksa Fondi koorimuusika peastipendium (2013) ning Eesti Kooriühingu aasta koorijuhi tiitel (2013). Heli oli noorte laulupeo „Mina jään“ peadirigent 2017, 2019. aasta juubellaulupeol juhatas segakoore ning valiksegakoore ja 2023. aasta noorte laulupeol ühendkoore.

Heli Jürgenson on Eesti Koorijuhtide Liidu auliige ja Eesti Kooriühingu juhatuse liige. 2020. aastal tunnustas Eesti Vabariigi President Heli Jürgensoni Valgetähe IV klassi teenetemärgiga.

Heli Jürgenson oli 2025. aasta üldlaulupeo ISEOMA kunstiline juht. Suve suursündmuseks kujunenud laulupidu paistis silma kõrge kunstilise taseme, arvuka osavõtu ning huvitava muusikalise kavaga, eristudes varasematest murdekeelsete lauludega. See oli tõeliselt põlvkondi ühendav pidu, mis läks südamesse nii osalejatele kui ka pealtvaatajatele.

Kõik kooriliigid olid tänavusel laulupeol võrdväärsed partnerid ning ühtlaselt kõrgel tasemel. Väga heal tasemel kooride hulk laulupeol oli nii suur, et jäi prevaleerima. Laulupeo ettevalmistus oli väga hästi läbi mõeldud, kooridele olid kättesaadaval põhjalikud ja professionaalsed õppematerjalid, mis võimaldasid kõigil hästi valmistuda.

Helil kunstilise juhina oli peo õnnestumisse väga oluline panus – tema säravad ideed, meeskonnatöö oskused, suur töövõime ja protsessi juhtimise oskus võimaldasid saavutada väga hea tulemuse.

2025. aasta oli Helile väga edukas ja töörohke ka oma kooridega – Tallinna Kammerkoor andis tema juhatusel aktiivselt kontserte põnevate kavadega (märtsiküüditamise ohvrite mälestuskontsert Metodisti kirikus Rutteri ja

Pärdis muusikaga, „Kevadmõtisklus“ Niguliste kirikus eri stiilide ja ajastute koorimuusika kavaga, hingedeaja kontserdid Niguliste ja Kaarli kirikutes, sh Duruflé Reekviemi ettekanne jne) ning osales ka Tallinna Rahvusvahelisel Koorifestivalil. Heli kuulus käesoleval aastal Tallinnas toimunud rahvusvahelise muusikakonverentsi LEADING VOICES kunstitoimkonda ning viis seal läbi ka väga populaarseks osutunud dirigeerimistunde.

Küllli Kiivet

Esitaja: Eesti Naislaulu Selts

Küllli Kiivet on tunnustatud koorijuht ja vokaalpedagoog. Ta on saanud muusikahariduse G. Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis (klassikalise laulu erialal) ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (koolimuusika erialal).

Käesoleval ajal töötab ta Tallinna Muusika- ja Balletikoolis (MUBA) hääleseade õpetajana ja mudilaskoori dirigendina ning Rahvusooperis Estonia poistekoori etenduste koormeistrina. Alates 2013. aastast on ta üle-eestilise neidudekoori LEELO peadirigent.

Küllli Kiivet on dirigeerinud erinevatel maakondlikel laulupidudel (sh Järvamaa laulu- ja tantsupidu „Sõna tunded”, 2025) ning olnud kunstiline ja muusikaline juht ning idee autor erinevates projektides (sh Eesti Kooriühingu neidudekooride festival, 2025). Ta oli XII noorte laulupeo „Mina jään...” neidudekoori liigidirigent (2017), XXVII üldlaulupeo „Minu arm” naiskooride liigidirigent (2019), XIII noorte laulupeo „Püha on maa” neidudekoori liigidirigent (2023) ning XXVIII üldlaulupeo „Iseoma” naiskooride liigijuht (2025).

Küllli on hinnatud vokaalpedagoog, mentor, žüriiliige ning koolitaja, jagades oma teadmisi regulaarselt erinevate koorikollektiivide seas, sh Eesti Naislaulu Seltsi hääleseade koolitus „Hääleseade koorilauljale – teooria ja praktika” 1. novembril 2025 Türil.

Küllli Kiivet on Eesti Kooriühingu mentor (2015. aastast) ja muusikanõukogu liige ning Eesti Naislaulu Seltsi juhatuse liige (2021. aastast), panustades järjepidevalt koorimuusika valdkonna hoidmisesse ja arendamisse. Ta on pälvinud kolm Eesti Kooriühingu aastapreemiat – „Aasta noor dirigent 2009”, „Aasta dirigent 2017” ja „Aasta dirigent 2022” ning Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapitali aastapreemia (2022).

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- üle-eestilise neidudekoori LEELO esinemine Piret Ripsi 60. sünnipäeva kontserdil „LAULU PIDU” Pärnu Kontserdimajas 11. jaanuaril;
- Rahvusooper Estonia sümfooniaorkestri kontserdi „Ravel 150” raames lüüriline (ooperi)fantaasia „Laps ja lummutised” 12. aprillil - RO Estonia poistekoori muusikaline ettevalmistus;
- üle-eestilise neidudekoori LEELO osalemine Pille-Riin Tippi kontsertlavastuses „Kahe maailma vahel” 27. aprillil;
- XXVIII üldlaulupidu „Iseoma” - naiskooride liigijuht;
- IV Tallinna Noortekooride Festival neidudekooridele – kunstiline juht.

Triin Koch

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Triin Koch lõpetas 2001. a Eesti Muusikaakadeemias koorijuhtimise eriala prof Kuno Arengu käe all ning sai sealtsamast ka magistrikraadi. Ta juhatab Tartu ülikooli kammerkoori alates 2001. a ja Tartu Ülikooli Akadeemilist Naiskoort alates 2005. a. Selle aja jooksul on Triin kujundanud kammerkoorist ja naiskoorist väga omanäolised ja värvikad kollektiivid. Kammerkoori ja naiskoori kõrval on Triini juhatada ka Tartu Ülikooli Naiskoort Tallinna vilistlaskoor.

Triini väga pühendunud ja põhjalik töö muusika ning lauljatega on saanud rohkelt tunnustust: Eesti Kooriühingu aasta noor dirigent, aasta dirigent, kaks aasta koori tiitlit. Triin on auhinnatud mh Tartu medali, Tartu Raefondi preemia, Tartumaa Kultuuripärli auhinna, Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia ja Gustav Ernesaksa Fondi peastipendiumiga. Laulupidudel on ta olnud nais-, sega- ja neidudekooride liigijuht, ühendkooride dirigent ja Tartu laulupeo kunstiline juht. Triin Koch pälvis 2025. a Valgetähe IV klassi teenetemärgi ning Tartu Ülikooli Tänutähe.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Tartu ülikooli kammerkoor pälvis I koha segakooride kategoorias ja Triin Koch parima dirigendi eripreemia 24.-26. aprillil toimunud rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“;
- Tartu Ülikooli Akadeemilise Naiskoort 80. sünnipäeva kontsertetendus „Hääle andmine“ 29. märtsil Tartus Kammivabriku tehasehoones ja 5. aprillil Tallinnas Kultuurikatla Katelde saalis (kunstiline juht Triin Koch, lavastaja Maria Usk, dramaturg Maria-Lee Liivak, valguskunstnik Priidu Adlas);
- Triin Kochi kooride XVIII laulupäev „Ühtelaulmine“ Sulbi laululaval 7. juunil (esinesid Tartu Ülikooli Akadeemiline Naaskoor, Tartu Ülikooli Naiskoort Tallinna vilistlaskoor, Tartu ülikooli kammerkoor ja kammermeeskoort);
- segakooride liigijuht XXVIII laulupeol „Iseoma“ 3.–6. juulil;
- Veljo Tormis 95 kontsert „KODU/ MAA/ LAUL“ 26. oktoobril EMTA kontserdi- ja teatrimaja suures saalis. Kontserdi kunstiline juht oli Triin Koch ja esinesid Eesti Naislaulu Seltsi liikmeskoortid.

Küllil Lokko

Esitajad: Eesti Koorijuhtide Liit ja Inge Bachaus

Küllil Lokkos on ühendatud sügav pühendumus koorimuusikale, erakordne professionaalsus ja inimlik soojus. Ta on loonud oma koorikooli, mida hinnatakse nii Eestis kui rahvusvaheliselt, ning tema juhendatud koorid on aastaid olnud Tartu esinduskollektiivid, kes paistavad silma nii kunstilise taseme kui hingestatuse esinemistega. Külli loominguline teekond on muljetavaldav: üle 30 aasta tööd laste-, noorte- ja kammerkooridega, 45 välisreisi neljas maailma-jaos, osalemine rohkem kui 40 võistluskategoorias kõrgetasemelistel konkurssidel, kus on korduvalt jõutud Grand Prix' vooru ja koju toodud peavõite.

Ometi ei piirdu Külli mõju ainult laval toimuvaga. Ta on inspireeriv õpetaja, kes näeb iga noore potentsiaali ning toetab selle kujunemist tundlikkuse, järjekindluse ja suure südamega. Lisaks igapäevasele juhendamise- ja loometööle panustab Külli koorikultuuri edendamisse laiemalt: korraldab kontserte, projekte, festivale ning juhib E STuudio koori- ja tantsukooli.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- rahvusvaheline koorikonkurss „Tallinn 2025”: E STuudio tütarlastekooriga noortekoorige kategooria I koht ja E STuudio kammerkooriga I koht kaasaegse muusika kategoorias ning pääsemine Grand Prix' vooru;
- E STuudio tütarlastekoorige osalemine Maailma Koorikonkursil Hongkongis: esikoht ja kulddiplom neidudekoorige (A4) kategoorias, kulddiplom kaasaegse koorimuusika (E1) kategoorias ja eripreemia konkursi parimale neidudekoorige;
- E STuudio kammerkoorige III koht kammerkoorige kategoorias ning eripreemia Cantemuse koorifestivalil (Ungari) ning pääs Grand Prix' vooru Arezzo rahvusvahelisel koorifestivalil (Itaalia);
- kontsertlavastus „Eestimaa minu hinges ja südames” 24. veebruaril ERMis;
- kontsert „Valguse kölad” 20. aprillil Tartu Ülikooli aulas (Tartu Üliõpilasegakoorige ning E STuudio tütarlaste- ja kammerkoorige);
- advendikontsert „Tähesära” 30. novembril Tartu Pauluse kirikus: VHK orkester ning E STuudio koorid ja solistid.

Andrus Siimon

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Andrus Siimon on lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Instituudi kultuurhariduse teaduskonna koorijuhtimise eriala 1989. a Ants Sootsi õpilasena ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia koorijuhtimise eriala 1996. a Jüri Rendi klassis. 1996-2022 töötas ta G. Otsa nim Tallinna Muusikakoolis kooridirigeerimise õpetajana, alates 2022. a sügisest jätkab õpetajatööd Tallinna Muusika- ja Balletikoolis. Eesti Rahvusmeeskooris töötab Andrus Siimon 1991. aastast laulja ja koormeistrina ning on juhatanud seda koori arvukatel kontsertidel.

Andrus Siimon on Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoori, Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori ja Virumaa Noorte Meeskoori peadirigent. 2007–2018 juhatas ta Eesti Koorijuhtide Naiskoori. Andrus Siimon on dirigeerinud paljudel üle-eestilistel laulupäevadel, samuti on olnud mitmete noorte- ja üldlaulupidude dirigent. 2025. a „Iseoma“ laulupeol juhatas Andrus Siimon naiskoore.

2006. a pälvis Andrus Siimon Eesti Kultuurkapitali aastapreemia töö eest Virumaa Noorte Meeskooriga. 2011. a omistati talle Arvo Ratassepa mälestusauhind ja samal aastal valiti ta Eesti Kooriühingu poolt aasta dirigendiks. 2025. a tähistas Andrus Siimon oma 60. sünnipäeva.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori ja Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoori ühisesinemine mälestusteenistusel „Hingesillad“ Oleviste kirikus 15. veebruaril;
- Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiate kontsert „Sina oled kullatera“ Türi kirikus 8. märtsil – Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor nimetati Aasta naiskooriks 2024;
- Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori ja Eesti Teaduste Akadeemia Meeskoori ühine emakeelepäeva kontsert Hopneri majas 14. märtsil, kaastegev Leelo Tungal;
- Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori kontsertreis Haapsallu ja Hiiumaale: kontsert koos naiskooriga Kaasike Haapsalu Ühisgümnaasiumis 7. juunil ja koos Käina naiskooriga Kärkla Kultuurikeskuses 8. juunil.

Indrek Vijard

Esitajad: Tallinna Ülikool ja TLÜ meeskoor MTÜ

Indrek Vijard on Nõmme Muusikakooli direktor alates 1995. a ja pälvis Aasta muusikakooli juhi tiitli 2025. 1998-2011 oli ta Järvamaa poistekoori dirigent, 2002-2012 Nõmme Muusikakooli kammerkoori dirigent.

Käesoleval hooajal on Indrek EMLS üle-eestilise poistekoori Kalev, Tallinna Ülikooli Meeskoori, Nõmme Muusikakooli segakoori ja TTÜ vilistlasnaiskoori peadirigent.

Alates 1992. a on ta noorte- ja üldlaulupidude dirigent (2014 ja 2017 poistekooride liigijuht) ja alates 2011 Kooriühingu mentor.

Indrek on Eesti Meestelaulu Seltsi juhatuse esimees alates 01.09.2019.

Oma kooridega on Indrek Vijard saavutanud mitmeid auhinnalisi kohti vabariiklikel ja rahvusvahelistel koorikonkurssidel, sh: Tallinna Ülikooli ja Kalevi ühendmeeskoori 2024. a detsembris saavutatud I koht ja Grand Prix Bratislava rahvusvahelisel jõulufestivalil (Slovakkia) ning 2025. a septembris I koht ja kulddiplom vaimuliku muusika kategoorias XIV Pau Casalsi nim rahvusvahelisel koorifestivalil Lloret de Maris (Kataloonia).

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- TTÜ ja TLÜ vilistlasnaiskooride kevadkontsert Rootsi-Mihkli kirikus 25. mail;
- juubelkontsert „Tallinna Ülikooli Meeskoor 25 ja Poistekoor Kalev 30“ Mustpeade majas 8. juunil;
- Indrek Vijardi 60. sünnipäeva kontsert 25. oktoobril Tallinna Lauluväljaku klaassalis: Tallinna Ülikooli ja Kalevi ühendmeeskoor ja TTÜ vilistlasnaiskoor.

Endrik Üksvärav

Esitaja: Eesti Rahvusringhäälingu segakoor

Endrik Üksvärav on 2010. a asutatud kammerkoori Collegium Musicale looja ja kunstiline juht. Üksvärava täpne, nõudlik ja muusikaliselt sügav tööprotsess on toonud koorile mitmeid kõrgetasemelisi tunnustusi, sealhulgas 2017. a EBU „Let the Peoples Sing“ Grand Prix ning Eesti Kooriühingu „Aasta koori“ tiitlid aastatel 2011, 2014 ja 2017. Tema repertuaarikujundus toetub nii renessansi- ja barokiajastu teostele kui ka nüüdisaegsele heliloomingule. Eriti pühendunult on ta esitanud Eesti heliloojate loomingut, sh Arvo Pärdi, Veljo Tormise, Erkki-Sven Tüüri, Helena Tulve, Tõnu Kõrvitsa, Mirjam Tally ja Pärt Uusbergi muusikat.

2021. a sügisest juhatab Üksvärav Kärkla kiriku kammerkoori, kus ta on arendanud koori kõlakultuuri, repertuaari ning ühtset muusikalist identiteeti. Tema roll ei piirdu üksnes muusikalise juhendamisega – ta on olnud oluline panustaja kogukonna kultuurielu edendamises. 2025. a mais osales ta dirigendi ja korralduskomitee liikmena Hiiumaa tantsu- ja laulupäeva elluviimisel.

Alates 2024. a töötab Üksvärav Eesti Rahvusringhäälingu segakoori peadirigendina. Tema oskus mõtestada muusikalisi tervikuid ning inspireerida lauljaid nii professionaalsel kui inimlikul tasandil on rikastanud koori arengut ja laiendanud selle kunstilisi võimalusi.

Lisaks dirigenditegevusele on Üksvärav tunnustatud tenor, kes on end täiendanud Haagi Kuninglikus Konservatooriumis ning esinenud sageli nii Eestis kui rahvusvahelisel areenil. Ta on olnud vokaalansambli Vox Clamantis liige. Tema panust muusikaellu on tunnustatud mitmete auhindade ja tiitlitega, sh „Aasta noore dirigendi“ tiitel 2011, Hollandi kuninga teenetemärk „Order of Orange-Nassau“ (2018), riiklik kultuuristipendium (2015) ning Haapsalu Johannese risti teenetemärk (2021).

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Eesti Rahvusringhäälingu segakoori 17. sünnipäeva kontsert Kultuurikatlas 27. mail;
- Collegium Musicale kontsert XIV Pühalepa muusikafestivalil 2. augustil, esitati Pärdi, Tüüri ja Tormise loomingut;
- Collegium Musicale 15. sünnipäeva kontsert Kultuurikatlas 12. oktoobril, esitati Veljo Tormise tsükli „Unustatud rahvad“;
- Rahvusvahelisel Tormis 95 võistulaulmisel tõsteti esile kaht Endrik Üksvärava koori – Collegium Musicale ja Eesti Rahvusringhäälingu segakoor – omanäolisuse ja pühendumuse poolest. Konkursil osales 90 kollektiivi.

AASTA DIRIGENT- MUUSIKAÕPETAJA

Tanja Elken

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Tanja Elken on muusikaõpetaja, dirigent ja ringijuht, kes tähistas 2025. aastal oma 60. sünnipäeva. Ta on Virumaal töötanud aastakümneid ning tema koorid on silma paistnud aktiivse tegevuse ning kõrge tasemega. Praegu on ta Jõhvi Gümnaasiumi ja lisaku Põhikooli muusikaõpetaja ning juhatab lisaku segakoori, Kirderanniku koori, Jõhvi Gümnaasiumi noorte segakoori, Alutaguse lastekoori ja lisaku Põhikooli mudilaskoori. Lisaks juhendab ta Jõhvi Gümnaasiumis soliste ning Kurtna noortekeskuses lauluringi.

Lapsed ja noored on olnud Tanja Elkeni töö keskmes eluaeg. Õpetamine ei ole tema jaoks pelgalt amet, vaid võimalus näha, kuidas arglikust lapsest kasvab laval särav noor ning kuidas muusika aitab inimesel iseennast paremini mõista.

Üks Tanja muusikuelu olulisemaid osi on olnud lisaku segakoor (loodud 1868), mida ta on juhatanud üle 35 aasta. See ei ole lihtsalt lauljate rühm, vaid tõeline kogukond, kes on üheskoos käinud läbi lugematud laulupäevad, projektid, reisid, laulupeod, festivalid ja konkursid.

Olulisemad tegevused 2025. aastal:

- öölaulupidu „Südamel kantud laulud“ Jõhvi Gümnaasiumis 20. märtsil. Öölaulupidu toimus Jõhvi Gümnaasiumis teist korda ja oli seekord pühendatud Jõhvi Gümnaasiumi 10. aastapäevale. Kohal olid arvukad Ida-Virumaa koorid ning külalisdirigendina astus üles Hirvo Surva. Tanja koostas laulupeo repertuaari, kutsus kokku koorid ning dirigeeris ühislaule;
- Eesti Vabariigi 107. aastapäeva kontsert-aktus Mäetaguse rahvamajas 24. veebruaril. Esinesid Alutaguse Lastekoor, lisaku segakoor ja Atsalama segakoor;
- hingedepäeva kontsert-luulekava Illuka kirikus 2. novembril.

Kadi Härma

Esitajad: Nõmme Õpetajate Naiskoor, Eesti Muusikaõpetajate Liit

Kadi Härma on lõpetanud Tallinna Riikliku Konservatooriumi muusikapedagoogika erialal. Ta töötab Keila Koolis muusikaõpetaja, dirigendi ning solistide ja ansamblite juhendajana ja on ka muusika õppetooli juht. Tema tööd iseloomustavad professionaalsus, loomingulisus ja tulemuslikkus.

Kadi juhendab Keila Kooli laste- ja poistesegakoori, mis on tuntud kõrge muusikalise taseme poolest, esinedes nii kooliüritustel kui ka maakondlikel ja üleriigilistel sündmustel. Kooride kontsertreisid üle Eesti ning esinemised Soomes ja Ahvenamaal on pakkunud noortele lauljatele väärtuslikke kogemusi ja ühtekuuluvustunnet. Kadi eestvedamisel on Keila Koolis kujunenud elav ja terviklik muusikakeskkond, kus muusikatunnid, kooritegevus ja kooliüritused toetavad üksteist ning rikastavad kooli kultuurielu.

Lisaks koolitööle asutas Kadi 2008. a Nõmme Õpetajate Naiskoori, mida juhatab tänaseni. Tema juhatusel on koor osalenud laulupidudel, võistulaulmistel ja kontsertreisidel nii Eestis kui ka välismaal.

Kadi Härma on olnud Eesti Muusikaõpetajate Liidu juhatusel liige (2008–2017) ja esimees (2013–2017). Tema algatusel loodi Heino Kaljustele pühendatud Harjumaa mudilas- ja lastekooride konkurss, millest on kujunenud hinnatud traditsioon. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia didaktika õppejõuna (2010–2025) ja praktikajuhendajana on ta inspireerinud tulevase muusikaõpetajaid ning toonud koolimuusikasse uuenduslikke meetodikaid. Ta oli üks esimesi, kes tõi kitarriõpetuse kooli muusikatundi.

2025. aasta laulupeol „Iseoma“ oli Kadi Härma esmakordselt lastekooride liigidirigent. Teda on tunnustatud Riho Pätsi nimelise Koolimuusika Fondi stipendiumiga (2015) ja Heino Kaljuste stipendiumiga (2022). Ta on muusikaõpikute autor ning raamatu „Heino Kaljuste. Kolmkümmend õppetundi“ (2025) toimetaja.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- üldlaulupeo dirigendidebüüt 2025. a laulupeol „Iseoma“ lastekooride liigi dirigendina;
- kahepäevane kontsertreis Läänemaale 8.–9. aprillil, anti kaks kontserti Haapsalu Põhikoolis ja Uuemõisa lasteaed-alkkoolis;
- osalemine Veljo Tormis 95 kontserdil „KODU/MAA/LAUL“ Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis 26. oktoobril Nõmme Õpetajate Naiskooriga ning ühendkooride dirigendina;
- hingedepäeva kontsert Keila Kooli lastekooriga 2. novembril Harjumaa muuseumis.

Anneli Koppel

Esitaja: Eesti Naislaulu Selts

Anneli Koppel on dirigent ja muusikapedagoog. Tema tööine tee algas Kanepi Keskkoolis, kus ta töötas muusikaõpetajana 1987-1997. Aastatel 1999-2014 jätkas ta sama tööd Tartu Descartes'i Lütseumis. Alates 2014. a töötab Anneli Tartu Descartes'i Koolis, kus juhendab mudilaskoori, lastekoori, mitmeid vokaal- ja instrumentaalansambleid ning soliste. Tema pühendumist ja panust muusikaharidusse tunnustati 2023. aastal Tartu aasta põhikooli aineõpetaja laureaadi tiitliga.

Lisaks pedagoogitööle on Anneli Tartu naiskoori Domina dirigent. Ta on dirigeerinud mitmetel piirkondlikel laulupäevadel ja laulupidudel, sh „Uma Pido“ (2016), Elva laulupeod „Pühendus“ (2017) ja „Ilus oled, Isamaa“ (2023), Tartu laulupeo ajastukontsert „1969“ (2019) jt. 2024. aastal oli Anneli Tartu laulupeo „Õnn ja rõõm“ lastekooride liigi üldjuht.

Anneli osaleb aktiivselt ka mitmete erialaorganisatsioonide töös. Ta on Eesti Naislaulu Seltsi juhatuse liige, Eesti Muusikaõpetajate Liidu volikogu liige ning kaheksandat aastat Tartu linna muusikaõpetajate aineühenduse juht, panustades järjepidevalt nii koorimuusika kui muusikaõpetuse valdkondade hoidmisse ning arendamisse.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- naiskoor Domina esinemine Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiate kontserdil „Sina oled kullatera“ Türi kirikus 8. märtsil;
- naiskoor Domina kontsert „Mu rõõm on lihtne ja hea“ Viimsi huvikeskuses 15. märtsil (Kambja Kooriakadeemia projekti raames);
- Tartu Descartes'i Kooli aastapäeva kontsert 29. aprillil (esinesid kooli mudilaskoor, lastekoor, õpetajate ansambel, solistid ning ansamblid);
- ühendkooride dirigeerimine meeskooride laulupäeval Kurepalus 24. mail;
- naiskoor Domina ühiskontsert Helsingi kooriga Evivakören Tartus 6. septembril;
- naiskoor Domina esinemine Eesti Naislaulu Seltsi advendikontserdil „Soojus lauludes, valgus südames“ Tartu Pauluse kirikus 14. detsembril.

Vilve Maide

Esitaja: Tartu Tervishoiu Kõrgkooli Naiskoor Emajõe Laulikud

Vilve Maide pühendumus Tartu ja Tartumaa koorikultuuri arendamisele on olnud järjepidev, professionaalne ja sügava mõjuga. Aastate jooksul on ta kujundanud Karlova Koorikooli kooridest tugeva ja ühtehoidva kogukonna, kus igal lapsel ja noorel on võimalus muusikaliselt kasvada. Tema juhendamisel on koorid esindanud Tartut nii noorte- kui üldlaulupidudel, aga ka rahvusvahelistel konkurssidel, saavutades seal märkimisväärsed tulemused.

Vilve tegevus ei piirdu üksnes kooriproovidega – tema eestvedamisel sünnivad igal aastal sisukad ja publikurohked jõulu- ja kevadkontserdid, mitmekülgsed laululaagrid ning edukad koostööprojektid. Tema kooride osalus Pauluse kiriku Haridusfestivali kontsertidel, Vanemuise teatri lavastustes nagu „Jussikese koolitee“, „Boheem“ ning G. Mahleri sümfoonia ettekanded Eesti suurtes kontserdisaalides näitavad tema suutlikkust viia noored suurtele lavadele.

Vilvele on omane eriline oskus kasvatada lastes sügavat austust ja armastust muusika vastu. Tema soe, toetav ja samas nõudlik juhendamisstiil arendab iga laulja tehnilisi, muusikalisi ja sotsiaalseid oskusi – koostööd, pühendumist ja üksteise kuulamist.

2025. aastal juhatas Vilve Maide Tartu Karlova Kooli mudilaskoori, lastekoori ja neidudekoori Kurekell, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli naiskoori Emajõe laulikud ning üle-eestilist lastekoori Ilmalilled.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- Karlova Kooli lastekoori kulddiplom A-kategoorias Cantate Domino koorifestivalil Kaunases ning parima dirigendi preemia Vilve Maidele;
- mudilaskooride juhatamine 2025. aasta üldlaulupeol „Iseoma“;
- Tartu Karlova Kooli kooride osalemine Vanemuise Sümfooniaorkestri Mahleri 3. sümfoonia ettekandel ja mitmes teatriprojektis: „Boheem“, „Pähklipureja“, „Hüljatud“, „Jussikese koolitee“;
- Tartu Karlova Kooli kooride esinemine Tartu Haridusfestivali kontserdil.

Tiina Mee

Esitaja: Musamari Koorikooli tütarlastekoor

Tiina Mee on lõpetanud G.Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli koorijuhtimise erialal ja Tallinna Konservatooriumi muusikapedagoogika-koorijuhtimise erialal. 1995. a asutas ta Musamari Mudilaste Muusikakooli, 1997. a kasvas sellest välja Musamari Laulustuudio ja 2006. aastal omakorda Musamari Koorikool. Täna kuuluvad kooli struktuuri väikelaste rühmad, eelkoolialiste ettevalmistusrühmad, noorem mudilaskoor, mudilaskoor, lastekoor, tütarlastekoor, vilistlaskoor ja kammernaiskoor Muusad.

Tiina Mee on Musamari Koorikooli juht, lastekoori, tütarlastekoori ja vilistlaskoori dirigent. Kooli kooridega on ta osalenud paljudes erinevates kontserdiprojektides, noorte- ja üldlaulupidudel, festivalidel ja konkurssidel Eestis, Norras, Austrias, Itaalias, Hispaanias, Suurbritannias, Ungaris, Belgias, Tšehhis, Kreekas, Prantsusmaal ja Saksamaal. Korduvalt on ta kooridega osalenud Euroopa Grand Prix' sarja konkurssidel Arezzos, Tolosas ja Debreceenis. Kontsertide raames on ta koostööd teinud paljude eesti tippmuusikute, -lauljate ja -heliloojatega. Pikaajalises koostöös Üle-eestilise Noorte Sümfooniaorkestriga on valminud üksteist erinevat kontserdiprojekti. Lisaks on ta läbi viinud koolituskursuseid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, Tallinna Pedagoogikaülikoolis, Tallinna Pedagoogilises Seminaris ja Tartu Ülikooli Õpetajate Seminaris, olnud Eesti Muusikaõpetajate Liidu juhatuse liige, Tartu Ülikooli Riikliku Õppekavakeskuse töögrupi liige, Riikliku Ainenõukogu liige, Eesti mudilaskooride festivalide „MuFe” projektijuht, X noorte laulupeo „Ilmapuu” ideekavandi töögrupi liige ja mudilaskooride üldjuht.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- I koht noortekooride kategoorias ja I koht folkloori kategoorias koorikonkursil V rahvusvahelisel koorifestivalil Salzburgis (juuni);
- II koht noortekooride kategoorias XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” (aprill);
- osalemine XXVIII üldlaulupeol „Iseoma” Musamari Koorikooli lastekoori, tütarlastekoori ja vilistlaskooriga.

Elo Teeäär

Esitaja: Eesti Muusikaõpetajate Liit

Elo Teeäär on Rapla Kesklinna Kooli muusikaõpetaja alates 2022. aastast ning Riinimanda lastekoori ja noortekoori dirigent, keda iseloomustavad metoodiline täpsus, kõrge koostöövõime ja sügav pedagoogiline pühendumus. Ta valdab tänapäevast laste ja noorte hääleseadet ning loob õppekeskkonna, kus tehniline areng ja muusikaline tundlikkus käivad käsikäes.

Hooaeg 2024-2025 oli Elo juhendatavate kooride jaoks tõeline. Esineti Tallinna Noortekooride Festivalil, kus kanti lastekooriga kontserdil ette Pärt Uusbergi ja Hando Runneli tsükkel „Mängult päris“, mis 2025. aasta kevadel ka salvestati. Riinimanda koorid osalesid Malta Jõulufestivalil, andes kontserte neljas kirikus. 15. märtsil toimus emakeelepäeva kontsert „Sa oled ainus“ Rapla kultuurikeskuses, kus esinesid Riinimanda koorid ja segakoor August07 (laulusõnad Hasso Krullilt, Leelo Tunglalt ja rahvaluulest, tekstide tähenduse üle arutlesid Urve, Valter ja Pärt Uusberg ning Elo Teeäär).

Laulupeo ettelaulmistel pälvisid Elo kaasjuhendatavad kollektiivid hinnanguid „väga hea“, „hea“ ja „suurepärase“, kinnitades tema oskust arendada eri vanuserühmade koore. Lisaks juhendab Elo ka Varbola naiskoori Astra, mis osales 2025. aasta laulupeol valiknaiskoorina.

Elo Üleoja

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Elo Üleoja on lõpetanud koorijuhtimise erialal Tallinna Muusikakeskkooli 1982. aastal Eda Kõrgemägi ja Tallinna Riikliku Konservatooriumi 1987. aastal prof Kuno Arengu dirigeerimisklassis. Ta on täiendanud end sealsamas magistriõppes 1996–2000, töötanud Tallinna Muusikakeskkoolis (1986–1989) ja EMTAs (1989–2000) kooridirigeerimise õppejõuna.

Elo on dirigeerinud TMKK kammerkoori, Tallinna Raekoja kammerkoori ja Inseneride meeskoori.

Aastal 2000 kolis Elo Virumaale. Aastatel 2001–2005 töötas ta Tudulinna Põhikooli muusikaõpetaja, Oonurme segakoori ja Avinurme meeskoori dirigendina, aastatel 2005–2008 oli Rakvere Eragümnaasiumi muusikaõpetaja-koorijuht, alates 2008. a Rakvere Reaalkooli kahe mudilaskoori, poistekoori ja lastekoori juhendaja ning muusikaõpetaja, aastast 2024 Rakvere Riigigümnaasiumi muusikaõpetaja-koorijuht. Ta on dirigeerinud Virumaa tütarlaste- ja Virumaa poistekoori, meeskoori Kaevur, Kirderanniku segakoori ja Rakvere Teatri segakoori. Elo on kammerkoori Solare peadirigent aastast 2004, kooristuudio So-La-Re asutaja, dirigent ja kunstiline juht aastast 2013 ning aastast 2024 taas Oonurme segakoori dirigent. Ta on saavutanud oma kooridega mitmeid kaalukaid tunnustusi erinevatel koorikonkurssidel.

Elo on Eesti Kooriühingu mentor, samuti laulupidude dirigent 1999. aastast. Ta on pälvinud Lääne-Virumaa aasta õpetaja nimetuse, Lääne-Virumaa kultuuripärli tunnustuse, aasta koorijuht-muusikaõpetaja tiitli, Rakvere kroonimärgi, Uno Järvela Fondi stipendiumi ja Valgetähe IV klassi teenetemärgi.

2025. aastal juhatas Elo Üleoja Rakvere Reaalkooli tüdrukute-, poiste- ja lastekoori, Rakvere Riigigümnaasiumi segakoori, kooristuudio So-La-Re laste-, neidude- ja noortekoori, kammerkoori Solare ja Oonurme segakoori.

Tähtsamad tegevused 2025. aastal:

- kontsert MEIEOMA 7. juunil Rakvere Kolmainu kirikus (kooristuudio So-La-Re koorid ning kammerkoor Solare);
- Virumaa laulupidu 8. juunil Toila laululaval – kunstiline juht;
- kontsert „Mina usun armastust“ 14. detsembril Rakvere Kolmainu kirikus (kooristuudio So-La-Re koorid ning kammerkoor Solare).

**AASTA
PUHKPILLIORKESTRI
DIRIGENT**

Margus Kasemaa

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Margus Kasemaa on Puhkpilliorkester Tartu peadirigent, kes on 2025. a silma paistnud Eesti puhkpillimuusikat tutvustavate kontsertidega väljaspool Eestit. Ta on dirigeerinud ja viinud läbi Eesti puhkpillimuusikat tutvustavaid loeng-kontserte Poolas, Rumeenias, Itaalias, Lätis ja Horvaatias.

Eesti Puhkpillimuusika Ühingu repertuaaritoimkonna esimehena on Margus Kasemaa korraldanud mitmete Eesti algupäraste nootide väljaandmist. Eri-
list tähelepanu pälvis tema korraldatud puhkpillipäev „60 aastat esimesest vabariiklikust puhkpillipäevast Tartus“, mis kujunes kõige suurema osavõtjate arvuga puhkpillisündmuseks Eestis aastal 2025.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- külalisdirigent II rahvusvahelisel Gastignano puhkpilliorkestrite festivalil 6.–7. juunil (Itaalia);
- külalisdirigent XXV rahvusvahelisel orkestrite festivalil Giulianovas 8. juunil (Itaalia);
- külalisdirigent ja ettekanne Eesti puhkpillimuusikast WASBE konverentsil Solin Brass Fest 26.–28. augustil (Solin, Horvaatia).

Kaido Kivi

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Kaido Kivi juhatab Kaitseliidu Pärnumaa maleva orkestrit Saxon ning dirigeeris 2025. aastal mitmetes projektides ka Eesti Noorte Kontsertorkestrit. Ta oli ka puhkpillipäeva „60 aastat esimesest puhkpillipäevast Tartus“ üks dirigente. Kaido Kivi on olnud kauaaegne Eesti Puhkpillimuusika Ühingu juhatuse liige ja aidanud mitmeid ühingu ideid läbi viia.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- tseremoonia juhatamine EV 107 aastapäeva paraadil Tallinnas 24. veebruaril (Eesti Sõjaväeorkester, KL Pärnumaa maleva orkester Saxon);
- esinemine EV 107 aastapäevale pühendatud tseremoonial Tallinnas Jüriöö pargis 24. veebruaril (Saxon);
- esinemine jüripäeva jumalateenistusel Tori Kirikus 23. aprillil (Saxon, Pärnu-Jaagupi Muusikakooli puhkpilliansambel);
- Eesti Noorte Kontsertorkestri juhatamine XV Tallinna puhkpillifestivali kontserdil Tallinna Jaani kirikus 11. mail.

Kalev Kütaru

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Kalev Kütaru on aastakümneid olnud Eesti tunnustatud puhkpilliorkestridirekt. Ta on kauaaegne Tallinna Noorte Puhkpilliorkestri (TNPO) ja Kaitseliidu Tallinna Maleva Orkestri (KLMO) dirigent. Alates aastast 1978 on Kalev Kütaru Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri liige ja klarnetirühma kontsertmeister. Ta on olnud aktiivne ka Eesti Puhkpillimuusika Ühingu tegevustes, olles juhatuse liige, puhkpilliorkestrijuhtide kutsekomisjoni esimees (al 2010) ja David Otto Wirkhausi Fondi esimees (al 2008).

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- esinemine Kaitseliidu Tallinna maleva 100. juubeliüritusel 25.01;
- esinemine Kaitseliidu Akadeemilise maleva 100. juubelil Kruiisiterminalis 15.02;
- esinemine pidulikul aktusel Loo Kultuurikeskuses 20.02;
- TNPO kevadkontsert Salme Kultuurikeskuses 24.05;
- KLMO 25. juubelikontsert Kaja Kultuurikeskuses 25.05;
- KLMO osalemine EÕM avaparaadil Tallinnas 16.06;
- KLMO esinemine kalurite päeval Neeme sadamas 12.07;
- KLMO esinemine Eesti Puhkpilliühingu aastapäeva kontserdil EMTas 27.09;
- KLMO esinemine suurel puhkpillifestivalil Tartus ERMis 02.11.

Bert Langel

Esitaja: Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester

Bert Langel on olnud dirigent, lektor, vask- ja puupuhkpillide õpetaja üle 40 erinevas muusikakoolis Hollandis ja Eestis, ca 20 puhkpilliorkestri, fanfare-orkestri ja brassbändi dirigent, rahvusvaheliste sündmuste korraldaja, arranžeerija, mänedžer, konsultant ja juhendaja.

Praegu on ta Viljandi, Tõrva ja Võhma muusikakoolide puhkpilliorkestrite ja -ansamblite dirigent ja vaskpilliõpetaja, Tallinna Muusika- ja Balletikooli sümfoonilise puhkpilliorkestri dirigent, Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri (VOP) peadirigent ning vaskpillide ja didaktika õppejõud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias.

Alates 2017. aastast on Langel olnud laulupeo puhkpilliorkestrite üks dirigente, 2019. ja 2025. aasta üldlaulupidudel ka puhkpilliorkestrite liigijuht.

Bert Langel on üks Viljandimaa Puhkpilliorkestri (tegutseb alates 2024) ellukutsujatest ja dirigentidest. Orkester osales juba 2025. a Viljandimaa laulupeol ja üldlaulupeol „Iseoma“. Korraldajana on tema eestvedamisel toimunud mitmeid puhkpillifestivale ning ta on olnud paljude orkestrite külalis-dirigent Madalmaades, Hispaanias, Saksamaal, USA-s, Leedus, Eestis, Lätis, Ühendkuningriigis, Ukrainas, Argentinas, Colombias, Maltal, Costa Ricas, Iisraelis, Sloveenias, Soomes, Rootsis, Šveitsis, Austrias, Aafrikas, Austraalias ja Küprosel.

Bert Langel on 1983. aastast ülemaailmsete puhkpillimuusika organisatsioonide WASBE (World Association for Symphonic Bands and Ensembles) ja IGEB (Internationale Gesellschaft zur Erforschung und Förderung de Blasmusik) liige. 2013-2019 oli ta WASBE juhatuse liige ning alates 2022. aastast kuulub ta WASBE repertuaarikomiteesse.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

lektor Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) täiendkoolitusel „Uued suunad vaskpilliõpetuses“ (Viljandi, 12.–15.08.2025);

Osales dirigendina järgnevatel festivalidel:

- Pühajärve XVIII Puhkpillifestival (Otepää, 25.–26.07);
- XX Trakai Fanfare Week (Trakai, Leedu 28.07.–03.08);
- MUBA III suvekool (Noarootsi, 05.–09.08);
- IV vaskpilliansamblite festival Tallinnas (23.–26.10);
- Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri (VOP) 60. juubeliaasta. Toimusid kontserdid veebruaris Avinurmes (koos Avinurme Orkestriga), maikuu Tartus festivalil Happy Big Band Weekend (kontsert big

bandi repertuaariga), septembris Antslas (koos Antsla Puhkpilliorkestri ja Puhkpilliorkestriga Kungla) ning novembris Türil, kus toimus VOPI 60. juubelikontsert koos Eesti Noorte Puhkpilliorkestri, rahvusvaheliselt tunnustatud eufooniumisolist Steven Meadi ja Eesti noore tromboonisolisti Daniel Hinnoga;

- XXVIII laulupeo „Iseoma” puhkpilliorkestrite liigijuht ja dirigent;
- kontserdid Viljandi Muusikakooli, Tõrva Muusikakooli ja MUBA puhkpilliorkestritega. Novembris toimus MUBAs kontsert koos tunnustatud eufooniumisolisti Steven Meadiga, kus astusid üles Viljandi Muusikakooli puhkpilliorkester ja MUBA sümfooniline puhkpilliorkester. MUBA sümfooniline puhkpilliorkester andis vabariigi aastapäeva kontserdi koos MUBA kammerorkestriga ja filmimuusikakontserdi. Tõrva Muusikakooli Puhkpilliorkester osales Pühajärve XXVIII Puhkpillipäevadel juulikuus.

Silver Niinemets

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

2025. aastal tegutses Silver Niinemets aktiivselt nii Rapla Maakonna Noorte Puhkpilliorkestri kui ka Eesti Noorte Puhkpilliorkestri dirigendina. Lisaks arendab ta ennast dirigendina ning osaleb ka 2028. a toimuva laulupeo puhkpilliorkestrite repertuaari välja töötamisel.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- osalemine V noorte puhkpilliorkestrijuhude konkursil Tallinnas 12. detsembril;
- Rapla Maakonna Noorte Puhkpilliorkestri „Aastapäeva kevadkontsert“ 27. aprillil Rapla Kultuurikeskuses (kaastegev Tallinna Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkester);
- Rapla MK Noorte Puhkpilliorkestri puhkpille ja puhkpillimuusikat tutvustav tuur Raplamaa koolides 28. mail. Ühe päeva jooksul külastati Märjamaa Gümnaasiumit, Valgu Põhikooli ning Vana-Vigala põhikooli, tutvustati orkestrisse kuuluvaid puhkpille ning mängiti huvi tekitamiseks noortele tuttavaid lugusid. Noored ning õpetajad olid kontserdist vaimustuses ning rääkisid kontserdile järgnenud aruteludes aktiivselt kaasa;
- osalemine üldlaulupeol ISEOMA, Samal ajal võõrustati sõpru Kaiserlauterni Sümfooniilisest Puhkpilliorkestrist Saksamaalt;
- Rapla MK Noorte Puhkpilliorkestri suvekontsert Rapla Keskväljakul koos Gulbene muusikakooli puhkpilliorkestriga (Läti);
- osalemine Eesti Noorte Puhkpilliorkestri neljas õppelaagris ning juhatamine kuuel kontserdil. 30. märtsil toimus Türi Kultuurikeskuses kontsert „Kevadises rütmis“ koos orkester Türi, keda juhendas Ants Oidekivi;
- ENPO osalemine Narva Vaba Laval kontsert-lavastuses „Igapäeva sümfoonia“ 19. ja 20. aprillil, kus OMATSirkus näitas kõrgel tasemel kaasaegset tsirkust ENPO muusika saatel;
- ENPO esinemine Põltsamaa Lossihoovis augustis koos Põlvamaa muusikakooli solistidega;
- ENPO esinemine Vabariikliku Orkestrijuhude Puhkpilliorkestri juubeli-kontserdil novembris, kus noored musitseerisid koos tunnustatud eufooniumimängija Steven Meadiga.

José Antonio Page Ramírez

Esitajad: SA Võrumaa Arenduskeskus, Eesti Puhkpillimuusika Ühing

José Antonio Page Ramírez on Võru Muusikakooli õpetaja ja puhkpilliorkestri dirigent. Lisaks juhatab ta veel Võru Linna Puhkpilliorkestrit, Liivimaa Noorteorkestrit ja Piirilinna Bigbändi ning töötab vaskpillide õpetajana Valga Muusikakoolis.

Võru Muusikakoolis on José töötanud alates 2015. a vaskpillide õpetajana ja orkestrijuhina, pälvides nii õpilaste, lapsevanemate kui kolleegide usalduse. Tema tundide kõrge muusikaline tase, soe huumorimeel ja siiras hoolimine on loonud õpikeskkonna, kuhu tullakse rõõmuga ja kus lapsed tunnevad end väärtustatuna.

José Antonio on õppinud selgeks eesti keele ning suhtleb õpilastega sõbralikult ja julgustavalt. Tema juhendamisel on Võru Muusikakoolist tõusnud mitmeid andekaid vaskpuhkpillimängijaid, kes on saavutanud auhinnalisi kohti nii Eesti kui ka rahvusvahelistel konkurssidel.

José pühendumus ulatub sageli üle tavapäraste tööpiiride – ta sõidab vajadusel ka õpilase koju tundi andma, kui laps ei saa kooli tulla.

2025. a viis ta ellu rahvusvahelise kultuuriprojekti – Hispaania muusika kontsertsarja ja meistrkursused –, mis töid Lõuna-Eestisse flamenko, rahvusvahelised õpitoad, koolikontserdid ja temaatilised kultuuriõhtud.

José Antonio on Võru linna Vapimärgi laureaat ning Aasta Õpetaja nominent – tunnustused, mis kinnitavad tema järjepidevat, silmapaistvat ja kogukonda liitvat panust.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- Hispaania muusika meistriklasside ja õpitubade korraldamine Võru Muusikakoolis (teemad: rütmika, interpretatsioon, flamenko mõjutustega puhkpillilised);
- Liivimaa Noorteorkestri suvekooli töötubade läbiviimine (teemad: orkestriproovid, ansamblimäng, individuaalne juhendamine);
- José õpilased saavutasid mitmeid auhinnalisi kohti Lõuna-Eesti ja üleriigilistel puhkpillikonkurssidel (soolo- ja ansamblikategooriad);
- noorte vaskpilliõpilaste kevadkontsert „Kevadrefraän vaskpillidele“ Võru Muusikakoolis 10. märtsil (koosseisud alates duost kuni puhkpilliorkestrini);
- „Liivimaa Noorteorkestri kevadturnee“ Valgas-Võrus-Viljandis aprillis;
- Võru Puhkpilliorkestri esinemine „Võru linna suvealguse puhkpilligalal“ Tamula järvelaval 14. juunil.

Kätlin Virgo

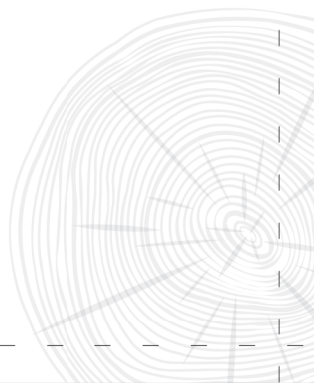
Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Kätlin Virgo on kümme aastat töötanud Tartu Ülikooli puhkpilliorkestri Popsid peadirigendina ja juhtinud orkestri tegevust. 2025. aasta jooksul on orkester tema juhatamisel esinenud 35 korral ja osalenud kontsertreisil Itaalias. Popsid on noorte seas populaarne ning orkestri liikmete arv kõrge.

2025. aastal esinesid Popsid mh 9 ballil, 5 rongkäigul, Viru Folgil, Treski Festil, Emajõe festivalil, Narva-Jõesuu linnapäeval, muinastulede ööl Sillamäel, Tallinna kesklinna päevadel jne. Loomulikult olid Popsid kohal laulupeol, mille ajal toimus ka orkestri enda kontsert Telliskivis. Popside traditsiooniline aastalõpukontsert toimub sel korral 2026. a jaanuaris.

Tähtsamad esinemised aastal 2025:

- Viru Keemia Grupi kaevurite päev Sillamäel 31. mail (esinemine koos Koit Toome, Artjom Savitski, Gerli Padari ja Tanjaga);
- USA iseseisvuspäev USA saatkonnas Tallinnas 30. juunil koos USAFE Bandiga;
- osalemine üldlaulupeol „Iseoma“ 4.–6. juulil;
- esinemised Itaalias, Pizzos 22.–29. juulil;
- Viru Folgi kontsert 8. augustil Käsmus.

AASTA NOOR DIRIGENT

Karl Abro

Esitajad: Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester ja Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Karl Abro on noor dirigent, keda iseloomustavad selge muusikaline mõtlemine, soe suhtumine inimestesse ja siiras soov oma orkestritest parim välja tuua. Ta on olnud mitme puhkpilliorkestri juht ja kujundanud nende kõla ning muusikalist kultuuri järjekindlalt ja tähelepanelikult.

Karlile on väga tähtis Eesti muusika. Tema koostatud kavad toovad esile meie heliloojate loomingut ja asetavad selle kõrvuti rahvusvahelise repertuaariga. Kolleegina on ta avatud ja toetav, julgustab noori muusikuid ning otsib alati võimalusi koostööks. Karl ei tee muusikat ainult lavale, vaid ka kogukonnale – ta aitab hoida ja arendada puhkpillikultuuri ning panustab sellesse suure pühendumuse ja vastutustundega. Selle kõige tõttu on Karl Abro dirigent, kelle panus Eesti muusikaellu on oluline ja nähtav. Tema töö on järjepidev, inimlik ja väärtust loov ning alati positiivselt meelestatud.

2025. a juhatas Karl Abro Tallinna Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkestrit, Pritsu Brassi, Tallinna Tehnikagümnaasiumi Puhkpilliorkestrit, Vabariiklikku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestrit, Nõmme Puhkpilliorkestrit, Nõmme Brassi „Tärkamine” ja Rapla Pasunakoori.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

2025. a XXVIII üldlaulupeol „Iseoma” tegi Karl Abro debüüdi laulupeodirigendina, juhatas puhkpilliorkestrite esituses Riho Esko Maimetsa pala „Kõrge taeva all”.

Ta on olnud ka mitmete puhkpillimuusikasündmuste korraldaja, sh MUBAs toimunud IV vaskpilliansamlite festival.

- külalisdirigent ENPO laagris Türil 28.–30. märtsil;
- Tallinna Tuletõrjeühingu 141. aastapäeva kontsert 6. aprillil;
- VOPi dirigent Tartus Happy Big Band festivalil 4. mail;
- Nõmme Muusikakooli puhkpilliorkestri aastapäeva kontsert 24. mail;
- Kopli VPK sünnipäeva pidulik tähistamine Pritsu Brassiga 31. mail;
- Harjumaa Maakaitsepäeva kontserdid ning sõjaväe paraadi muusikalise osa läbiviimine 23. juunil;
- Paganamaa brassi suvekooli dirigent ning juhendaja 9.–13. juulil;
- Ed. Tamme nimelise puhkpillipäevade festivaliorkestri dirigent 5.–10. augustil;
- Taasiseseisvuspäeva kontserdid Pritsu Brassi ning solistidega 19.–20. augustil;

- Pritsu Brassi osalemine Austrias festivalil „XI Welcoming the Alps” 3.–8. oktoobril;
- 23.–26. oktoobril MUBAs toimunud IV vaskpilliansamblite festivali korraldaja, dirigent ja juhendaja;
- kontserdisarja „Päästjate auks” 4. kontsert Saku päästekomandos 2. novembril;
- Rapla Pasunakoori 28. aastapäeva kontserdi dirigent 28. novembril;
- Saku ning Kohila orkestri ühislaagri külalisdirekt 29.–30. novembril;
- segakoori Sõprus 75. juubelikontserdi dirigent 29. novembril;
- II koht V noorte puhkpilliorkestri direktide konkursil;
- kolm kontserti Tallinna Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkestriga 18.–20. detsembril (kavas Thomas Dossi missa „Messe der Barmherzigkeit”, kaasa tegi 100-liikmeline koor).

Kirill Gorjušin

Esitaja: Eesti Rahvusringhäälingu segakoor

Kirill Gorjušin on õppinud kooridirigeerimist Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Praegu juhatab ta mitut koori üle Eesti. Alates 2022. a on ta meeskoor Kaevuri dirigent, kus on kujundanud stabiilse ja motiveeritud koosseisu. 2024. a alustas ta tööd Eesti Rahvusringhäälingu segakoori dirigendina, 2025. a sai temast Lüganuse segakoori dirigent ning lisaks juhatab ta segakoori Sakala ja Narva Tandemkoori.

Dirigenditöö kõrval tegutseb Kirill lauljana Eesti Rahvusmeeskooris ja on muusikaõpetaja Vabaduse Koolis. 2022. aastal Ukrainast saabunud õpilastele loodud kool toetab eri emakeelega noorte lõimumist, eesti keele omandamist ja mitmekeelsuse arengut, avardades nende tulevase valikuvõimalusi.

Lisaks muusikale on Kirill aktiivne hokimängija Eesti Kaitsejõudude hokiklubis. Kirill Gorjušin on noor dirigent, kes tegutseb sihikindlalt, väärtustab eesti koorikultuuri (sh muukeelse elanikkonna hulgas) ning arendab nii lauljaid kui kogukondi.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- 27. mail Eesti Rahvusringhäälingu segakoori 17. sünnipäevakontsert Kultuurikatlas. Kõlas mitmekülgne kava Tormisest ja Saarest Schuberti ning Uusbergini. Solistidena astusid üles Kirill Gorjušin ja Endrik Üksvärav;
- 21. novembril esinesid Tallinna Segakoor Sakala ja Sakala Eragümnaasiumi mudilaskoor Kaarli kirikus;
- 5.–6. detsembril Eesti Rahvusringhäälingu segakoori jõulukontserdid Tallinna Jaani kirikus ja Haapsalu Toomkirikus. Dirigendid Endrik Üksvärav ja Kirill Gorjušin, orelil Kadri Toomoja.

Rene Hollo

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

Rene Hollo on pühendunud noorte muusikute kujundaja ja inspireerija, kes tegeleb nii puhkpilliorkestrite dirigeerimise kui ka uue põlvkonna pillimängijate kasvatamisega. Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise Rahvamajas õpetab ta puhk- ja löökpille ning on Padise puhkpilliorkestri dirigent. Tema käe all saavad noored muusikud tugevad põhioskused ning ettevalmistuse orkestris mängimiseks.

2025. a juhatas Rene Hollo Padise Brassi, Eesti Dirigentide Akadeemia Puhkpilliorkestrit ja Keila Linnaorkestrit. Ta osales Dirigentide Suveakadeemias Padisel ja V noorte puhkpilliorkestridirigentide konkursil Tallinnas 12. detsembril.

Tähtsamad kontserdid Eesti Dirigentide Akadeemia Puhkpilliorkestriga aastal 2025:

- dirigentide Suveakadeemia Galakontsert Padisel 20. juulil;
- esinemine Eesti Puhkpillimuusika Ühingu aastakontserdil Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis 27. septembril;
- kontsert J. Vītolsi nimelises Läti Muusikakadeemias Riias 8. augustil.

Ingrit Malleus

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Ingrit Malleus (s 1995) on õppinud dirigeerimist Tallinna Muusikakeskkoolis (õp Ingrid Kõrvits) ja täiendanud end samal erialal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (prof Toomas Kapten ja prof Tõnu Kaljuste), Hanns Eisleri nimelises muusikaülikoolis Saksamaal Berliinis (prof Jörg-Peter Weigle ja prof Justin Doyle) ja Sibeliuse Akadeemias Helsingis (prof Nils Schweckendiek). Lisaks on ta õppinud vanamuusika laulu (Tuuli Lindeberg) ja täiendanud end Jean-Sébastien Beauvais' juures vanamuusika kursustel.

Ta on osalenud meistrkursustel Ragnar Rasmusseni, László Nemesi, Zoltán Padi ja Sir Roger Norringtoni, Peter Phillipsi, Kari Turuneni ja Patrick Russell juhendamisel ning Pärnu Muusikafestivalil toimunud Järvi akadeemia orkestridirigeerimise meistrkursustel Paavo ja Kristjan Järvi juhendamisel. Ingrit on dirigeerinud koore nagu Philharmonischer Chor Berlin, Consortium Vocale, Ensemblerlino Vocale, Der Bach-Chor an der Kaiser-Wilhelm-Gedächtnis-Kirche, Eesti Rahvusmeeskoor ja meeskoor Valkia. 2019. a detsembris osales Ingrit Poolas rahvusvahelisel koorijuhtide konkursil „Towards Polyp-hony” ning saavutas kolmanda koha. 2019. a oktoobris osales Ingrit Eesti noorte koorijuhtide konkursil, olles üks neljast finalistist ning pälvis samuti RAMi eripreemia. 2024. a võitis ta samal konkursil esikoha ning Filharmonia kammerkoori eripreemia. 2024. a sügisel oli ta finalist Fosco Corti nimelisel koorijuhtide konkursil Itaalias ning pälvis Euroopa Kooriühingu eripreemia.

Lauljana tegutseb Malleus Euroopa Kooriakadeemia, Helsingi kammerkoori ja Key ensemble koosseisus. 2021. a sügisest on ta Helsingis tegutsevate eestlaste segakoori Siller peadirigent ning sopranite häälerühma vanem Musiikkitalo kontsertkooris.

2025. a dirigeeris Ingrit segakoori Siller, segakoori Ömmikad ja kammerkoori Voces Tallinn (külalidirigendina).

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- 2025. a oktoobris võitis Ingrit Bulgaarias toimunud Krikor Chetinyani nim koorijuhtide konkursil III koha;
- 2025. a detsembris võitis Ingrit Itaalias toimunud Romano Gandolfi nim koorijuhtide konkursil esikoha;
- kammerkoori Voces Tallinn kontserdid „Bach & Pärt” 27. aprillil Haapsalu Jaani kirikus ja 3. mail Tallinna Issanda Muutmise Peakirikus;
- kammerkoori Voces Tallinn kontserdid „Õndsuse lävel” 5. septembril Tallinna Peeter-Pauli katedraalis peapiiskop Eduard Proffittlichi õndsaksuulutamise programmi raames, 6. septembril Kose Püha Nikolause kirikus, 7. septembril Türi Püha Martini kirikus;

- 16. detsembril jõulukontsert „Arkihuolesi kaikki heitä” segakooriga Medicanto Miikaeli kirikus – koormeister;
- 15.–17. augustil Eesti Segakooride Liidu lauljate suvekool Haapsalus. Teos: Felix Mendelssohn „Lobgesang” (Sümfoonia nr 2) – koormeister.

Ingrid Orumaa

Esitajad: Eesti Koorijuhtide Liit ja Eva Jaanson (Rae Vallavalitsus)

Ingrid Orumaa (s 1999) õpib Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ja Tallinna Ülikooli magistriõppes muusikaõpetaja erialal. 2020. a lõpetas ta Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli kooridirigeerimise erialal, 2022. a sealsamas koorijuhtimise eriala jätkuõppe ja 2024. a *cum laude* EMTA bakalaureuseõppe muusikapedagoogika eriala koorimuusika suunal (kooridirigeerimise õppejõud Heli Jürgenson). Ingrid on Rae Kammerkoori, meeskoori Põhjahääl, Rahumäe Põhikooli 1. klassi mudilaskoori, 2.–4. klassi mudilaskoori ja 2.–6. klassi poistekoori dirigent ning Rahumäe Põhikooli muusikaõpetaja. Oma töös muusikaõpetajana peab Ingrid oluliseks õpilaste laulmisharjumuste ja -oskuste arendamist ning koolikooride olemasolu, mis kujundab õpilastes järjepidevat laulmisharjumust maast-madalast. 2025. aastal valiti Ingrid Eesti Kammerkooride Liidu juhatuse liikmeks, mis annab võimaluse panustada koorimaastikku laiemalt.

Ingrid on olnud Aegviidu mudilaskoori, Kadrioru Saksa Gümnaasiumi laste-, sega- ja naiskoori ning segakoori In Corpore dirigent ja teinud koostööd kammernaiskooriga Muusad, segakooriga Heliand, Jüri Perekooriga, naiskooriga Lembela ja segakooriga Vox Populi (abidirigent).

Heino Kaljuste 100. sünniaastapäeval pälvis ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Fondi Heino Kaljuste nimelise stipendiumi.

Rae Kammerkoor on Ingridi käe all saavutanud häid tulemusi nii kodustel kui ka rahvusvahelistel festivalidel: II koht B-kategoorias XV Eesti Kammerkooride Festivalil 2020, I koht B-kategoorias XVI Eesti Kammerkooride Festivalil 2022, hõbediplomid folkloori ja kammerkooride kategooriates rahvusvahelisel koorifestivalil Perugia 2023, III koht B-kategoorias XXIV segakooride võistulaulmisel „Tuljak“ 2024. 2022. a pälvis Ingrid Eesti Kammerkooride Festivalil eripreemia – „Parim noor dirigent“.

2025. a toimunud olulisemad kontserdid:

- Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert Rae vallas Jüri keskväljakul ja Rae Kultuurikeskuses 24. veebruaril (Rae Kammerkoor);
- Rae valla segakooride ühiskontsert „Tormis 95“ Rae kultuurikeskuses 18. oktoobril, kunstiline juht Ingrid Orumaa;
- esimese advendi kontsert Jüri kirikus 30. novembril.

Kärolin Tuisk

Esitajad: Eesti Koorijuhtide Liit, kammerkoor Helü ja kammerkoor Kolm Lindu

Kärolin Tuisk alustas muusikaõpinguid Põlva Muusikakoolis viiuli erialal. 2016. a lõpetas ta kiitusega Heino Elleri nim Tartu Muusikakooli Lauri Breede dirigeerimisklassi ja sama aasta kevadel võitis ta kolme kooli dirigentide konkursil II koha. 2021. a kevadel lõpetas Kärolin Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia magistriõppe dirigeerimise eriala *cum laude* (prof Hirvo Surva). 2020. aastal täiendas ta end Rootsi Kuninglikus Muusikakõrgkoolis prof Fredrik Malmbergi dirigeerimisklassis ning lisaks on osalenud Risto Joosti, Toomas Kapteni, Zoltan Padi ja Erki Pehki meistrkursustel.

2024. a novembris osales Kärolin VIII Eesti noorte koorijuhtide konkursil, kus ta jõudis viie parima hulka ning pälvis Eesti Filharmoonia Kammerkoori eripreemia.

Kärolin Tuisk on olnud Tartus tegutseva Luuska Lauluühingu dirigent, 2015–2023 E STudio Kammerkoori dirigent, Elleri tütarlastekoori koormeister ja abidirigent (2015–2020), Veronika Portsmuthi Kooriakadeemia Kontsertkoori koormeister ja abidirigent (2017–2021) ning Tallinna Poistekoori õppekooride Primo ja Secundo dirigent (2018–2021). Hooajal 2018/2019 juhatas ta neidudekoori Kammerhääled ning 2021–2024 oli Tallinna Kammerkoori abidirigent.

Praegu töötab Kärolin Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi muusikaõpetaja ja segakoori dirigendina. Lisaks on ta Tartu Tamme Kooli mudilaskoori ja lastekoori dirigent. Alates 2024. aasta novembrist on Kärolin kammerkoori Kolm Lindu dirigent. 2025. aasta üldlaulupeol „Iseoma“ juhatas Kärolin segakoore ning on valitud 2028. aastal toimuva laulupeo noorte segakooride liigijuhiks.

2025. aastal töötab Kärolin ka kammerkooriga Helü, E STudio Kammerkooriga, ansambliga VoxPunt ja Tartu ülikooli kammerkooriga.

2025. a toimunud olulisemad kontserdid:

- „Arvo Pärt 90“ kontserdid Tallinna Niguliste muuseumis ja Tartu Pauluse kirikus 8.–9. märtsil (Vox Clamantis ja kammerkoor Kolm Lindu). Kärolin oli projekti koormeister. Kontserdil kõlasid gregooriuse koraalid ning Arvo Pärdi ja Henrik Ødegaardi teosed;
- 2025. a üldlaulupeo „Iseoma“ laulupeodebüüt segakooride liigis (Mart Saare „Laulik“;
- viie Tartu kammerkoori ühisprojekti „Veljo Tormis 95 / 110 helletust“ kontserdid Eesti Rahva Muuseumis ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis 20.–21. septembril (Kärolin oli kontserdi üks kunstilistest juhtidest ja dirigentidest).

Aet Vill

Esitaja: Eesti Naislaulu Selts

Aet Vill (s 1990) on dirigent ja muusikaõpetaja, kes oma töös keskendub Pärnumaa koorikultuuri arendamisele. Tal on muusikapedagoogika magistrikraad TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiast. Aet töötab Paikuse Kooli huvihariduskeskuse õppejuhi ja muusikaõpetajana ning panustab oma kogemustega noorte solistide individuaalsesse juhendamisse väljaspool kooli. Lisaks juhatab Aet nelja koori: ta on naiskoori Kirekeel asutaja ja peadirigent ning juhendab Paikuse Kooli 1. klasside ettevalmistuskoori, Pärnu Kunstide Kooli mudilaskoori ja neidudekoori Piripiiga. Kahe viimase koori tööd juhhib ta koos dirigent Margrit Kitsega.

Naiskoor Kirekeel on pälvinud mitmeid tunnustusi. 2023. aastal saavutati VIII Eesti nais- ja neidudekooride võistulaulmisel C-kategoorias II koht. Samal aastal oli koor Eesti Kooriühingu aasta koori nominent ning pälvis Eesti Naislaulu Seltsi tunnustuse „Aasta naiskoor – panuse eest kohalikku kultuuriruumi“.

Aet Vill on juhatanud mitmeid mahukaid kooriprojekte. 2021. aastal tõi ta kolme koori esituses lavale Rein Rannapi tsükli „Hingelinud“, tehes lisaks dirigeerimisele ka teoste seaded väiksemale pillikoosseisule. 2023. aastal oli ta naiskoor Kirekeele 10. juubelikontserdi „Aeg ei peatu“ kunstiline juht ja dirigent. Aet Vill on andnud olulise panuse mitmetesse Pärnu Endla teatris toimunud kogupere muusikalidesse, luues kooriseaded, vastutades koori salvestuste eest ning juhendades koore koos Margrit Kitsega.

Aet on olnud ka piirkondlike suurürituste kunstiline juht. Ta juhtis Pärnu Ülejõe Põhikooli staadionikontserte „Puhume elu sisse“ (2022) ja „Ühiselt Ülejõel“ (2024). Samuti on ta olnud dirigent Pärnumaa mudilaste laulu- ja tantsupidudel (2023, 2024) ning juhatanud koore isadepäeva pidulikul kontserdil Saarde vallas (2024).

2025. aastal andis Aet kõigi oma juhendatavate kollektiividega piirkondlikke kontserte ning oli kaastegev suurprojektis koos bändiga Skratten, mille raames plaadistati koos naiskooriga Kirekeel ühine plaat „Taivatähed“. Projekti raames anti ka kaks kontserti Häädemeestel ja Tallinnas.

Dirigendina viis Aet 2025. aastal laulupeole „Iseoma“ kolm kollektiivi, neist kaks valikkoorina. Dirigendi- ja õpetajatöö kõrval on Aet Vill Eesti Naislaulu Seltsi juhatusse liige, andes olulise panuse naiskooriliikumise hoidmisesse ja arendamisse.

Tähtsamad tegevused aastal 2025:

- ühiskontserdid neidudekooriga Piripiiga ja Soome lastekooriga Luritus 3.–4. aprillil;
- neidudekoori Piripiiga osalemine Tallinna Noortekooride Festivalil 10.–12. oktoobril;
- žanriteülene suurprojekt bändiga Skratten - ühise plaadi „Taivatähed” salvestus ning kaks kontserti - „Meeletu Rock 2025” Häädemeestel 11. oktoobril ja plaadiesitluskontsert Helitehases, Tallinnas 1. novembril;
- naiskoori Kirekeel esinemine Eesti Naislaulu Seltsi adventikontserdil „Soojus lauludes, valgus südames” Tartu Pauluse kirikus 14. detsembril;
- Pärnumaa I jõululaulupidu 20. detsembril, mis pälvis rahva hääletusel PÄRNU AASTA TEGU 2025 tiitli – dirigent, seadete autor ning kunstilise juhi abi.

AASTA KORRALDAJA

Triinu Arak

Esitajad: Eesti Kammerkooride Liit, kammerkoor Helü

Triinu Arak on juba aastaid Tartus kvaliteetse koorimuusika käekäigu eest seisnud. Hetkel tegutseb ta kammerkoori Kolm Lindu juhatuse liikme ja tegevuse ühe eestvedajana ning on olnud koori ettevõtmiste (projekti)juht. 2025. aasta olulisemate tegemiste hulka kuuluvad näiteks kammerkoori Kolm Lindu ja Vox Clamantise ühiskontserdid Arvo Pärdi juubeliaasta puhul ning viie Tartu (kammer)koori ühiskontserdid „110 helletust“ Veljo Tormise sünniaastapäeva tähistamiseks.

„Arvo Pärt 90“ tõi kontserdisaali sadades kuulajaid, Tallinna kontsert müüdi kiirelt välja ning Tartu Pauluse kiriku erinevatele tasanditele mahutati üle 800 kuulaja. Selline kuulajaskonna arv pole koorimuusika maastikul kuigi tavapärane.

Sarnase entusiasmi, põhjalikkuse ja kirega korraldas ta Veljo Tormise 95. sünniaastapäevale pühendatud kontserte „110 helletust“ Tartus ja Tallinnas. Kontsert ühendas 5 erinevat kammerkoori, kes igapäevaselt eraldi toimetavad ja ühiseid väljundeid peale laulupidude siiani leidnud pole. Kontserdi kandis üle Klassikaraadio.

Kolme Linnu ja Vox Clamantise Pärdi-aineliste kontsertidega käis kaasas suur ambitsioon ning ligi 30 000-eurone eelarve, mis on ühe harrastuskoori kontekstis küllalt ebatavaline suurusjärg. Hoogsa kampaaniaga suudeti aga puuduolev raha eelarvesse leida ning 2025. aasta kevadel toimus Tartu Ülikooli aulas ning Niguliste muuseumis kaks suure publikumenuga kontserti.

Helina Kuljus

Esitaja: kammerkoor Collegium Musicale

Helina Kuljus on ainus Collegium Musicale laulja, kes on laulnud kooris järjepidevalt ja pausideta alates 2010. aastast, mil CM loodi. Asutajaliikmena on ta näinud ja kogenud koori tihedat ja kõrgetasemelist kontserdielu läbi aastate ning osalenud Eesti muusika tutvustamisel nii Eestis kui välismaal. Lisaks on Helina ka koori kroonik, kellel on kodus 15 aasta jagu raamatuteks köidetud kaustasid koori kavade, piltide, arvustuste jm meediakajastustega. Tema entusiasm ja armastus oma koori vastu on midagi erilist.

Collegium Musicale on koor, mis on pidevas muutumises – meil ei ole ühelgi kontserdil ega projektis täpselt sama koosseisu. Alates 2024. a algusest on Helina meie dirigendi Endrik Üksvärava parem käsi, kes vastutab koosseisude kokkupaneku ja proovigraafiku eest. Projektide eelselt suhtleb Helina ligi 50 lauljaga, selgitab välja nende kontsertidel ja proovides osalemise võimalused ja kutsub osalema neid, kellel on võimalik maksimaalselt kaasa teha. See, kuidas kooril on vaatamata tihedale eraelulisele graafikule alati tasemel koosseis erinevates projektides välja panna, on kindlasti Helina teene. Tal on suurepärased organisatoorsed võimed, fantastiline suhtlemisoskus ja kindlasti pole vähetähtis ka tema oskus suhteid hoida.

Tänu Helina-sugustele pühendunud inimestele on ja jääb koorilaul üheks meie kultuuriruumi eriliseks osaks ja väärikaks sümboliks, mille kaudu tuntakse Eestit kogu maailmas.

Indrek Mustimets

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Indrek Mustimets on Tartu Linnavalitsuse nõunik ning ühtlasi Tartu ülikooli kammerkoori kauaaegne laulja ning Tartu Poistekoori vilistlane, kes on palju oma aega ja oskusi panustanud koorimuusika arendamisse nii TÜ kammerkoori presidendina kui ka Tartu laulupeo direktorina. 2021. a vedas ta eest Seto lauluema Maria Kütte viimase puhkepaiga tähistamiseks hauamonumendi valmistamist Laossina kalmistule.

2025. aastal tähistati Uno Uiga 100. sünniaastapäeva kolme suurejoonelise kontserdiga Tartus, mille peakorraldaja oli Indrek Mustimets. Kontserdid toimusid Tartu Ülikooli aulas (Eesti Rahvusmeeskoor), Jaani kirikus (Leedu tuntuim poistekoor Ažuoliukas) ja Pauluse kirikus, kus RO Estonia, Tartu ja Ažuoliukas ühendpoistekoori ning EMTA sümfooniaorkestri ettekandes tuli esitusele ülimalt kaunis Cyrillus Kreegi „Reekviem“ prof Hirvo Surva dirigeerimisel.

Suurepäraselt õnnestunud sünniaastapäeva eest võlgname tänu suuresti just Indrek Mustimetsale.

Silja Otsar

Esitaja: SA Võrumaa Arenduskeskus

„Helisev Võru” – Võru maakonna laulupidu 2025 oli erakordne kultuurisündmus, mis tõi meie laulupidude traditsiooni täiesti uue hingamise. Peo kunstiline juht ja ühendkoori dirigent Silja Otsar lõi uue, innovaatilise ja kogukonnale ligipääsetava jalutuskontserdi formaadi, mis tõi koorimuusika otse linnaruumi, pakkudes publikule võimalust liikuda ühelt kooriesinemiselt teisele ning kogeda muusikat vahetus, elavas keskkonnas.

Taasiseseisvumispäeval, 20. augustil viis Silja ellu suurejoonelise laulupeo, milles osalesid mudilas-, laste-, nais-, mees- ja segakoorid ning puhkpilli- orkestrid üle kogu maakonna. Koorid esinesid eri paikades: Kreutzwaldi Kool, Võrumaa Arenduskeskus, Kesklinna Kool, Päkapiku lasteaed, Tootsi tasku, Gümnaasiumi hoov ja Tamula järve kaldad. Igas peatuspaigas kõlas omaette mini-kontsert, mis lõi liikumises peo – publik voogas ühelt kohalt teisele ning linna täitis laulupeolik ühisolemise tunne. Silja Otsar oli selle uue peoformaadi autor, kunstiline koordinaator ja lõppkontserdi dirigent. Tema juhtimisel valmis terviklik repertuaarivalik, koorijuhtide ühine tööprotsess ning logistiline lahendus, mis ühendas eri kooriliigid sidusaks tervikuks. Lõppkontserdil kõlasid ühendkoori esituses teosed Varresest Saareni, millest kujunes peo emotsionaalne kulminatsioon.

„Helisev Võru” ei olnud lihtsalt kontsert vaid kogukonda ühendav kultuurielamus, mis tõi linnaruumi laulurõõmu, rõhutas kohaliku kultuurielu elujõudu ning andis maakonnale uhkustunde. Uuenduslik formaat loob eeskuju tulevastele piirkondlikele laulupidudele ja tõestab, et traditsiooni saab värskest ja sisukalt edasi kanda ka muutunud oludes.

Liis Rull

Esitaja: Tartu Üliõpilassegakoos

Liis Rull on silmapaistev kultuuri eestvedaja, kelle panus hõlmab kooridirigeerimist, kultuurikorraldust, turundust, kunstilist sisuloomet ja kultuurikriitikat. Tema panus on nähtav ning loob pikaajalisi väärtusi.

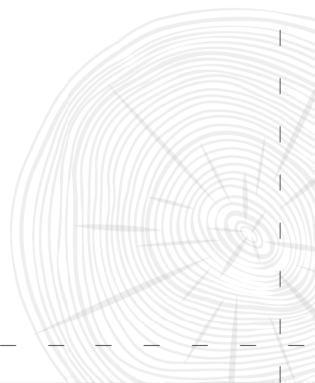
- November 2025: Tartu Üliõpilassegakoosi 120. aastapäevale pühendatud kontsertlavastuse „Tasase maa laul“ visuaalse identiteedi loomine, reklaami ja turundusplaani väljatöötamine ning rakendamine, töö kunstilises tiimis, kontserdi laiipaaniline meediakajastus (Klassikaraadio „Delta“ ning reklaam Klassikaraadios ja Vikerraadios, Tartu Postimees, pressiteated eri väljaannetele, ulatuslik välireklaam Tartus, professionaalse sisulooja kaasamine);
- november 2025: Tartu Üliõpilassegakoosi albumi „Õhtute kuld“ ilmumine (helirežissöör Tanel Klesment): albumi bukleti koostamine, kunstiline töö plaadi sisulise poolega ning sisend albumi visuaalseks pooleks, turundusplaani väljatöötamine albumi digitaalseks levitamiseks;
- oktoober 2025: kaastöö ajakirjale Muusika – artikkel „Õhtud, mis kannavad kroone. Tartu Üliõpilassegakoosi õhtupäevikud“ rubriigis „Kooskõla“;
- september-oktoober 2025: rahvusvahelise klassikalise akordioni festivali Accordionfest Estonia pressiesindaja: meediakajastus, suhtlus eri väljaannetega;
- juuli 2025: Tartu Üliõpilassegakoosi USA reisiblogi sisuloomet (osalus rahvusvahelisel koorifestivalil Montana International Choral Festival), välisreisi kajastamine koosi sotsiaalmeedias, reisi toetuskampaania kontseptsiooni loomine ning eestvedamine sotsiaalmeedias;
- mai 2025: Tartu Üliõpilassegakoosi ametliku fotosessiooni kontseptsiooni väljatöötamine ning korraldus (fotograaf Ruudu Rahumaru);
- turundushooaeg 2024/25 – koostöö Tartu Linnavalitsuse turundus- ja kommunikatsiooniosakonnaga linna kultuurisündmustel (muusikavalik erinevatel linna sündmustel);
- märts 2025 – osalus panelistina Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna korraldatud vestlusõhtul „Miks me peame rääkima (rahva)kultuurist?“ (Tartu Üliõpilassegakoosi turundus- ja kommunikatsioonijuhi ning dirigendi vaatest).

Liis Rull on viimastel aastatel silma paistnud mitmekülgse ja põhjaliku tegevusega Tartu ja kogu Eesti koorimaastikul nii kultuurikorralduslikult kui kommunikatsiooniaselt. Tema tegevust iseloomustavad loovus, professionaalsus, sügavad teadmised muusika- ja kultuurivaldkonnast ning oskused ühendada kunstiline visioon kaasaegse turundusloomega.

Simmo Siil

Esitaja: Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester (VOP)

Simmo on puhkpillimaastikul paistnud silma oma ülima entusiasmi ja eestvedamisoskusega. Ta panustab äärmiselt palju puhkpillimuusika valdkonna arengusse, olles eestvedajaks Tallinna Tehnikaülikooli BigBandi tegemistes. Simmo töö ei piirdu ainult korraldusliku poolega – ta on ka TalTech bigbandi trompetist ja suur entusiast, kellele saab alati loota. TalTech BigBand on Simmo eestvedamisel osalenud Happy BigBand Weekendil, esinenud Tallinna Tehnikaülikooli aktustel ja tähtpäevadel, korraldanud ühiseid projekte erinevate kollektiivide ja artistidega (Tallinna Kaitseliidu Big Band, Kristjan Karmo, Genka, Tõnis Kõrvits, Mikk Saar jpt), esinenud TalTechi vilistlasballil ja korraldanud ka advendiswingi. Kõike, mida ta teeb, teeb ta armastusega.

AASTA TEGU

D.O. Wirkhausi nimeline noorte puhk- ja löökpillimängijate konkurss

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

D.O. Wirkhausi nimeline noorte puhk- ja löökpillimängijate konkurss on Lõuna-Eesti noorte suurim puhkpillimuusika konkurss, kus võistlevad õpilased kõikides puhkpillide kategooriates. Eraldi konkursipäevad on flöötidel, klarnetitel-saksofonidel, löök- ja vaskpillidel. Osavõtjaid oli 2025. aastal ligi 200 ja konkurss toimus neljal päeval. Žüriis hindasid võistlejaid oma ala asjatundjad. Konkursi peakorraldaja on olnud aastaid Priit Sonn koostöös Tartu Valla Muusikakooliga. Võistlejaid oli kõigist Lõuna-Eesti muusikakoolidest. D.O. Wirkhausi nimeline noorte puhk- ja löökpillimängijate konkurss on väga populaarne ja oodatud võistumängimine juba aastaid.

Leading Voices

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

6.–10. juulil 2025 suvel toimus Eestis esmakordselt rahvusvaheline muusika-sümposion LEADING VOICES, mis tõi Tallinna kokku koorijuhid, muusika-õpetajad, hääleseadjad, professionaalsed koorilauljad, kooriheliloojad ja -mängedžerid – kokku enam kui 800 osavõtjat 38 riigist. Põhiliseks toimumiskohaks oli Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning korraldajateks EMTA, Eesti Kooriühing ja Euroopa Kooriühing ühiselt.

Konverents pakkus osalejatele kokku 55 sessiooni (õpituba, loengut, ümarlauda, meistriklassi, mentorlust), mida viis läbi 40 juhti, 128 individuaaltundi laulmises ja dirigeerimises, noorte mängedžeride kursust, meistriklasse dirigentidele ja heliloojatele ning tipptasemel kontserte kooridelt ja ansamblitelt üle maailma.

Leading Voicese kunstiline juht oli Raul Talmar, kunstinõukokku kuulusid veel Burak Onur Erdem (Türgi), Marleen de Boo (Belgia), Seán Doherty (Iirimaa), Tine Fris-Ronsfeld (Taani), Petra Grassi (Sloveenia/Itaalia), Heli Jürgenson, Imre Ploeg (Holland), Aarne Saluveer ja Jan Schumacher (Saksamaa).

Festivali korralduslikku külge koordineeris juhtkomitee koosseisus Kaie Tanner (esimees), Marco Fornasier (Itaalia), Ben Jacob (Iirimaa), Kai Kiiv, Martine Spanjers (Holland), Karin Tuul, Sonja Greiner (Saksamaa).

Leading Voicese tasemel üritused arendavad Eesti koorimuusika maastikku ja on väga inspireerivad Eesti koorijuhtidele, muusikaõpetajatele, hääleseadjatele, professionaalsetele koorilauljatele, kooriheliloojatele ja -mängedžeridele. Sellised suursündmused aitavad toetada rahvusvahelisi suhteid ning tõsta oluliselt kohalikku koorimuusika taset.

Maestro Uno Uiga 100. sünniaastapäeva pidunädal

Esitaja: Eesti Meestelaulu Selts

Nüüd on see siis toimunud – Uno Uiga 100. sünniaastapäev.

Kui me aastate eest hakkasime mõtlema, kuidas Uno Uiga 100. sünniaastapäeva tähistada, oli laual palju toredaid mõtteid – monumendist poistekooride laulupidude ja festivalideni, aga ka poistekoori laulude konkurss ja kõiksugu kontserdid ja näitused. Ühesõnaga – mõtteid oli palju, aga pidime endale aru andma, et kõike ei saa ega jõua.

Täna tervitame taevalaulukaarel istuvat maestrot kolme uhke kontserdiga ning mõtleme, et üks ole just laul see, mis Unot kõige paremini meenutab ja mis talle korda läheks: laulis isa, laulis poega. Oleme seda usku, et eeskujud nakatavad ning et just sellistest vägevatest ühislaulmistest saavad alguse laulusõprus, hea suhtumine ja tähelepanelik pilk meie kultuuriruumi. Seda kõike õpetas oma lauljatele ka Uno, luues oma tööga väga suure laulusõpruskonna kindlate väärtuste ja oskustega. Täna oleme me kohal ja laulame. Oleme ka homme kohal ja hoiame mälestust Unost ja tema pärandist.

Nii kirjutas Uno Uiga 100 ürituse peakorraldaja Indrek Mustimets pidunädala eel. Tulemusena toimusid kolm erakordselt kõrgetasemelist kontserti: Eesti Rahvusmeeskoori kontsert Tartu Ülikooli aulas, Leedu tuntuima poistekoori Ažuoliukas kontsert Jaani kirikus ning lõppkontsert Pauluse kirikus, kus Estonia, Tartu ja Ažuoliukas ühendpoistekoori ja EMTA sümfooniaorkestri ettekandes tuli esitusele kaunis Cyrillus Kreegi „Reekviem” prof Hirvo Surva dirigeerimisel. Ligi 1000pealine kuulajaskond tänas esinejaid seistes tormilise ja kauakestva aplausiga ning muusikast inspireeritud eriline aura jäi nii kuulajaid kui ka esinejaid saatma veel kauaks.

Puhkpillimuusika päev – „60 aastat esimesest vabariiklikust puhkpillimuusika päevast Eestis, Tartus”

Esitaja: Eesti Puhkpillimuusika Ühing

2. novembril korraldatud puhkpillipäeva märksõnadeks olid arvukas osavõtjaskond ning huvitav kava. Puhkpillipäevade eestvedajaks oli Puhkpilliorkester Tartu peadirigent Margus Kasemaa.

Esinesid ainult ühispuhkpilliorkestrid: õpilaspuhkpilliorkester, ühispuhkpilliorkester ja sümfooniaühispuhkpilliorkester. Eesti Rahva Muuseumis osales enam kui 260 esinejat üle Eesti. Kaastegevad olid Eesti Maaülikooli rahvataantsurühm Tarbatu ning Läti Märupe ja Ikškile Muusika- ja Kunstikoolide ühendpuhkpilliorkester. Dirigendipuldis olid Kalev Kütaru, Jaan Tilgar, Valdo Rüütelmaa, Kersti Perandi, Sigrid Hint, Emily Urla, Neeme Ots, Kaido Kivi, Priit Sonn, José Antonio Page Ramírez, Margus Kasemaa, Sami Ruusuvuori (Soome) ja Roberts Martini (Läti). Kõlasid Fredrik Paciuse, David Otto Wirkhausi, Miina Härma, Raimund Kulli, Juhan Aaviku, Raimond Valgre, Paul Karpi, Karl Rammi, Ülo Vinteri, Arne Oidi, Jean Sibeliuse, Aleksander Lätte, Eduard Tamme, Karl August Hermann, Aadu Regi, Ülo Raudmäe, Priit Raiki, Tõnis Kõrvitsa ja Riivo Jõgi puhkpilliteosed.

Tartu Üliõpilassegakoori 120. aastapäevale ning eesti raamatu aastale pühendatud kontsertlavastus

Esitaja: Eesti Segakooride Liit

Tartu Üliõpilassegakoor tõi oma 120. aastapäeva puhul Tartus ja Tallinnas publikuni kontsertlavastuse „Tasase maa laul”. Lavale astus ligi 70-pealine koor, dirigendid Küllike Joosing ja Liis Rull, näitlejad Maarja Jakobson, Siim Angerpikk ning Ats Aavakivi, Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi akadeemiline punkbänd KARJU LAURISTIN ning kandlel Liidia Baranyai, valgus ja heli Taavi Toom.

Etendused toimusid 01.11.25 Tartu Ülikooli aulas ning 23.11.25 Tallinna Filharmonia Mustpeade majas.

Tartu vaimust ning nooruse tuules nostalgitsemisest kantud kaleidoskoopiliselt paljutahulises lavastuses kõlas eesti autorite muusika emakeelsetele tekstidele, sh üks maailma esiettekanne (Kristo Klaus „Kahtlused”) ning koorile kirjutatud pühendusteos (Maria Kõrvits „Õhtute kollane tolm”). Koorilauljad löid etendustes kaasa nii instrumentalistide kui tekstide autoritena, kusjuures ülejäänud tekstiline osa oli kollaaž kodumaiste autorite (Visnapuu, Grigorjeva, Kareva, Alliksaar jpt) luulest ning proosast.

Veljo Tormise 95. sünniaasta- päevale pühendatud kontserdid: „110 helletust”, Rae valla segakooride ühiskontsert „Tormis 95”, Eesti Naislaulu Seltsi kontsert „KODU/MAA/LAUL”

Esitajad: Eesti Kammerkooride Liit, kammerkoor Helü, Kautjala-Patika külaselts (Patika külakoor), Eesti Naislaulu Selts

Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva puhul toimus 2025. aastal mitmeid kõrgetasemelisi koorikontserte, millest kolm esitati ka aasta teo kandidaadiks.

Nii Tartus kui Tallinnas toimunud viie Tartu koori ühisprojekt „110 helletust” tõi lavale kokku ligikaudu sadakond võimekat kammerkoorilauljat, et esitada Tormise aegumatut ja alati ajakohast repertuaari lapsepõlvelugudest eepilise „Raua needmiseni”. Kahel kontserdil sündis niisiis suurkoor, kes tõi kuulajateni Tormise koorimuusika jõu ja varjundirikkuse. Kontserdi tulud annetati Veljo Tormise Virtuaalkeskusele. Laval kohtusid E STudio kammerkoor, kammerkoor Helü, kammerkoor Kolm Lindu, Tartu ülikooli kammerkoor, vokaalkammeransambel Vox pUNT. Dirigendid olid Karita Käesel, Kärolin Tuisk, Külli Lokko, Küllike Joosing ja Patrik Sebastian Unt, kaastegevad sopran Pirjo Jonas ja pianist Piia Paemurru. Pärast Tallinna kontserti leidis spontaanselt aset ka ilma igasuguse reklaamita „Raua needmise” esitus Vabaduse väljakul, mida iga mööduja võis tõlgendada endale vastavalt. Kontsertide raames valmisid ka erinevad meened käsitööšokolaadide ja Tormise tsitaatidega T-särkidega – nii oli kontserdil palju suurem mõju Tormise pärandi kandjana kui vaid muusika esitamise näol.

Äli-Ann Klooren on kirjutanud kontserdi kulminatsiooniks olnud „Raua needmise” tagasisidena TMKs: „Tulemus oli tõesti vägev, kuigi algul tekkis mul kõhklusi [...]. Kahtlus aga hajus esimeste taktidega. Lisaks koori kõrgetasemelisele esitusele tuleb ära märkida ka väga häid soliste: tenor Meelis Pihlap (E STudio KK) ja bass Siim Kornel (TÜKK), kelle vägagi erineva tämbriga hääled suurepäraselt kokku sobisid.”

Ka Rae vallas tähistati Tormise juubelit – neli segakoori tähistasid helilooja Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva ühise kontserdiga. Sadakond lauljat esitas

valiku Tormise koorimuusikast, tuues esile tema loomingu sügavuse, ilu ja väe. Kunstiline juht Ingrid Orumaa lõi kontsertetenduse, kus koorid esinesid nii üksikhaaval kui ka ühiselt. Kontserdikava ilmestasisid laulude vahele põimitud helikatked vanade rahvalaulusalvestustega, Veljo Tormise enda mõtiskluste ja harivate vahetekstidega, mis moodustasid ühtse terviku. Kontserdi lõpuosas esinesid kõik neli koori koos ning viimastele paladele lisasid hoogu ja meeleolu rahvatantsurühma Sukad & Tagi segapaarid. Kontserdiga väärtustati Tormise koorimuusika pärandit, mis seob omavahel rahvalaulude ilu ja tarkuse, mineviku ja oleviku, tuletades meelde meie kultuuripärandi rikkust.

Kontserdi korraldustoimkond: kunstiline juht Ingrid Orumaa (Rae Kammerkoor); dirigendid Ingrid Orumaa, Ragne Rüütelmaa (segakoor Heliand), Igor Nikiforov (Patika külakoor), Anneli Riisalu (Kindluse Kogukonna koor); asutuste esindajad Ragne Rüütelmaa (Rae Kultuurikeskuse ringijuht) ja Eva Jaanson (Rae Vallavalitsuse kultuurispetsialist).

Eesti Naislaulu Selts korraldas 26. oktoobril 2025 Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) suures saalis Veljo Tormise 95. sünniaastapäevale pühendatud piduliku juubelikontserdi „KODU/MAA/LAUL“. Kontserdil osales kaheksa Eesti Naislaulu Seltsi liikmeskoori, koondades üle 200 naiskoorilaulja erinevatest Eesti piirkondadest suursuguseks ühendkooriks. Esitusele tuli läbilõike Veljo Tormise rikkalikust kooriloomingust, keskse fookusega tema naiskooriteostel. Juubelikontserdi kunstiline juht oli Triin Koch.

Kontserdiga avaldati austust helilooja elutööle ning väärtustati ühtlasi Eesti naiskoorimuusikat ja -liikumist. Lisaks kõrgetasemelisele kontserdielamusele kandis erinevaid põlvkondi ja kogukondi ühendav kontsertprojekt edasi olulisi väärtusi nagu kultuurilise järpidevuse hoidmine ja rahvakultuuri väärtustamine.

Veljo Tormis 95 – rahvusvaheline võistulaulmine

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva puhul korraldas Veljo Tormise Virtuaalkeskus koostöös Eesti Kooriühingu ja Kultuuriministeeriumi kultuuriatašeedega ülemaailmse Tormis 95 võistulaulmise, mis kujunes tõeliseks rahvusvaheliseks koorimuusika pidustuseks.

Töö „Veljo Tormis 95“ konkursi ettevalmistusega algas juba 2024. a kevadel. Teada oli, et Tormist lauldakse ülemaailmselt palju, aga kui palju ja kui aktiivselt, ei oska me siin Eestis alati hoomata. Sellest ka idee korraldada Tormis 95 tähistamiseks ülemaailmne konkurss, mis kulmineeruks helilooja sünniaastapäeva tähistamisega 7. augustil 2025 helilooja sünnikodus Kõrveaial sündmusega „TORMIS KÕRVEAIAL 2025“.

Konkurss oli väga edukas. Osales kokku 90 kollektiivi, koori ja solisti üle kogu maailma. Esindatud olid kollektiivid Eestist, Soomest, Norrast, Šveitsist, Hollandist, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Ühendkuningriigist, Austraaliast, Kanadast, Tšiilist, Jaapanist, Taiwanist ja USAst. Rahvusvaheliste kooride arvestuses kuulutati üksmeelselt võitjaks Junger Kammerchor Baseli (Šveits) „Raua needmine“, mida žürii nimetas „üle mõistuse heaks“. Auhinna võttis Eestis vastu tenor Julian Schmidlin. Muljetavaldavalt tugeva esituse eest pälvis teise koha Taiwani Kammerkoor Müller „Pikse litaania“. Maestra Meng-Hsien Peng saabus auhinda vastu võtma isiklikult. Kolmandale kohale tuli Prantsusmaa koor Mikrokosmos kontsert-etendusega „Saga of the People Without Armor / Tributeto Veljo Tormis“, mis tõi esile nende aastatepikkuse sügava sideme Tormise loominguga. Kõrveaial esindas koori manager Magali Cardeilhac.

Veljo Tormis 95 – rahvusvahelise võistulaulmise korraldust koordineeris virtuaalkeskuse projektijuht Iti Teder. Veljo Tormise kultuuriseltsi eestvedamisel sai kunstiliselt ellu kutsutud ja tehniliselt teostatud TORMIS KÕRVEAIAL 2025, mida koordineeris Ulvi Rand.

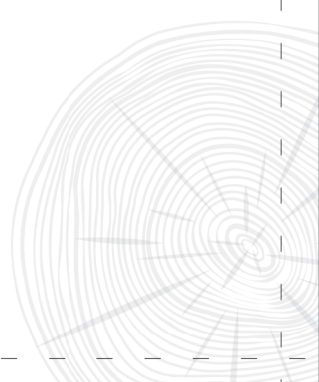
XXVIII üldlaulupidu ISEOMA

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse (ELT SA) juhataja Margus Toomla sõnul võib peoga rahule jääda. „Suur tänu kõigile, kes meiega selle peo lõid – eelkõige umbes 1500 inimesele, kes on meie kollektiivide juhid üle Eesti ja selle traditsiooni igapäevased hoidjad. Tänan ka kunstilisi toimkondi ja kõiki toimkondade juhte, kel on aastatepikkune kogemus arstiabi, toitlustuse, liikluse või majutuse korraldamisel. Aitäh ELT SA perele – meie üheksaliikmelisele tiimile, kes selle kõige eest igapäevaselt vastutab. Minu hing on rahul – see pidu õnnestus nii kunstilises kui korralduslikus vaates. Ja me juba liigume järgmise suunas – 2028. aastal ootab meid ees ühine üld- ja noorte laulupidu. Loodame, et meie traditsioon kestab veel kaua, edasi järgmistele ja järgmistele põlvkondadele,”

Ka laulupeo kunstiline juht Heli Jürgenson märkis peale laulupidu, et on lauljate poolt justkui puhtaks pestud ja üliõnnelik! Lauljaid jagus kaare alla küll ja veel. Heli tänas südamest dirigente ja lauljaid, kes iganädalaselt laule harjutavad. „Peo muusikaline teekond sai alguse murdekeeltest – olen väga tänulik oma kunstilisele meeskonnale, kes selle mõtte ellu viis ja lõi kaks imeilusat kontserti. Kui küsiti, kui raske on koore ülalt juhtida, siis täna ütlen: neid oli hoopis raske tagasi hoida. Nägin laululaval väga palju õnnelikke Eesti inimesi. Ja usun kindlalt, et eilse mudilaskoori seas olid tulevased laulupeo dirigendid – loodan, et neid oli seal palju,” võttis Heli Jürgenson kokku.

Toome esile laulupeo olulisust Eesti kultuuris. Laulupidu kui tulevaste koorijuhtide kasvulava – just nii peakski seda pidu võtma olukorras, kus noori koorijuhte napib. Koorijuhi elukutse on olnud populaarne, kuid tänapäeval mitte enam nii väga. Koorilaulul ja laulupeol on ka suur panus lõimumises. See on koht, kuhu tulevad kokku koorid üle Eesti, olenemata taustast, piirkonnast või staatusest. Laulupidu elab eestlaste südames, isegi kui nad ei laula. See on nagu usutunnistus, mida ikka ja jälle korratakse ja kus soovitakse osaleda kasvõi kuulajana.

AASTA KOOSTÖÖPREEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga seob Kooriühingut pikaajaline koostöö nii dirigeerimisüliõpilaste kooripraktika korraldamisel (alates 2021. aastast on praktilise töö mõne harrastuskooriga läbinud mitukümmend üliõpilast), noorte koorijuhtide konkursside organiseerimisel (need toimuvad EMTA, Kooriühingu ja Eesti Rahvusmeeskoori koostöös iga viie aasta tagant) kui ka mitmete koorisündmuste osas – nii on EMTA ruumides toimunud Tallinna Rahvusvahelised Koorifestivalid, noortekooride festivalide töötoad, mudilas-kooride festival kui ka muud sellist.

2025. aasta suvel toimus Eestis esmakordselt rahvusvaheline muusikasümposium LEADING VOICES, mis tõi Tallinna kokku koorijuhid, muusikaõpetajad, hääleseadjad, professionaalsed koorilauljad, kooriheliloojad ja -mänedžerid – kokku enam kui 800 osavõtjat 38 riigist. Põhiliseks toimumiskohaks oli Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning korraldajateks EMTA, Eesti Kooriühing ja Euroopa Kooriühing ühiselt.

Konverents pakkus osalejatele kokku 55 sessiooni (õpituba, loengut, ümarlauda, meistriklassi, mentorlust), mida viis läbi 40 juhti, 128 individuaaltundi laulmises ja dirigeerimises, noorte mänedžeride kursust, meistriklasse dirigentidele ja heliloojatele ning tiptasemel kontserte kooridelt ja ansamblitelt üle maailma.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia poolt kuulus konverentsi kunstilisse toimikonda Heli Jürgenson ning korraldustoimikonda Kai Kiiv. Osalejate seas väga populaarseks osutunud individuaaltunde andsid EMTA kooridirigeerimise õppejõud Hirvo Surva, Heli Jürgenson ja Triin Koch, hääleseadetunde Arete Kerge ja Triin Ella. Lisaks konverentsi sisulisele ettevalmistamisele tegi konverentsipäevade jooksul suure töö ära EMTA tehniline ja saalimeeskond. Just Muusika- ja Teatriakadeemia poolse meeskonna professionaalsus ning suurepärase tingimused jätsid osavõtjatele suurepärase mulje ning edaspidi soovitaksegi nende konverentside korraldamisel koostööd teha muusikaakadeemiatega.

Immo Mihkelson

Esitaja: Koorijuhtide ja Muusikaõpetajate Harjumaa Ühendus

Muusikaajakirjanik Immo Mihkelson kutsus 2025. a Veljo Tormise 95. sünniaastapäeva puhul ellu saatesarja „Tormise mustrid“, mis jõudis eetrisse Klassikaraadio vahendusel.

Kokku sai saateid 20, erineva sisu ja pealkirjadega. Kuulajad on hinnanud saadete formaati, nende sisukust, ehedat elulisust kõige paremas mõttes. Intervjuud on õnnestunud ja meie Eesti muusikaajaloo leheküljed on saanud sisukamaks. Immo Mihkelson kogus Tormise kohta materjale saadete tarvis juba enne virtuaalkeskuse loomist ja suur hulk teemasid lisandus Veljo Tormise virtuaalkeskuse sisutöid tehes. Just Tormise pärandit korrastades ja süstematiseerides on Immo Mihkelson kogunud palju erinevat materjali, süstematiseerinud põhjalikult teemad, kohtunud Tormise kaasteeliste ja esitajatega. Kogu see põhjalik pühendumine ning isiklikud kohtumised Veljo Tormisega on kindlasti saatesarja „Tormise mustrid“ õnnestumise võti.

„Tormise mustrid“ jäävad väärikalt tähistama helilooja Veljo Tormise 95. juubeliaastat ning sobivad kindlasti ka muusikaloo tundide õppematerjaliks. Saated jäävad ERR klassikaraadio arhiivi ja on kuulatavad siin: klassikaraadio.err.ee/arhiiv/tormise-mustrid. Saatejuhid Immo Mihkelson ja Ants Johanson tegid suurepärase tööd, saated said loodud Veljo Tormise Kultuuriseltsi ja Veljo Tormise Virtuaalkeskuse toel.

Karin Salumäe

*Esitajad: kammerkoor Encore, TTÜ Akadeemiline Naiskoor,
Tallinna Ülikooli Naiskoor*

Karin Salumäe on kammerkoor Encore hääleseadja ja mentor, Tallinna Ülikooli vokaalansambli Vox Nova juhendaja, Tallinna Ülikooli Naiskoori hääleseadja-koormeister, Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemilise Naiskoori hääleseadja, Tallinna Ülikooli BFM segakoori hääleseadja, EELK Usuteaduse Instituudi hääleseade lektor, „Klassikahommiku“ saatejuht Klassikaraadios ja erinevate kooride vokaalne konsultant. Samuti tegutseb ta külalishääleseadjana Viljandi kammerkooris ja ITLi segakooris ning töötab ka vokaalpedagoogina.

Karin Salumäe juhendatav kollektiiv Vox Nova tähistas 2025. a novembris kümnendat aastapäeva. 2024. a saavutas ansambel esikoha VI rahvusvahelisel pop-jazzkooride konkursil „Lauluragin“. 2025. a valmistas Karin Salumäe ette kammerkoori Encore ja TTÜANI rahvusvahelisteks koorikonkurssideks, igal konkursil saavutasid kollektiivid ka auhinnalisi kohti.

Karin Salumäe on 2026. a suvel toimuva Gaudeamuse laulu- ja tantsupeo Eesti kunstilise meeskonna liige ja ideekavandi kaasautor. Ta on teinud oma tööd suure armastuse ja pühendumusega aastaid ning kõik tema juhendatavad kollektiivid ja eraõpilased hindavad väga kõrgelt tema panust vokaali kujundamisel ja suunamisel.

Priidik Purga

*Esitajad: Koorijuhtide ja Muusikaõpetajate Harjumaa Ühendus,
Saue Muusikakool*

Priidik Purga on noor ja entusiastlik klaverimängija ja klaverisaatja. Ta on pärit Raplamaalt, kus alustas lapsena klaveriõpinguid. Hiljem jätkas õppimist Tallinna Muusikakeskkoolis ning EMTAs.

Priidiku kokkupuude koorimuusikaga algas Sauel koos Elviira Alamaa ja Saue poistekooriga. Juba kümme aastat on ta olnud koori kontsertmeisteriks. Tema mänguioskuse taha ei jää raskeimgi partii, lisaks valdab ta transponeerimist, akordimärkide järgi mängimist ja improviseerimist. Poiste ansamblid ja kõik kooriliigid Sauel kõlavad tema saatmisel ja toel väga hästi. Ka Saue kool ning varasemalt Saue Gümnaasium on Priidikuga mitmeid projekte koos teinud.

Priidik Purga on teinud suurepärase koostööd Harjumaa kooridega üleriigiliste laulu- ja tantsupidude ettevalmistavas protsessis olles kontsertmeisteriks pikkadel eelproovidel. Viimasel Harjumaa laulu- ja tantsupeol Keilas oli ta kooride kontsertmeisteriks.

Lisaks suurepärasele pillimänguioskusele on Priidik üdini positiivne inimene, kes nakatab oma rõõmuga noori lauljaid ning on neile heaks eeskujuks ja motiveerijaks. Ta mõtleb suurelt, tuleb kaasa kõikide ideedega ja panustab alati 100 protsenti. Hea kontsertmeister on kulla hinnaga.

Varje Vürost

Esitaja: Eesti Koorijuhtide Liit

Varje Vürost on olnud Eesti Koorijuhtide Liidu vaatest oluline koostööpartner tervele koorimaastikule tänu oma pühendumisele Eesti Koorijuhtide Liidu loomisel ning koorijuhtide kutsesüsteemi väljatöötamisel ja kutsetaotluste koordineerimisel. Varje Vürost on aastate jooksul vedanud ja koordineerinud koorijuhtide kutsetaotlusi, aidanud taotlejatel panna kokku materjale ning teinud kindlasti kordades rohkem kui tema tööülesanded on ette näinud. Ta oli ka 10 aastat Kooriühingu esindaja Kutsekojas, esindades seal koorivaldkonna huve ja seisukohti.

2025. aasta oktoobrikuus andis Varje oma kutseomistamise alased tegevused edasi järgmisele inimesele, lõpetades sellega pika ja viljaka koostöö Koorijuhtide Liiduga.

Õnne-Ann Roosevee

Esitajad: Raadio Laste Laulustuudio, Tallinna Südalinna Kool, segakoor Riola, Margot Peterson, Tallinna Huvikeskus Kullo

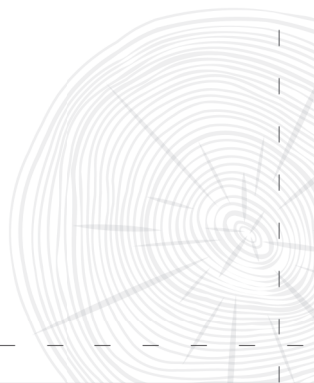
Õnne-Ann Roosevee on tunnustatud ja aktiivne koorijuht ja kontsertmeister, kes lisaks tööle oma üheksa kooriga on veel mitmete kooride klaverisaatja ning aitab alati rõõmuga kaasa ka ühisüritustel. Ta juhatab praegu Nõmme Kultuurikeskuse neidudekoori FIORE, naiskoori KEVAD, Tallinna Vaba Waldorfskooli lastekoori ja segakoori, Tallinna Südalinna Kooli mudilaskoori, poistekoori ja lastekoori, segakoori NOA ja naiskoori NÕMME. 2025. aasta laulupeol osales ta seitsme kooriga. Klaverisaatjana töötab Õnne aga sageli veel paljude kollektiividega: Eesti Raadio Laulustuudio koorid, Ellerheina mudilas- ja tütarlastekoor, Vanalinna Muusikamaja koorid, Eesti Koorijuhtide Naiskoor, segakoor Riola, Kalamaja Kooli, Südalinna Kooli, Waldorfskooli, Tallinna Ühisgümnaasiumi, Toomkooli ning Inglise Kolledži koorid, ERKI Kammerkoor, naiskoor Ilo, naiskoor Terzo, Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Puhkpilliorkester, solist Ka Bo Chan jpt. Lisaks on ta kontsertmeistrina juba 20 aastat tegev laulupeo eelproovides ja ettelaulmistel (k.a 2025. aasta jaanuarist maini Tallinna ja Harjumaa laulupeoproovides), Kooriühingu korraldatavates koorijuhtide ja muusikaõpetajate seminarlaagrites ning noortekoorige festivalidel.

Õnne-Ann juhendab ka noori laulusoliste, kes on edukalt esinenud konkursidel Nõmme Laululaps, Tallinna Talent ja Tähtede Lava, ning klaveriõpilasi. Ta on Nõmme Kultuurikeskuse koorikollektiivide ühiskontsertidel sageli korraldaja ja kunstiline juht. Õnne koorid paistavad silma aktiivse tegevusega nii konkursi- kui ka kontserdilavadel, lisaks osalevad nad rõõmuga ühisüritustel ja esinevad palju väljaspool Tallinna.

2025. aasta olulisemate koostööprojektide hulka kuuluvad:

- naiskoori KEVAD kontserdid koos Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Puhkpilliorkestriga Nõmme ja Kaja Kultuurikeskustes ning TLÜ aulas;
- koolide sünnipäevakontserdid: Tallinna Ühisgümnaasium 105 kooli aulas, Kalamaja Põhikool 110 Salme Kultuurikeskuses, Inglise Kolledž 85 Alexelas;
- Toomkooli Lastekoorige saatmine pidulikul jumalateenistusel Toomkirikus (ETV otseülekanne);
- FIORE ja NÕMME kontserdid Nõmme Pihlakodus;
- laulupeolaulude salvestus ning kontserdid Eesti Koorijuhtide Naiskooriga;
- Ellerheina kooride emadepäeva kontsert MUBAs, kevadkontsert Estonia kontserdisaalis, ettevalmistus- ja mudilaskoori kontsert Metodisti kirikus ja solistide kontsert Keskraamatukogus;

- Toomkooli kooride ja ERKI kammerkoori kontsert Mustamäe kirikus;
- KEVADe kontserdid Helsingi Musiikkitalos koos naiskooriga VINO ENSEMBLE (Soome) ja CANTAMUS (USA) ning Hopneri majas koos segakooriga Voices of Wisconsin (USA);
- KEVAD laulis Eesti hümni jalgpallimängul Eesti-Norra;
- segakoor RIOLA ja Läti segakoori Gaisma ühiskontsert;
- IV Tallinna Noortekooride Festivali kontsertmeister;
- Ka Bo Chani soolokontsert Keila Kultuurikeskuses,
- Kalamaja Põhikooli jõulukontsert Jaani kirikus;
- naiskoori KEVAD ja naiskoor ILO ühiskontsert Mustamäe kirikus.

**AASTA KOORI /
PUHKPILLIMUUSIKA
PLAAT**

Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkestri helikandja „Seitsmest viieni”

*Esitajad: Vabariiklik Orkestrijuhide Puhkpilliorkester (VOP),
Tallinna Tehnikaülikooli Kultuurikeskus*

Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkestri helikandja „Seitsmest viieni” on märgilise tähendusega Eesti puhkpillimuusika arengus. Plaat teeb sügava kumarduse 21. sajandi Eesti jazzile, tuues kokku kaks muusikatraditsiooni – puhkpillimuusika ja jazz – ning andes neile uue kõlapildi. Plaadil kõlavad teosed Eesti tunnustatud jazzmuusikutelt nagu Kadri Voorand, Karmen Rõivassepp, Mingo Rajandi, Ain Agan ja Robert Jürjendal, seaded on loonud hinnatud arranžeerijad Raul Sööt, Riivo Jõgi, Ott Kask ja Meelis Vind. Salvestus toimus täisprofessionaalses ERRi stuudios.

See plaat ei ole pelgalt helikandja, vaid kultuuriline sild, mis ühendab põlvkondi ja muusikastiile, tõstes esile puhkpillimuusika nähtavust ja väärtust nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. „Seitsmest viieni” on uuenduslik, professionaalne ja põhineb Eesti muusikakultuuri väärtustel.

Tartu Akadeemilise Meeskoori ja Mari Kalkuni helikandja „Iloilman”

Esitaja: Tartu Akadeemiline Meeskoor

Tartu Akadeemilise Meeskoori koostöö Mari Kalkuniga algas 2023. a, kui koor tähistas 111. sünnipäeva. Nimetatud sündmuseks sündis nõudlik ja huvitav kava, mis ühendas müriseva meeskoorilaulu ning Mari Kalkuni ürgse väe. Ühise nimetajana otsiti seda, mis oli, on ja jääb – nii muusikas kui maailmas laiemalt. Järgnevate aastate jooksul salvestati tekkinud sünergia ka helikandjale ning 2025. a juunis nägi ilmavalgust Marge Nelgi omaette kunstiteosena kujundatud vinüülplaat ja CD „Iloilman”, millel kõlavad nii uued kui ka aegumatud meeskooriteosed ning keelpillikvarteti saatel parimad palad TAMi ja Mari Kalkuni koostööst. Koori jaoks on tegemist esimese helikandjaga üle 17 aasta, viimati avaldati CD „Eesti laul” 2008. aastal.

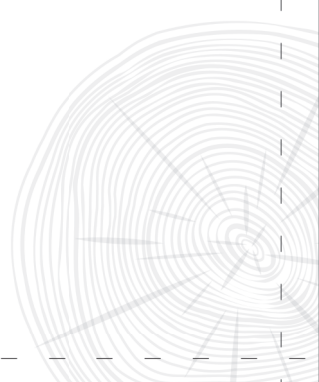
Tartu Üliõpilassegakoori plaat „Õhtute kuld”

Esitaja: Eesti Segakooride Liit

Tartu Üliõpilassegakoori album „Õhtute kuld” on salvestatud ülikoolilinna südames, Tartu Karlova kooli värskest remonditud Salme tn saali suurepärasest akustikast 2024. a detsembris ning 2025. a suve hakul. Albumi helirežissöör on Tanel Klesment, kujunduse on loonud Lii Ranniku.

„Õhtute kuld” sai oma paljukihilise pealkirja ühelt poolt sõnamängust Henrik Visnapuu luuletuse „Õhtute kollane tolm” ainetel ning teisalt koori siseelust, kus kõige magusamad kohtumised ning sädelevamad ideed sünnivad just nimelt koosveedetud õhtute käigus - nii proovisaalis kui mujal. Sama hästi võiks pealkirjas peituv kullatera sümboliseerida ka koori kõrget lendu ja piirideta tegevuslusti viimastel hooaegadel. Juubelihooajal valminud plaat on kui vahekokkuvõtte viimastel aastatel tehtust ja hinge puudutanust. Plaadil on lisaks (taas)avastatud pärlitele ning ennast siin- ja sealpool Emajõe südamesse lauldud paladele erilisel kohal ka aastate jooksul TÛSile kirjutatud teosed. Viimaste osas on plaadile salvestatud 2023. a koorile ja dirigendile pühendusteosena valminud Maria Kõrvitsa pala „Õhtute kollane tolm” (sõnad Henrik Visnapuu), 2025. a maailma esiettekandele toodud noore helilooja Kristo Klausi teos „Kahtlused” (sõnad Triin Soomets) ja autorikäekirja sootuks teist poolust esindav „Sära”. Samasse kategooriasse võib lugeda ka Tartu 2024 laulupeo nimiloo „Õnn ja rõõm” (Rasmus Puur / Doris Kareva), mille prototüüpkooriks TÛS oli.

Kõigi nende palade puhul on salvestamisprotsessiga käinud kaasas elav koostöö heliloojatega. Lisaks leiab plaadilt Andres Vahisalu teose „Hilissuvine” (sõnad Viivi Luik) ning Märt Rataspea „Kolm miniatuuri” (sõnad Betti Alver). Nende kõrval on albumil valik ajatut klassikat – Veljo Tormise „Meelespea” ja „Kiigelaulud”, Ester Mägi „Siin mu rõõmumaa” jt. Album ilmus 2025. a novembri alguses piiratud koguses füüsilisel kujul ning jõuab peatselt kuulajateni ka kõigil enamkasutatud digiplatvormidel (Spotify, Apple Music, Youtube jt).

AASTA KOORI- / ORKESTRIHELILOOJA

Riivo Jõgi

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Riivo Jõgi alustas muusikaõpinguid Põlva Muusikakoolis klaveri erialal ning on lõpetanud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kooridirigeerimise (2011) ja orkestridirigeerimise (2012) erialadel, juhendajaks prof Toomas Kapten.

Hetkel juhatab ta Nõmme Muusikakooli sümfooniaorkestrit, Põlva Muusikakooli keelpilliorkestrit ning Tallinna politseiorkesterit. Lisaks töötab ta lauljate ja vokaalansamblitega Põlva Muusikakoolis ning juhendab vokaalansambleid Rahvusoper Estonia poistekooris. Olulise osa tema tegevusest moodustavad arranžeerimine ja klaverimäng.

Laulupeodirigendina on Riivo Jõgi juhatanud 2017. a koondorkestrit, 2019. ja 2025. a sümfooniaorkestrit ning 2023. a puhkpilliorkestrir. Tema originaalteosed puhkpilliorkestritele on kõlanud mitmetel laulu- ja tantsupidudel, sealhulgas „Meresõit“ (2014), „Koduteel“ (2017), „Sinule, Eesti!“ (2019) ja „Laskem elada!“ (2023). 2017. a esitasid sümfooniaorkestrid teose „Rännak“, mis põhineb eesti vanema põlvkonna heliloojate loomingul.

2025. a jooksul valmis Riivo Jõgil kokku 118 arranžeerikut ja orkestratsiooni erinevatele koosseisudele, sealhulgas keelpilli-, puhkpilli- ja sümfooniaorkestritele, kooridele ning vokaalansamblitele.

Valik 2025. aasta olulisematest töödest:

- laulu- ja tantsupeol kõlasid 7 orkestratsiooni: „Siin ta on, see minu kodu“, „Rannitsakandja“, „Näio hää“, „Leib jahtub“, „Mu kodu nii lihtsalt“, „Maailm heliseb üle ilma“ ja „Eesti rapsoodia“;
- Tallinna politseiorkestri ja Eesti Rahvusmeeskoori ühiskontserdil kõlasid seaded teostest „Kaks saarlast“ (Eduard Tubin), „Tuule tuba“ (Ester Mägi) ja „Laulja“ (Veljo Tormis);
- filmimuusika kontsert Nõmme Muusikakooli sümfooniaorkestri ja E Studio kooride osalusel, mille tarbeks valmis 12 seadet;
- Rahvusoper Estonia poistekoori meeskviinteti kontsertkava „Jaak Joala 75“, mille jaoks valmis 16 seadet.

Rasmus Puur

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Rasmus Puur on viljakas koorihelilooja, tunnustatud dirigent ja hinnatud arranžeerija, kes on silma paistnud kui XII noorte laulu- ja tantsupeo „Mina jään“ ideekavandi autor ning Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks lavale tulnud ooperi „Pilvede värvid“ looja.

Rasmus Puur lõpetas 2014. a Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kompositsiooni eriala (prof Tõnu Kõrvits, prof René Eespere) cum laude. Lisaks õppis ta dirigeerimist Tõnu Kaljuste juures. 2012. a osales ta Vince Mendoza ja Metropole Orkestri rahvusvahelisel arranžeerijate meistrikursustel. 2022. a lõpetas Puur EMTA heliloomingu magistrantuuri cum laude prof Tõnu Kõrvitsa juures.

Rasmus Puur on kirjutanud orkestrimuusikat, vokaal- ja instrumentaalseid kammerteoseid, teatrimuusikat ning hulgaliselt seadeid. Põhiosa tema loomingust moodustab koorimuusika, mille hulgas on kantaadid „Unes nägin ma Eestimaad“ (2018), „Vabaduse tuul, tarkuse tuul“ (2018) ja „Talvekantaat“ (2016), tsükliid „Kauged jõulud“ (2018), „Kestmise laulud“ (2019), „Seitse miniatuuri Kaalu Kirme tekstidele“ (2015) jt. „Meie“ ühendkoorile ja „Maa, mida armastan“ lastekoorile on kõlanud laulupidudel. Kevadel 2017 esietendus Kultuurikatlas tänapäeva noorte tunnete ja mõtete üle arutlev kontsertetendus „Kord annan end päriselt ära“, mille keskmeks olid kooritsükliid „Noore naise mõtted“ ja „Noore mehe mõtted“ (lavastaja Priit Võigemast). 2017. a sügisel esietendus Rahvuskooperis Estonia tema ooper „Pilvede värvid“ (libreto Laur Lomper, lavastaja Roman Baskin), mis oli Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks pühendatud ooperiloomingu konkursi võidutöö.

Rasmus Puur on hinnatud arranžeerija ja orkestreerija – tema tööde hulka kuuluvad näiteks Jarek Kasari / Uku Uusbergi ooper „Katuselt“, Priit Pajusaare ooper „Prints ja kerjus“ ja muusikal „Lotte unenäomaailmas“ jt.

Aastatel 2007–2017 vedas Puur koos Edmar Tuulega noorteorkestrit Reaalmažoor, mis andis oma tegevuse jooksul üle 80 kontserdi ja 6 heliplaati. Ta on olnud muusikaline juht ja dirigent Jarek Kasari ooperis „Katuselt“ (NO99 Põhuteater) ning muusikalis „Shrek“ (NU KU), samuti Eesti Vabariigi 101. aastapäeva kontsertaktuse muusikaline juht aastal 2019. Rasmus Puur oli 2017. aasta XII noorte laulu- ja tantsupeo „Mina jään“ ideekavandi autor (koos Veiko Tubinaga) ja peadirigendi assistent, 2019. aastal XXVII laulupeo „Minu arm“ segakooride liigidirigent. Aastast 2015 on ta Vanalinna Hariduskolleegeumi keelpilliorkestri dirigent, aastast 2021 Vabariigi Presidendi kultuurinõunik.

Oma tegevuse eest on ta pälvinud Eesti Kooriühingu preemia Aasta noor dirigent 2017, Eesti Sümfooniaorkestrite Liidu aastapreemia 2017, Veljo Tormise

fondi stipendiumi (2020), Tõnu Kaljuste nimelise stipendiumi (2021) ja Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuritegelase preemia (2021).

2025. a esiettekandele tulnud koori- ja orkestriteosed:

- „Ecce Stella” lastekoorile, tütarlastekoorile, poistekoorile, meesansamblile, 2 tšellole, harfile, orelile ja löökpillidele (tekst: Stéphane Albelda);
- „Under Milk Wood” (XVIII rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn” kohustuslik teos kaasaegse muusika kategoorias) naiskoorile (tekst: Dylan Thomas (inglise keeles));
- „Under Milk Wood” (XVIII rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn” kohustuslik teos kaasaegse muusika kategoorias) segakoorile (tekst: Dylan Thomas (inglise keeles));
- „Kust sa kord tulid, sinna kord lähed” sümfooniaorkestrile (Homage Tarmo Lepikule).

2025. aasta laulupeol ISEOMA kõlas Rasmus Puuri sulest seade Siberi eestlaste laulust „Oh oleks minu olemine” (valiknaiskoorid), orkestratsioon Kadri Voorandi laulule „Sina oled kullatera” (naiskoorid), orkestriseade Mart Saare koorilaulust „Mis need ohjad meida hoidvad” (sümfooniaorkestrid), kooriseade ja orkestratsioon Liisi Koiksoni laulule „Sind vaid kiidan” (lastekoorid) ning seade Mari Kalkuni laulule „Elukoor” (segakoorid).

Arvo Pärt

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Arvo Pärt (s 11.09.1935 Paides) on lõpetanud Tallinna Riiklikus Konservatooriumis Heino Elleri kompositsiooniklassi ning töötanud helirežissöörina Eesti Raadios. Alates 1960. aastate lõpust on Pärt vabakutseline helilooja.

Nii Pärdi varase loomingu avangardistlik vaim kui ka 1970. aastatel valminud teoste religioosne olemus tõid kaasa vastuolulise kriitika ning põhjustasid mitmeid vastasseise toonaste ametivõimudega. 1980. aastal oli Pärdide perekond sunnitud emigreeruma – algul Viini, seejärel Berliini, kuhu jäädigi ligi 30 aastaks.

1984. a sai alguse helilooja tänaseni kestev koostöö tunnustatud plaadifirma ECM asutaja, produtsent Manfred Eicheriga. Samal aastal ilmus ECMi egiidi all Pärdi autoriplaat „Tabula rasa“, mille edu tõi tema loomingule kuulajaid üle terve maailma. Pärdi muusika jõudis kiiresti nimekate orkestrite ja ansamblite repertuaari ning sealt edasi paljudele heliplaatidele.

Aastal 2010 pöördus Arvo Pärt tagasi Eestisse.

Heliloojana äratas Pärt tähelepanu juba 1960. aastatel, mil temast kujunes nii Eestis kui ka kogu Nõukogude Liidus üks avangardistliku muusika juhtfigure. Paljud 20. sajandi olulisemad modernistlikud kompositsioonitehnikad jõudsid siinseesse muusikaellu just Pärdi teoste, nt „Nekroloog“, „Perpetuum mobile“, „Pro et contra“ jt kaudu.

1968. a loodud dramaatiline kollaaž „Credo“ kujunes loomingus ja elus pöördepunktiks, mille järel loobus helilooja seni kasutatud kompositsioonitehnikatest. Uue helikeele otsingud viisid Pärdi loomingulisse kriisi, mis kestis kaheksa aastat. Sel ajal pöördus ta õigeusku ning pühendas end ka gregooriuse laulu, hiliskeskaja polüfoonia ning renessanssmuusika uurimisele.

Aastal 1976 jõudis Pärt oma originaalse muusikalise keeleni, millele andis nimeks tintinnabuli (tintinnabulum – ladina keeles „kelluke“). Esimene uues helikeeles kirjutatud teos oli väike klaveripala „Aliinale“ (1976), millele järgnesid „Cantus Benjamin Britteni mälestuseks“ (1977), „Fratres“ (1977), „Tabula rasa“ (1977), „Peegel peeglis“ (1978) ja paljud teised teosed, mille järgi heliloojat täna kõige rohkem tuntakse.

Arvo Pärdi mitmekesine looming hõlmab orkestrimuusikat, sealhulgas nelja sümfooniati, teoseid koorile ja orkestrile, solistidele ja orkestrile, a cappella koorimuusikat, kammermuusikat ja oreliteoseid. Valdav osa neist põhinevad liturgilistel või teistel vaimulikel tekstidel, nagu suurvormid „Passio“ (1982), „Te Deum“ (1985), „Miserere“ (1989/1992), „Kanon pokajanen“ (1997) ja „Adam's Lament“ (2010).

Rein Rannap

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Rein Rannap (s 1953) on helilooja, pianist ja improvisaator, tuntud ka kui rock-ansamblite Ruja, Hõim ja Noor Eesti asutaja. Ta on mitmekülgne ja laia tegevusalaga muusik, kelle loominguga ja interpretatsiooniga ainulaadses stiilis on ühinenud kerge ja tõsise muusika taotlused.

Rein Rannap lõpetas Tallinna Muusikakeskkooli 1972 ja Tallinna Konservatooriumi 1977 Virve Lippuse klaveriklassis. Seejärel jätkus tema haridustee Moskva Riikliku Konservatooriumi assistentuur-stažuuris Lev Naumovi juhendamisel 1979.

1987 siirdus ta kontsertreisile Itaaliasse ja sealt edasi Ameerikasse, kus aastatel 1991–1995 õppis Los Angeleses Lõuna-California Ülikooli magistriõppes ja 1997 omandas samas doktorikraadi heliloomingu alal prof Stephen Hartke juhendamisel.

Klassikalise heliloojana kirjutab Rannap heakõlalises postmodernistlikus stiilis. Rannap on tunnistanud, et piir kerge ja tõsise muusika vahel tema jaoks puudub. Ta on edukalt üles astunud kui klassikalise taustaga rokkmuusik, esitanud klassikalist klaverirepertuaari, jazz- ja vabu improvisatsioone, kirjutanud sümfoonilist muusikat, kooriteoseid ja muusikat klassikalistele kammerkoosseisudele ning loonud ligi 200 levilaulu, mis on kujunenud kõige kaalukamaks ja enim tuntust toonud osaks tema loomingust.

Olulisel kohal Rannapi loomingus seisavad kaks rock-kantaati: „Ilus maa” (1982) ja „Taevas ja maa” (2009) solistidele, segakoorile, klaverile ja rock-ansamblile.

Rein Rannap on pälvinud Eesti Kultuurkapitali Helikunsti sihtkapitali aasta-preemia 1997. a ning 2003. a aktiivse kontserttegevuse eest. 2014. a omistati talle Eesti Muusikanõukogu aastapreemia.

- 2025. a tuli esiettekandele Rannapi lasteoooper „Metsalaulupidu” solistidele, koorile ja orkestrile;
- XXVIII laulupeo „Iseoma” avakontserdil kõlas „Ilus maa” (uuendatud versioon) valikühendkoori esituses, mis läks ka avakontserdil ainsana kordamisele;
- „Iseoma” laulupeol kõlas ka kontsertmarss „Ülev Eesti”, mille oli puhkpilliorkestrile seadnud Peeter Saan.

AASTA TOETAJA

Ivar Dembovski

Esitajad: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu ja Eesti Meestelaulu Selts

Ivar Dembovski on Eesti ettevõtja, kes on koos oma meeskonnaga üles ehitanud eduka eksportiva tööstusettevõtte RAITWOOD | AS Rait. Ettevõtte toodab põhjamaisest okaspuidust ehitus- ja viimistlusmaterjale, mida eksporditakse enam kui neljakümnesse riiki.

Ivar Dembovski on aktiivselt panustanud puidutööstuse arengusse ja puitmaterjalide kasutamise edendamisse Eestis ja rahvusvaheliselt. See tegevus on kantud arusaamisest, et puitmaterjalide kasutamine võimaldab oluliselt vähendada ehitussektori keskkonnamõju ning talletada ehitatud keskkonnas atmosfäärist eemaldatud süsinikku. Ta on aastast 1996 tegutsenud Eesti kõige edukama eksportiva sektori katusorganisatsiooni, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu juhatuse liikmena. Ivar Dembovski on Maaülikooli Metsanduse- ja Inseneeria Instituudi nõukogu liige aastast 2018, Tartu Toome Rotary Klubi liige ja Eesti Äriinglite Assotsiatsiooni liige.

Hariduselt on Ivar Dembovski soojus- ja elektriinsener. Doktorikraadi omandas ta Edinburgh'i Ülikoolis 1994. aastal, uurides maapiirkondade elanikkonnale informatsiooni andvate süsteemide institutsionaalse arengu seaduspärasid. Ivar Dembovski on tegelenud koostöö ja kollektiivse mõtlemise meetodite arendamise ja rakendamisega Maaelu Arengu Instituudis.

Ivar Dembovski on ka Tartu meeskoori Akadeemiline Emajõgi koori liige ning sellest inspireerituna peab väga oluliseks meeskooride ja poistekooride järelkasvu toetamist.

Ivar Dembovski poolt 2025. a Eesti Meestelaulu Seltsile eraldatud toetusega näeb selts võimalust kaasata poistekooride liikumisse uusi lauljaid, toetades nende osalust vabariiklikul poiste-solistide 2026. a lauluvõistlusel, kutsudes neid liituma üle-eestilise poistekooriga Kalev, samuti osa võtma suvisest laulupäevast „Hoian pulssi lauluga“ Viljandis.

Kultuuriministeerium

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Kultuuriministeerium toetab Kooriühingut ja meie alaliite stabiilselt iga-aastase keskseltsi toetusega ning on tõhusalt kaasa aidanud Tallinna Koorifestivalide korraldusele ning uue heliloomingu tellimisele. Kultuuriministeerium annab ka laulupeoprotsessis osalevatele kooridele ja orkestritele tegevustoetust ning koori-, orkestri- ja tantsujuhtidele palgatoetust. Taotleda saab pool palgafondist, seega on tegemist olulise lisaga kooride ja orkestrite eelarvetes. See programm on kaasa aidanud nii kollektiivide majandusliku olukorra paranemisele kui ka haldussuutlikkuse suurenemisele.

2025. a toetas Kultuuriministeerium rahvusvahelise konverentsi LEADING VOICES korraldamist olulises mahus, samuti selle ettevalmistamist alates 2024. a-st. Ametnikud olid nõu ja jõuga abiks kõigis küsimustes, kus abi vaja läks.

Kultuuriministeeriumi iseloomustab huvigruppide hea kaasamine, valdkonna esindusühingutelt nõu küsimine ning oluliste küsimuste läbiarutamine. Lahke, inimlik ja mõistev suhtumine teeb nendega asjaajamise meeldivaks ning sageli ei pea abivalmis ametnikud paljaks ka väljaspool tööaega aidata ja nõu anda.

Tallinna linn

Esitaja: Eesti Kooriühingu Muusikanõukogu

Ilma Tallinna linna toeta ei saaks paljud Eesti Kooriühingu üritused toimuda. Koostöös korraldame juba aastaid „Cantus Revaliensis“ kontserdisarja Hopneri majas ning kontserdisarja KoosKõla Tallinna Filharmoonia Mustpeade Majas. Koorid saavad seal saale kasutada kas väga soodsate hindadega või päris tasuta, mis on kontserdielule väga oluline tugi.

Tallinna linn toetab ka rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn ...“ korraldamist, mis toimub üle aasta ning on kasvanud suureks kõrgetasemeliseks festivaliks, ning Tallinna Noortekooride Festivali korraldamist igal aastal. Mõlemat festivali toetatakse olulises mahu ning ilma linna abita polekski nende sündmuste korraldamine mõeldav. 2025. aastal tõi noortekooride festival Tallinna üle 200 neidudekooride laulja, kel oli võimalus laulda parimates saalides: EMTA kontserdi- ja teatrimaja ja Mere Kultuurikeskus. Tallinna Rahvusvahelisel Koorifestivalil osales muljetavaldav 22 koori 8 riigist kokku 850 lauljaga! Riikidest olid esindatud Iirimaa, Itaalia, Läti, Poola, Sloveenia, Soome, Suurbritannia ja loomulikult Eesti.

Koorid on olulised osalejad paljudel Tallinna linna üritustel, nende hulgas Tallinna laulupäevad, Vanalinna päevad, lillefestivalid, merepäevad, Raekoja platsi jõuluturg jne. Linn toetab ka Tallinnas tegutsevaid koore nii laulupeo- protsessis osalemisel kui oma projektide korraldamisel.

Tartu linn

Esitaja: Kati Grauberg, Eesti Rahvakultuuri Keskus

Tartu linn korraldas 2025. a novembris meeste tervise kuul algatuse „Teeme ühed laulud veel“, millega kutsus mehi üles proovima koorilaulu ja avastama selle positiivset mõju vaimsele ning füüsilisele tervisele. Algatus lähtus mitmest murekohast: ühelt poolt eesti meeste kehv tervis ja vähene kultuurielus osalemine, teisalt meeskooride vananemine ja vähenemine ning seega laulupeoliikumise jätkusuutlikkuse võimalikkus.

Tartu linna innovaatilise lähenemisega valati mitme valdkonna murekohtade lahendus positiivsesse ja kutsuvasse vormi. Novembri jooksul toimusid tasuta avatud kooriproovid Tartu ja Tartumaa mees- ja segakoorides. Meestekuu avalööki tehti 1. novembril korvpallimängul Tartu Ülikooli Spordihoones, kus spordisõpradest kohapeal kokku pandud isetekkeline meesansambel juhatas mängu sisse Tartu marsiga. 3. novembril toimus algatusega sama pealkirja kandev aruteluõhtu, kus arutleti selle üle, kuidas toetab koorilaul vaimset ja füüsilist tervist, toob mehed kokku, innustab ja lisab ellu vaheldust. 15. novembril toimunud kontsert-lavastus „Mehed ei nuta“ lugu uuris mehi, kellel lasub vaikiv kohustus jääda vankumatuks, kuid kelle sees pulbitsevad tugevad tunded ja rääkimata lood. Kuu lõpus, 29. novembril, toimus ühepäevakoos, mis oli suunatud meestele, kes ei ole ammu või kunagi laulmisega tegeleenud. Vähem kui kahe tunniga õpiti selgeks üks tuntud lugu. Sündmus oli eriti populaarne – osavõtjaid oli 26. Meestekuuusse mahtus ka pikaaegse poistekooride dirigendi ja Tartu aukodaniku Uno Uiga 100. sünniaastapäeva auks korraldatud pidunädal.

Türi Kultuurikeskus

*Esitajad: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu,
Vabariiklik Orkestrijuhude Puhkpilliorkester*

Türi Kultuurikeskus on olnud väga hea partner nii Kooriühingule kui ka paljudele kollektiividele. Türi Kultuurikeskuses ja Põhikoolis toimus mudilaskooride festival MudiFest nii 2024. aastal kui toimub ka käesoleval 2026. aastal. Türi Kultuurikeskuses on toimunud laulupidude eelproovid ning regionaalse kultuurikeskusena pakuvad nad professionaalseid tingimusi suurte kollektiivide proovideks – akustika, ruumid, korralduslik tugi.

Türi Kultuurikeskus on ka puhkpilliorkestrite ja kooride arengu sõber – seal on orkestritel ja kooridel sageli võimalus harjutada professionaalses keskkonnas, mis on oluline laulupeo kvaliteedi ja järelkasvu jaoks. Iga pillimängija on alati teretunud Türil.

Välisministeerium

Esitaja: Eesti Kooriühingu muusikanõukogu

Välisministeerium oli XIII ülemaailmsete eesti päevade „Üheskoos“ (ESTO 2025) suurtoetaja ning täitis võtmerolli üleilmse eestluse kultuurilise järjepidevuse ja nähtavuse tagamisel. Ministeeriumi rahalise ja moraalse toetuse abil said teoks mitmed ajaloolise tähendusega sündmused, mis ühendasid eestlasi üle maailma ning tõid eesti koorimuusika ja laulupeotraditsiooni kõrgel kunstilisel tasemel rahvusvahelisse kultuuriruumi.

Välisministeeriumi toetusel toimusid 26. juunil ESTO 2025 avakontsert „Aja-aknad“ Stockholmis Skansenis, 29. juunil ESTO laulupidu Narvas Hermanni kindluses ning Cyrillus Kreegi „Reekviemi“ kontserdid 25. juunil Stockholmis Katarina kirikus ja 29. juunil Narvas Aleksandri kirikus. Need sündmused kandsid endas sügavat sümboolset tähendust, sidudes diasporaa ja kodumaa, mineviku ja oleviku, vaimuliku pärandi ja elava koorikultuuri.

Välisministeeriumi panus ei olnud üksnes rahaline, vaid kandis endas selget väärtuspõhist sõnumit: eesti kultuur, koorilaul ja üleilmne eestlus on lahutamatu osa Eesti riigi identiteedist ja välissuhetest. Ministeeriumi toetus võimaldas professionaalset korraldust, kõrget kunstilist taset ning laia rahvusvahelist kõlapinda, tugevdades seeläbi Eesti kultuuridiplomaatiat ja kogukondade vahelist sidet.

EESTI KOORIÜHINGU AASTAAUHINDADE VÄLJAANDMISE PÕHIMÕTTED

Antakse välja järgmised tiitlid ja preemiad:

1) AASTA KOOR

Aasta koori tiitel antakse välja kahes kategoorias:

- muusikalised saavutused ja kontserttegevus 2025. aastal
- koori muusikaline tegevus, mõju oma kogukonnale, panus kohaliku kultuuriruumi

2) AASTA DIRIGENT

Aastal 2025 oma muusikalise tegevuse ja saavutustega silma paistnud koorijuht.

3) AASTA DIRIGENT-MUUSIKAÕPETAJA

Aastal 2025 oma muusikalise tegevuse ja saavutustega silma paistnud koolikooridega töötav dirigent.

4) AASTA PUHKPILLIORKESTER

Aastal 2025 oma tegevuse ja muusikaliste saavutustega silma paistnud puhkpilliorkester.

5) AASTA ORKESTRIDIRIGENT

Aastal 2025 oma tegevuse ja muusikaliste saavutustega silma paistnud puhkpilliorkestri dirigent.

6) AASTA NOOR DIRIGENT

Aastal 2025 oma muusikalise tegevuse ja saavutustega silma paistnud noor koori- või puhkpilliorkestri juht (kuni 35-aastane).

7) AASTA TOETAJA

Koorivaldkonda 2025. aastal oluliselt toetanud ettevõtte või ka üksikisik. Aasta toetajat/toetajaid järgmisel aastal esitada ei saa.

8) AASTA KORRALDAJA

KÜ muusikanõukogu võib taotlejaid hinnata kahes kategoorias:

- Oma tööd isetegevuslikus korras tegevad organisaatorid (koori- ja orkestrivanemad jt),
- Korraldajad, kes teevad oma tööd põhitööna, aga on silmatorkavalt tublid, töötavad südamega ja teevad palju rohkem, kui neilt töölepingu järgi oodata võiks.

9) AASTA KOORIPLAAT

Selles kategoorias esita 2025. aastal ilmunud silmapaistev koori- või puhkpillimuusika plaat (CD ja/või DVD). Ka juhul, kui see ilmub 2025 detsembris või siis ilmub 2024 detsembris.

Professionaalsete kooride või orkestrite väljaanded kandideerida ei saa.

10) AASTA TEGU

Aasta Tegu on konkreetne projekt, toiming, valminud asi... (uus laululava, kontserdi- või rahvamaja, hästi õnnestunud üritus jne).

11) AASTA KOOSTÖÖPREEMIA

Sellele preemiale saab esitada inimesi ja institutsioone, kes toetavad koori- ja puhkpillivaldkonna tegevusi (kontsertmeistrid, hääleseadjad, helitehnikud, lavameistrid, meediaorganisatsioonid jne).

12) AASTA KOORIHILIOOJA

Aastal 2025 valminud silmapaistva(te) kooriteos(t)e autorile.

1. Ettepanekuid käesoleval aastal märkimisväärsete saavutustega silma paistnud koori- ja puhkpilliorkestrivaldkonna tegijate ja tegevuste osas võivad teha nii alaliidud, maakonnad, koolid, koorid, organisatsioonid kui ka üksikisikud. Palume, et ei esitataks iseennast (koorilaulja või dirigent oma koori, korraldaja enda poolt korraldatud kontserti jne). Küll aga võib koor esitada oma dirigente ja koostööpartnereid, kultuurikeskused oma töötajatest dirigente või oma majas tegutsevaid koore jne.

Kandidaatide nimed koos põhjendusega (1000–2000 tähemärki) palume saata etteantud vormil.

2. KÜ muusikanõukogul on õigus esitada nominente kõigis kategooriates.

3. Esitatute hulgast valib Kooriühingu muusikanõukogu igas kategoorias 3–7 nominenti, kes lähevad kirja aastakontserdi bukletti ehk koorimuusika aastaraamatusse.

4. Nominentide hulgast valib muusikatoimkond AASTA tiitli saajad hääletamise teel.

5. Kindlasti ei tasu kõhelda taasesitamast kollektiivi või inimest, kes juba möödunud aastal esitati. Kui tal ka sel aastal tublisid saavutusi on, tuleb ta kindlasti taas aastaraamatus ära märkida ning aastapreemiat taotleda!

6. Aasta toetaja on ainus kategooria, milles tiitlisaajat järgmisel aastal taas nominendiks esitada ei saa. See tiitel „kestab“ kaks aastat.

7. Kõik nominendid kutsutakse aastakontserdile, nad on nimetatud koduleheküljel ja edaspidi aastaraamatus.

Mis aastaauhinnaga 2025 kaasas käib

- AASTA KOOR – saab õiguse tellida enda poolt valitud heliloojalt teos oma koorile, tasu taotleb Kooriühing.
- AASTA DIRIGENT ja DIRIGENT-MUUSIKAÕPETAJA – saavad Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA PUHKPILLIORKESTER – saab õiguse tellida enda poolt valitud heliloojalt teos oma orkestrile, tasu taotleb Kooriühing.
- AASTA ORKESTRIDIRIGENT – saab Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA NOOR DIRIGENT – saab Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA TOETAJA ja AASTA TEO tegija – saab aukutse kõigile Kooriühingu 2026. aasta kontsertidele, festivalidele ja muudele üritustele.
- AASTA KORRALDAJA – saab Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA KOORIPLAAT – saab Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA KOOSTÖÖPREEMIA – saab Kultuurkapitali toel stipendiumi.
- AASTA KOORIHILILOOJA – preemiaga kaasneb uue kooriteose tellimus ühele aasta koorile

EESTI KOORIÜHINGU AUHINDADE SAAJAD

2003

Aasta koor – Revalia Kammermeeskoor (dirigent Hirvo Surva)

Aasta dirigent – Hirvo Surva

Aasta puhkpilliorkester – Harjumaa Noorte Puhkpilliorkester
(dirigent Harry Illak)

Aasta orkestridirigent – Jüri Tüli (Tapa Linnaorkester)

Aasta noor dirigent – Triin Koch (Tartu Ülikooli Kammerkoor)

Aasta toetajad – AS Kalev ja Sokos Hotel Viru

Aasta korraldaja – Mare Rennel (Oonurme Külaseltsi juhatuse esimees)

Aasta tegu – Eesti mees- ja poistekooride võistulaulmine
(Eesti Meestelaulu Selts)

2004

Aasta koor – Eesti Rahvusmeeskoor (dirigent Ants Soots) ja EMLS
üle-eestiline poistekoor Kalev (dirigendid Hirvo Surva ja
Indrek Vijard)

Aasta dirigent – Ants Soots

Aasta puhkpilliorkester – puhkpilliorkester Tartu (dirigent Margus Kasemaa)

Aasta orkestridirigent – Aavo Ots (Tallinna Muusikakeskkooli
Puhkpillisümfoonikud, Eesti Noorte Brass)

Aasta noor dirigent – Risto Joost (kammerkoor Voces Musicales)

Aasta toetajad – Tallinna Piimatööstuse AS ja Viljandimaa
Omavalitsuste Liit

Aasta korraldaja – Ilmar Moss (laulupidude korraldaja) ja Tiia Penjam
(Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoori koorivanem)

Aasta tegu – Gustav Ernesaksa monumendi püstitamine Lauluväljakule
(Eesti Meestelaulu Selts)

Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu-
ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, Eesti Raadio eripreemia
pälvis XXIV üldlaulupeo kunstiline juht Alo Ritsing.

2005

Aasta koor – Tallinna Muusikakeskkooli lastekoor (dirigent Ingrid Kõrvits)
ja Tartu Noortekoor (dirigendid Kadri ja Riho Leppoja)

Aasta dirigent – Vaike Uibopuu

Aasta puhkpilliorkester – Eesti Noorte Puhkpilliorkester
(dirigendid Harry Illak ja Ott Kask)

Aasta orkestridirigent – Harry Illak

Aasta noor dirigent – Peeter Perens

Aasta toetajad – Tallinna linn, Tartu linn, Tartu Miina Härma Gümnaasium

Aasta korraldajad – Katrin Puur (Eesti Segakooride Liidu ja Kammer-
kooride Liidu vastutav sekretär) ja Rutt Ridbeck (Koorijuhtide ja
Muusikaõpetajate Harjumaa Ühenduse esimees)

Aasta tegu – Miina Härma Muusikapäevad Tartus (Eesti Segakooride Liit)

Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu-
ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, Eesti Raadio eripreemia
pälvis Ingrid Kõrvits, Tallinna linn andis eripreemia Tallinna Tehnikaülikooli
Meeskoorile (dirigent Peeter Perens).

2006

Aasta koor – Miina Härma Gümnaasiumi segakoor (dirigent Kadri Leppoja)
ja Riinimanda Kooristuudio (dirigent Urve Uusberg)

Aasta dirigent – Raul Talmar

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Thea Paluoja

Aasta puhkpilliorkester – Tallinna Muusikakeskkooli Puhkpillisümfoonikud
(dirigent Aavo Ots)

Aasta orkestridirigent – Aavo Ots

Aasta noor dirigent – Hando Põldmäe (G. Otsa nim Tallinna Muusikakooli
puhkpilliorkester ja sümfoniiorkester, Harjumaa Noorte
Keelpilliorkester)

Aasta toetajad – IS Music Team ja Tallinna Tehnikaülikool

Aasta korraldajad – Jaan Ots (Eesti Meestelaulu Seltsi esimees) ja
Margus Arak (Tartu Akadeemilise Meeskoori president)

Aasta tegu – L. van Beethoveni Missa C-duur ettekanne MHG
100. aastapäeval Tartus Tõnu Kaljuste juhatusel
(Tartu Miina Härma Gümnaasium)

Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu-
ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, dirigent-muusikaõpetajale
Haridus- ja Teadusministeerium.

2007

Aasta koor – tütarlastekoor Ellerhein (dirigent Tiia-Ester Loitme) ja meeskoor Forestalia (dirigendid Alo Ritsing ja Ilmari Johansson)

Aasta dirigent – Aarne Saluveer

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Ave-Maria Sild

Aasta puhkpilliorkester – Eesti Noorte Brass (dirigendid Aavo Ots, Valdo Rüütelmaa, Priit Sonn)

Aasta orkestridirigent – Valdo Rüütelmaa

Aasta noor dirigent – Maarja Soone

Aasta toetajad – Tallinna linn, Rapla Vallavalitsus ja AS Kalev

Aasta korraldajad – Aet Maatee (suvise noorte laulu- ja tantsupeo ILMAPUU LÄVEL korraldaja) ja Riho Leppoja (Eesti Segakooride Liidu Tartu ürituste korraldaja)

Aasta tegu – X noorte laulupidu ILMAPUU

Aasta kooriplaat – Luule, see ei tule tuulest (Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Mikk Üleoja)

Aasta korraldajatele andsid oma eripreemia ka Eesti Rahvusringhääling ja Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus, aasta dirigendile Eesti Koorijuhtide Liit ning dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium.

2008

Aasta koor – Tartu Ülikooli kammerkoor (dirigent Triin Koch) ja Tallinna Reaalkooli segakoor (dirigent Eve Karp)

Aasta dirigent – Triin Koch

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Niina Esko

Aasta puhkpilliorkester – Lõuna-Eesti Noorte Puhkpilliorkester (dirigendid Aavo Ots ja Priit Sonn)

Aasta orkestridirigent – Arno Anton

Aasta noor dirigent – Darja Selivanova

Aasta kooriplaat – Tartu Akadeemilise Meeskoori CD „Eesti laul“

Aasta toetajad – Tartu linn ja OÜ Viljandi Õhumeister

Aasta korraldajad – Kaie Tanner (Eesti Kooriühingu vastutav sekretär) ja Maret Oja (Alo Mattiiseni muusikapäevade korraldaja)

Aasta tegu – festival „Gustav Ernesaks 100“

Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium, aasta kooriplaadi salvestajale Eesti Rahvusringhääling.

2009

Aasta koor – kammerkoor Voces Musicales (dirigent Risto Joost) ja segakoor Suisapäisa (dirigent Kuldar Schüts)
 Aasta dirigent – Risto Joost
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Maarja Soone
 Aasta puhkpilliorkester – Viljandi Muusikakooli puhkpilliorkester (dirigent Bert Langel)
 Aasta orkestridirigent – Aavo Ots
 Aasta noor dirigent – Külli Kiivet
 Aasta kooriplaat – Kammerkoor Voces Musicales CD „Pilgrim’s Song”
 Aasta toetajad – Tallinna linn, Järvamaa Omavalitsuste Liit ja AS A. Le Coq
 Aasta korraldajad – Aet Maatee (Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse juhataja) ja Indrek Mustimets (Tartu Ülikooli Kammerkoori president)
 Aasta tegu – XXV laulupidu ÜhesHingamine
 Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium. Kultuuriminister Laine Randjärv (Jänes) andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2010

Aasta koor – Tallinna Muusikakeskkooli noortekoor (dirigent Ingrid Kõrvits) ja Tartu Poistekoor (dirigendid Undel Kokk ja Annelii Traks)
 Aasta dirigent – Ingrid Kõrvits
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Anne Pääsuke
 Aasta puhkpilliorkester – Eesti Noorte Puhkpilliorkester (dirigendid Aavo Ots, Jaan Ots ja Valdo Rüütelmaa)
 Aasta orkestridirigent – Kahro Kivilo
 Aasta noor dirigent – Janne Fridolin
 Aasta kooriplaat – „Priiuse hommikul”. Konstantin Tünnpu koorilaule
 Aasta toetajad – Põlvamaa Omavalitsuste Liit ja Nopri Talumeierei
 Aasta korraldajad – Liidia Konsa (Tiigi Seltsimaja rahvakultuurispetsialist ning Tartu laulupidude korraldaja) ja Triinu Ojar (Uma Pido korraldaja)
 Aasta tegu – Inglise eufooniumivirtuosi Steven Meadi kontsert-koolitusprogramm Eestis
 Aasta üksmeelepreemia – Ludmilla Dombrovska-Keis
 Aasta koostööpreemia – Heldur Harry Põlida
 Aasta korraldajale ja aasta dirigendile andsid oma eripreemia ka Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus ja Eesti Koorijuhtide Liit, dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium. Kultuuriminister Laine Randjärv (Jänes) andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2011

Aasta koor – kammerkoor Collegium Musicale (dirigent Endrik Üksvärav)
ja Miina Härma Gümnaasiumi segakoor (dirigent Kadri Leppoja)
Aasta dirigent – Andrus Siimon
Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Lydia Rahula
Aasta puhkpilliorkester – Tallinna Muusikakooli puhkpilliorkester
(dirigent Valdo Rüütelmaa)
Aasta orkestridirigent – Valdo Rüütelmaa
Aasta noor dirigent – Endrik Üksvärav
Aasta kooriplaat – „12 laulu püha neitsi Maria auks. Te Deum“
Aasta puhkpilliplaat – noorteorkestrite CD „Aavo Ots 60“
Aasta toetajad – Tallinna linn ja Harjumaa Omavalitsuste Liit
Aasta korraldajad – Aet Maatee (Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja,
laulupidude korraldaja) ja Heli Sepp (Harjumaa lastekoori Rõõm
Laulust projektijuht, koorireiside korraldaja)
Aasta tegu – kontserdisari Ants Üleoja 75 ja Alo Ritsing 75
Aasta koostööpreemia – Klassikaraadio
Aasta üksmeelepreemia – Leelo Talvik
Aasta kooriplaadile andis oma eripreemia ka Eesti Rahvusringhääling, aasta
dirigendile Eesti Koorijuhtide Liit ning dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja
Teadusministeerium. Kultuuriminister Rein Lang andis üle tänukirjad kon-
kurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2012

Aasta koor – Tartu Akadeemiline Meeskoor (dirigent Alo Ritsing) ja
kammerkoor Solare (dirigent Elo Üleoja)
Aasta puhkpilliorkester – Georg Otsa nim Tallinna Muusikakooli
puhkpilliorkester (dirigent Sirly Illak)
Aasta dirigent – Alo Ritsing
Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Elo Üleoja
Aasta noor dirigent – Kaspar Mänd
Aasta orkestridirigent – Lembit Leetna
Aasta toetajad – Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja IS Music Team
Aasta korraldajad – Arvi Karotam (Eesti Meestelaulu Seltsi esimees,
Põhja- ja Baltimaade meestelaulupäevade peakorraldaja) ja
Riina Roose (Mart Saare 130. sünniaastapäeva kontserdid)
Aasta kooriplaat – „Peegel peeglis“ (kammerkoor Collegium Musicale,
dirigent Endrik Üksvärav)
Aasta tegu – Põhja- ja Baltimaade meestelaulupäevad
Aasta koorihelilooja – Pärt Uusberg
Aasta koostööpreemia – Eesti Rahvusringhääling
Aasta üksmeelepreemia – Heidi Pruuli

Aasta dirigendile andis oma eripreemia ka Eesti Koorijuhtide Liit ja dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium. Kultuuriministeeriumi rahvakultuurinõunik Eino Pedanik andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2013

Aasta koor – kammerkoor Head Ööd, Vend (dirigendid Pärt Uusberg ja Külli Kiivet) ja Saaremaa Meeskoor SÜM (dirigendid Mari Ausmees ja Ester Soe)

Aasta puhkpilliorkester – Georg Otsa nim Tallinna Muusikakooli puhkpilliorkester (dirigent Sirly Illak-Oluvere)

Aasta dirigent – Heli Jürgenson

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Janne Fridolin

Aasta noor dirigent – Maarja Helstein

Aasta orkestridirigent – Sirly Illak-Oluvere

Aasta toetaja – Suure-Jaani vald

Aasta korraldaja – Kaie Tanner, Sander Tamm

Aasta tegu – raamat „Kogemuste kuld. Vestlusi koorijuhtidega“

Koostööpreemia – KasTan Meedia

Üksmeelepreemia – Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool

Aasta koorihelilooja – Mart Siimer

Aasta kooriplaat – CD „Õhtul“, kammerkoor Head Ööd, Vend

Aasta dirigendile andis oma eripreemia Eesti Koorijuhtide Liit ning dirigent-muusikaõpetajale Haridus- ja Teadusministeerium. Kultuuriminister Urve Tiidus andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2014

Aasta koor – kammerkoor Collegium Musicale
(dirigendid Endrik Üksvärav ja Miina Pärn)

Aasta puhkpilliorkester – Eesti Noorte Kontsertorkester
(dirigendid Aavo Ots, Priit Sonn, Jaan Ots, Kaido Kivi)

Aasta dirigent – Mikk Üleoja

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Elo Üleoja

Aasta noor dirigent – Valter Soosalu

Aasta orkestridirigent – Hando Põldmäe

Aasta toetaja – Tartu linn

Aasta korraldaja - laulupeo tuletetekonna korraldusmeeskond,
Katrín Puur

Aasta tegu – Elleri kooli uus maja

Aasta suur tegu – laulu- ja tantsupidu „Aja puudutus. Puudutuse aeg”
 Aasta koostööpreemia – ÜENSO ja Jüri-Ruut Kangur
 Aasta koorihelilooja – Tõnu Kõrvits
 Aasta kooriplaat – „Liiv, meri ning mõtted”, kammermeeskoor JÕUD
 Kultuuriminister Urve Tiidus andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2015

Aasta koor – Rahvusooper Estonia poistekoor (dirigent Hirvo Surva) ja
 Oonurme segakoor (dirigendid Ants Üleoja ja Keio Soomelt)
 Aasta puhkpilliorkester – Eller Brass (dirigent Priit Sonn)
 Aasta dirigent – Külli Lokko
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Heli Roos
 Aasta noor dirigent – Kaspar Mänd
 Aasta orkestridirigent – Priit Sonn
 Aasta noor orkestridirigent – Riivo Jõgi
 Aasta toetajad – Eesti Autorite Ühing ja Tabasalu Muusikakool
 Aastate toetaja – Tallinna linn
 Aasta korraldajad – Meeli Müller ning Maarja Ülper ja Triinu Arak
 Aasta tegu – Nargenfestival
 Aasta koostööpreemia – Veljo Tormise Kultuuriselts
 Aasta koorihelilooja – Andres Lemba
 Aasta kooriplaat – „Võrsed”, Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor
 Kultuuriminister Indrek Saar andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2016

Aasta koor – Tartu ülikooli kammerkoor (peadirigent Triin Koch, külalisdirigent Lodewijk van der Ree) ja Viljandimaa Kammerkoor (dirigendid Kadi Ritsing ja Jüri Liiva)
 Aasta puhkpilliorkester – Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkester (dirigent Tarmo Kivisilla)
 Aasta dirigent – Ingrid Kõrvits
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Vilve Maide
 Aasta noor dirigent – Tiit Sinipalu ja Ülle Tuisk
 Aasta orkestridirigent – Priit Rusalepp
 Aasta toetaja – Eesti Rahvusringhääling
 Aasta korraldaja – Kristiina Randoja
 Aasta tegu – telesaade „Üks koorilaul”
 Koostööpreemia – Ene Salumäe

Aasta koorihelilooja – Rasmus Puur

Aasta kooriplaat – „Terra incognita“, kammernaiskoor Sireen

Kultuuriminister Indrek Saar andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2017

Aasta koor – Collegium Musicale (dirigent Endrik Üksvärav, abidirigent Miina Pärn) ja Kolga-Kuusalu Kammerkoor (dirigent Taavi Esko)

Aasta puhkpilliorkester – Eesti Noorte Puhkpilliorkester
(dirigent Sirly Illak-Oluvere)

Aasta dirigent – Külli Kiivet

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Eve Eljand

Aasta noor dirigent – Rasmus Puur

Aasta orkestridirigent – Tarmo Kivisilla

Aasta toetajad – Janne ja Andres Nurja; Ettevõtluse Arendamise
Sihtasutus; Tallinna linn

Aasta korraldajad – Kersti Seitam ja Jana Perens

Aasta tegu – tärkava koorihelilooja programm „Sahtlist saali“

Aasta suur tegu – XII noorte laulu- ja tantsupidu „Mina jään“

Koostööpreemia – Teet Kehlmann

Aasta koorihelilooja – Kadri Voorand

Aasta kooriplaat – Tõnu Kõrvitsa autoriplaat „Moorland Elegies“
(Lageda laulud)

Lisaks Kooriühingu aastapreemiatele anti üle Uno Järvela stipendiumifondi preemiad Olga Portnovale ja Mari Soonele. Olga Portnova on Ahtme Kunstide Kooli mudilas-, laste- ja poistekoori dirigent, Mari Soone õpib muusikapedagoogika magistriõppe II kursusel ja on Lagedi kooli mudilaskoori dirigent.

Kultuuriministri nõunik Eino Pedanik andis üle tänukirjad konkurssidel edukalt osalenud kooride ja puhkpilliorkestrite dirigentidele.

2018

Aasta koor – Rahvusooper Estonia poistekoos (dirigent Hirvo Surva)

Aasta puhkpilliorkester – Nõmme Muusikakooli Puhkpilliorkester
(dirigendid Aigar Kostabi ja Mart Kivi)

Aasta dirigent – Toomas Voll

Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Silja Otsar

Aasta noor dirigent – Kuno Kerge

Aasta orkestridirigent – Jaan Randvere

Aasta toetajad – Kultuuriministeerium ja Harjumaa Omavalitsuste Liit

Aasta korraldajad – Kaie Tanner ja Külli Lokko
 Aasta tegu – „Eestimaa atmosfäärid“ – Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale
 pühendatud Pärt Uusbergi muusikateos
 Aasta suur tegu – festival EUROPA CANTAT XX 2018
 Koostööpreemia – Tallinna Reaalkool ja Tiia Järg
 Aasta koorihelilooja – Pärt Uusberg
 Aasta kooriplaat – „Sacrum Convivium“, esitajaks Vox Clamantis
 (dirigent Jaan-Eik Tulve).

Lisaks Kooriühingu aastapreemiatele anti üle Uno Järvela stipendiumifondi
 preemiad Janne Fridolinile ja Kadi Vooselile.

Kultuuriminister Indrek Saar andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad diri-
 gentidele, kes on aasta jooksul auhindu saanud vabariiklikel ja rahvusvahe-
 listel konkurssidel.

2019

Aasta koor – Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor (dirigent Triin Koch)
 ja VENÜ naiskoor Vanaemad (dirigendid Silvia Mellik ja
 Reet Ratasseppe)
 Aasta dirigent – Triin Koch
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja – Taavi Esko
 Aasta noor dirigent – Ingrid Roose
 Aasta puhkpilliorkester – Kaitseliidu Pärnumaa maleva puhkpilliorkester
 Saxon (dirigendid Kaido Kivi, Sigrid Hint ja Kadri Pöder)
 Aasta orkestridirigent – Bert Langel
 Aasta tegu – 2019. a suvel etendunud Gustav Ernesaksa elu käsitlev
 sõna- ja koorilaululavastus „Hakkame, mehed, minema“
 Aasta suurteod – juubelilaulupidu „Minu arm“ ja Tartu laulupidu 2019
 „Laulupeo 150. sünnipäev“
 Aasta toetaja – Andre Aavastik, Madis Millistvere ja laulupeo
 dirigendipuldi teostajad
 Aasta korraldajad – Ave Sopp ja Margit Võsa
 Aasta koostööpreemia – Jorma Sarv
 Aasta koorihelilooja – Riho Esko Maimets
 Aasta kooriplaat – A Black Birch in Winter. Voces Musicales
 Lisaks Kooriühingu aastapreemiatele anti üle Uno Järvela Fondi stipendiu-
 mid: 2019. aastal pälvis õppestipendiumi Piret Artjušin ja peastipendiumi
 Annelii Traks.
 Kultuuriminister Tõnis Lukas andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad
 dirigentidele, kes on aasta jooksul auhindu saanud vabariiklikel ja rahvus-
 vahelistel konkurssidel.

2020

Aasta koor 2020 – Voces Tallinn (kunstiline nõustaja Risto Joost)
 Aasta puhkpilliorkester 2020 – Tapa Linna Orkester
 (dirigent Priit Rusalepp)
 Aasta dirigent 2020 – Heli Jürgenson
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2020 – Margot Peterson
 Aasta noor dirigent 2020 – Nele Erastus
 Aasta orkestridirigent 2020 – Riivo Jõgi
 Aasta toetaja 2020 – Kultuuriministeerium
 Aasta korraldaja 2020 – Marika Kuusik
 Aasta tegu 2020 – Kollektiivjuhtide palgatoetuse meede
 Koostööpreemia 2020 – Veljo Tormise Kultuuriselts
 Aasta koorihelilooja 2020 – Erkki-Sven Tüür
 Aastate koorihelilooja – Olav Ehala
 Aasta kooriplaat 2020 – Entel-Tentel 50. Eesti Raadio Laste Laulustuudio

2021

Aasta koor 2021 – Kammerkoor Head Ööd, Vend (dirigent Pärt Uusberg) ja
 Lehtse Kammerkoor (dirigendid Tiiu Tikkerber ja Jaanus Väljaots)
 Aasta puhkpilliorkester 2021 – Kuusalu Pasunakoor (dirigent Ott Kask)
 Aasta dirigent 2021 – Pärt Uusberg
 Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2021 – Eve Paap
 Aasta noor dirigent 2021 – Karin Tuul (Kuulpak)
 Aasta orkestridirigent 2021 – Aavo Ots
 Aasta toetaja 2021 – Urmas Vahur
 Aasta korraldaja 2021 – Marika Murumaa
 Aasta tegu 2021 – juubelikontsert „Eesti Lauljate Liit 100“
 Koostööpreemia 2021 – Tiia Puhvel
 Aasta koorihelilooja 2021 – Tõnu Kõrvits
 Aastate koorihelilooja 2021 – Alo Ritsing
 Aasta kooriplaat 2021 – Ilma hää. Tartu ülikooli kammerkoor
 Lisaks Kooriühingu aastapreemiatele anti üle Uno Järvela Fondi stipendium, mille pälvib Kuldar Schüts, ning Martha Johansonini stipendium, mille sai Silvia Mellik.
 Kultuuriminister Tiit Terik andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad dirigentidele, kes on aasta jooksul auhindu saanud vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel. Möödunud aastal oli võidukaid koori- ja orkestrijuhte 13.

2022

Aasta koor 2022 – Elleri tütarlastekoor (dirigent Külli Lokko) ja I.N.T.A. segakoor (dirigent Inta Roost)

Aasta puhkpilliorkester 2022 – Lasnamäe Muusikakooli Puhkpilliorkester (dirigent Mart Aus)

Aasta dirigent 2022 – Külli Kiivet

Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2022 – Annelii Traks

Aasta noor dirigent 2022 – Ode Pürg

Aasta orkestridirigent 2022 – Mart Aus

Aasta toetaja 2022 – Tallinna linn

Aasta korraldaja 2022 – Kertu Süld

Aasta tegu 2022 – „Mart Saar 140“ kontserdid Tallinnas ja Hüpasaares

Koostööpreemia 2022 – Riina Roose

Aasta koorihelilooja 2022 – Karin Tuul (Kuulpak)

Aasta kooriplaat 2022 – Lembit Veevo. Segakoor HUIK!

Kultuuriminister Heidy Purga andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad dirigentidele, kes on aasta jooksul saanud esikohti Eesti või I–III kohti rahvusvahelistel konkurssidel. Möödunud aastal oli võidukaid koori- ja orkestrijuhte 34.

2023

Aasta koor 2023 – Rahvusooper Estonia noormeestekoor (dirigent Hirvo Surva) ja Saaremaa Meeskoor SÜM (dirigendid Ester Soe ja Mari Ausmees)

Aasta puhkpilliorkester 2023 – Viljandi Muusikakooli puhkpilliorkester (dirigent Bert Langelar)

Aasta dirigent 2023 – Kuldar Schüts

Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2023 – Mari Ausmees

Aasta noor dirigent 2023 – Leiu Tõnissaar

Aasta orkestridirigent 2023 – Kait Tiitso

Aasta toetaja 2023 – Teatri- ja Muusikamuseum

Aasta korraldaja 2023 – Kersti Seitam ja Neeme Ots

Aasta tegu 2023 – Ühtekuuluvuskontsert

Aasta suurtegu 2023 – XIII noorte laulupidu „Püha on maa“

Koostööpreemia 2023 – Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Aasta kooriplaat 2023 – „Taevalaulud“. Ellerhein ja Vox Clamantis

Kultuuriminister Heidy Purga andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad dirigentidele, kes on aasta jooksul saanud esikohti Eesti või I–III kohti rahvusvahelistel konkurssidel. Möödunud aastal oli võidukaid koori- ja orkestrijuhte 42.

2024

Aasta koor 2024 – kammerkoor Helü (dirigendid Küllike Joosing ja Anu Lepik)
ja meeskoor Sakala (dirigendid Liisi Toomsalu ja Loviisa Steinfeld)

Aasta puhkpilliorkester 2024 – Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkester
(dirigendid Tarmo Kivisilla ja Diana Mäeväli)

Aasta dirigent 2024 – Küllike Joosing

Aasta dirigent-muusikaõpetaja 2024 – Kadri Hunt

Aasta noor dirigent 2024 – Laura Štoma

Aasta orkestridirigent 2024 – Valdo Rüütelmaa

Aasta toetajad 2024 – IS Music Team ja TalTech ning Tiit Land

Aasta korraldaja 2024 – Koorijuhtide ja Muusikaõpetajate Harjumaa Ühendus

Aasta tegu 2024 – Tartu laulu- ja tantsupidu 2024

Koostööpreemia 2024 – kampaania „Koorijuht on elukutse /
Tantsujuht on elukutse“

Aasta kooriplaat 2024 – „Las ma olen“. Elleri tütarlastekoor
(dirigent Külli Lokko)

Aasta koorihelilooja 2024 – Siim Aimla

Lisaks Kooriühingu aastapreemiatele anti üle Gustav Ernesaksa Fondi stipendiumid – koorimuusika edendamise stipendiumi pälvis Järvamaa kauaaegne muusikapedagoog ja koorimuusika edendaja Tiiu Schüts ja fondi õppestipendiumi noor dirigent Martin Einmann.

Kultuuriminister Heidy Purga andis üle Kultuuriministeeriumi tänukirjad dirigentidele, kes on aasta jooksul võitnud Eesti või rahvusvahelisi konkursse. Möödunud aastal oli võidukaid koori- ja orkestrijuhte 29.

EESTI KOORIÜHINGU ALALIIDUD 2025

EESTI KOORIÜHING

kooriyhing.ee

Eesti Naislaulu Selts

naislauluselts.ee

Eesti Meestelaulu Selts

emls.ee

Eesti Segakooride Liit

segakoorideliit.ee

Eesti Kammerkooride Liit

ekkl.ee

Eesti Puhkpillimuusika Ühing

puhkpy.ee

Eesti Muusikaõpetajate Liit

emol.ee

Eesti Koorijuhtide Liit

koorijuht.ee

Eesti Kooriühingu
koolikooride sektsioon

EESTI KOORIÜHINGU JUHATUS 2025

Hirvo Surva
esimees

Riivo Jõgi

Heli Jürgenson

Jaanus Kann

Aet Maatee

Monika Salu

Raul Talmar

Kaie Tanner

Epp Vana

EESTI KOORIÜHINGU MUUSIKANÕUKOGU 2025

Heli Jürgenson
esimees

Elina Kaasik

Külli Kiivet

Ingrid Kõrvits

Ingrid Mänd

Heli Roos

Liis Rull

Valdo
Rüütelmaa

Kuldar Schüts

Hirvo Surva

Urve Uusberg

EESTI KOORIÜHINGU ALALIITUDE ESIMEESTE NÕUKOGU 2025

Epp Vana
esimees

Jaanus Kann

Ingrid Mänd

Hirvo Surva

Urve Uusberg

Roland Viilukas

Indrek Vijard

Triin
Viljus-Schippers

Jaanus Väljaots

EESTI KOORIÜHINGU BÜROO 2025

Vasakult: Kaie Tanner, Mare Zaneva, Aiki Koolmeister,
Tuuli Metsoja, Piia Härmson-Nuudi, Sigrid Pöld

Foto: Eesti Kooriühing

EESTI KOORIÜHINGU AULIIKMED

Valitud aastal

1986

Gustav Ernesaks
12.12.1908 – 24.01.1993
Arvo Ratassepp
17.03.1926 – 22.12.1986
Richard Ritsing
25.03.1903 – 08.07.1994
Harald Uibo
09.03.1920 – 24.01.2002
Jüri Variste
10.10.1907 – 04.03.1989
Lembit Verlin
29.10.1917 – 13.04.2004

1988

Rauni Uolevi Sylvester Lassander
6.01.1924 – 10.03.2011

1989

Elmar Peäske
14.11.1907 – 16.03.1995
Aadu Regi
3.11.1912 – 10.10.2011

1998

Kuno Areng
23.07.1929 – 08.12.2017
Venno Laul
11.09.1938 – 14.10.2018
Ester Mägi
10.01.1922 – 14.05.2021
Olev Oja
16.12.1935 – 10.04.2023
Veljo Tormis
07.08.1930 – 21.01.2017
Artur Vahter
23.02.1913 – 12.08.2004

2000

Aksel Pajupuu
08.01.1926 – 28.07.2009

2005

Aino Strutzkin
07.12.1925 – 01.02.2002
(valiti auliikmeks postuumselt)

2006

Olaf Leps
17.03.1926 – 25.02.2015

2007

Ants Sööt
08.08.1935 – 17.10.2013

2011

Roman Toi
18.06.1916 – 07.05.2018

2013

Uno Uiga
21.11.1925 – 17.11.2017

2014

Ants Soots
19.02.1956 – 27.12.2025

2015

Jüri Rent
01.05.1952 – 09.06.2018

2016

Heino Ross
15.10.1929 – 18.01.2022

2020

Aavo Ots
25.01.1951 – 10.06.2023

2000

Ants Üleoja

2006

Alo Ritsing

2007Tõnu Kaljuste
Tiia-Ester Loitme**2008**

Vaike Uibopuu

2010

Ilmar Moss

2011 Vello Loogna
Ene Üleoja**2012**Silvia Mellik
Aarne Saluveer**2013**Arvo Pärt
Lennart Jõela**2014**

Olav Ehala

2015

Aet Maatee

2016 Andres Avarand
Tiia Järg**2017**Undel Kokk
Jaan Ots
Age Raai**2019**Kadri Leppoja
Toomas Voll**2020**Tõnis Kõrvits
Raul Talmar**2021**Taavi Esko
Leho Muldre
Merike Toro**2022**Olavi Kasemaa
Anneli Mäeots
Lydia Rahula**2023**

Liidia Konsa

2024 Riho Leppoja
Tiiu Schüts
Ilmar Tõnisson
Elo Üleoja**2025**Mari Ausmees
Margit Võsa

VAATAME TAGASI 2025

24.–26. jaanuar	Dirigentide Akadeemia Padisel (EPÜ)
2. veebruar	Kontserdisari „Cantus Revaliensis”. Tartu Rahu 105. aastapäevale pühendatud kooride kontsert Hopneri majas (KÜ)
9. veebruar	Eesti Kooriühingu aastapreemiate gala Estonia kontserdisaalis (KÜ)
19. veebruar	Kontserdisari „Koosköla”. Segakoor K.O.O.R. „13 aastat, 13 laulu” kontsert Mustpeade majas (KÜ)
28. veebruar – 2. märts	Nõmme Pasunapäevad (EPÜ)
8. märts	Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiate kontsert „Sina oled kullatera” Türi kirikus (ENLS)
19. märts	Kontserdisari „Koorimuusika Nigulistes.” Cappella Veneta kontsert Niguliste muuseumis (KÜ)
22. märts	Üle-eestiline koorijuhtide foorum Tartus (EKL)
23. märts	Üle-eestiline koorijuhtide foorum Tallinnas (EKL)
30. märts	Eesti Noorte Puhkpilliorkestri (ENPO) ja orkester Türi kontsert „Kevadises rütmis” Türi kultuurikeskuses (EPÜ)
4. aprill	Tallinn Brass Academy kontsert Tallinna Jaani kirikus (EPÜ)
5. aprill	Tallinn Music Weeki koorikontsert „disPLAYS” Telliskivi Loomelinnaku Rohelises saalis (TMW; KÜ)
5.–6. aprill	Puhkpilli dirigeerimise kursus Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia täiendkoolituskeskuses (EPÜ)
9. aprill	Kontserdisari „Cantus Revaliensis”. Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Naiskoor ja Tallinna Ülikooli vokaalansambel Vox Nova „Kevadümin” kontsert Hopneri majas (KÜ)
12. aprill	Kontserdisari „Koorimuusika Nigulistes.” Tallinna Kammerkoori kontsert „Kevadmõtisklus” Niguliste muuseumis (KÜ)
12.–16. aprill	Eesti Segakooride Liidu õppereis Lissaboni
19.–20. aprill	Eesti Noorte Puhkpilliorkester Narvas (EPÜ)

23. aprill Kontserdisari „Kooskõla“. Naiskoor Carmina
kevadkontsert Mustpeade majas (KÜ)
- 24.–27. aprill XVIII rahvusvaheline koorifestival „Tallinn 2025“ (KÜ)**
26. aprill Pühajärve puhkpilliorkester 100, kontsert
Otepää Kultuurimajas (EPÜ)
- 3.–4. mai Puhkpilli dirigeerimise kursus Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemias (EPÜ)
- 10.–11. mai Tabasalu Metsasarvapäevad (EPÜ)
19. mai Kontserdisari „Koorimuusika Nigulistes“.
Kammerkoor Crede kontsert „Lenda üle kurbtusest“
Niguliste muuseumis (KÜ)
25. mai Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Eesti Koorijuhtide
Naiskoori kontsert Hopneri majas (KÜ)
25. mai Kontserdisari „Cantus Revaliensis“.
Tabasalu kammerkoori kontsert Hopneri majas (KÜ)
27. mai Kontserdisari „Koorimuusika Nigulistes“.
Tallinna Prantsuse Lütseumi segakoori kontsert
„Helide helguses“ Niguliste muuseumis (KÜ)
8. juuni EMLS poistekoor Kalev 30 (EMLS)
9. juuni Kontserdisari „Koorimuusika Nigulistes“.
Kammernaaskoor Lu kontsert „Suvistepühalsed“
Niguliste muuseumis (KÜ)
- 12.–14. juuni poistekooride laulu- ja spordilaager Remnikul (EMLS)
2. juuli Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Voces Tallinn ja
Iowa ülikooli tudengite kontsert Hopneri majas (KÜ)
- 3.–6. juuli XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu „Iseoma“ (ELTS)**
- 6.–10. juuli Euroopa koorimuusikasümposion LEADING VOICES
Tallinnas (KÜ, Euroopa Kooriühing, Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia)**
- 8.–12. juuli Suvekursus vask- ja löökpilli mängijatele Noarootsis (EPÜ)
- 18.–20. juuli Dirigentide Suveakadeemia Padisel (EPÜ)
- 25.–27. juuli Pühajärve Puhkpillipäevad (EPÜ)
- 1.–4. august Kultuurilooline rattaretk „Eesti raamat 500,
Jaan Tamm ja Ernst Enno 150“ (KÜ)
- 8.–10. august Hiiumaa Puhkpillipäevad (EPÜ)
- 15.–17. august Segakoorilauljate suvekool Haapsalus (ESL)
- 17.–21. august Võru Vaskpillipäevad ja Aavo Otsa trompeti
suveakadeemia (EPÜ)

2. september Kontserdisari „Kooskõla“. Segakoori Noorus ja Junger Kammerchor Lucente (München) kontsert Mustpeade majas (KÜ)
- 11.–18. september Eesti Kooriühingu õppereis Liibanoni (KÜ)**
- 10.–12. oktoober V Tallinna noortekooride festival neidudekooridele (KÜ)**
11. oktoober Kontsert „Kuulajale“ Mõisakülas (EKKL)
12. oktoober Kontsert „Kuulajale“ Tallinna Õpetajate majas (EKKL)
- 16.–19. oktoober D.O. Wirkhausi nim noorte interpretide konkurs Kõrvekülas (EPÜ)
18. oktoober Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Tallinna Kammerkoori kontsert Niguliste muuseumis (KÜ)
25. oktoober Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Rahvusraamatukogu naiskoori ja Soome naiskoor Elegia kontsert „Ülemere laulud. Lauluni yli merien“ Hopneri majas (KÜ)
26. oktoober Veljo Tormise 95. sünniaastapäevale pühendatud kontsert „KODU/ MAA/ LAUL“ Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis (ENLS)
2. november Galakontsert Tartus „60 aastat esimesest puhkpillipäevast Tartus“ (EPÜ)
6. november W.A.Mozart „Requiem“ Estonia kontserdisaalis (EKKL)
- 14.–15. november Heino Kaljuste 100, Eesti Muusikaõpetajate Liit 35 (EMÕL)
15. november Lõuna-Eesti meestelaulu päev 2025 „Mehed ei nuta“ (Tartu Sündmuste Korralduskeskus, EMLS)
- 20.–22. november Maestro Uno Uiga 100. sünniaastapäeva tähistamine Tartus (Indrek Mustimets, EMLS)
29. november Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Segakoori K.O.O.R. ja Leedu segakoor Sonorose kontsert Hopneri majas (KÜ)
29. november Segakooride advendikontsert Kambja kirikus (ESL)
30. november Naiskoor Carmina kontsert Rootsi-Mihkli kirikus (KÜ)
6. detsember Segakooride advendikontsert Rapla kirikus (ESL)
6. detsember Naiskooride advendikontsert „Õnne, rahu, palveid“ Tallinna Jaani kirikus (ENLS)
7. detsembril Kesk-Eesti piirkonna advendikontsert „Jõuluaeg südames“ Paide Püha Risti kirikus (ENLS)

10. detsember Kontserdisari „Kooskõla“. Kesklinna poistekooride (VHK, Püha Miikaeli ettevalmistuskoorid ja keelpilliorkester, Reaalkool, GAG) jõuluootuse kontsert vol 6 Mustpeade majas (KÜ)
- 11.–12. detsember V Noorte Puhkpilliorkestrijuhude Konkurss (EPÜ)
13. detsember Neidudekooride advendikontsert „Hoitud“ Tallinna Jaani kirikus (ENLS)
14. detsember Lõuna-Eesti piirkonna advendikontsert „Soojus lauludes, valgus südames“ Tartu Pauluse kirikus (ENLS)
21. detsember Segakoor Vox Populi kontsert Rootsi-Mihkli kirikus (KÜ)
21. detsember Kontserdisari „Cantus Revaliensis“. Koorimuusika Nigulistes. Tallinna Poistekoori jõulukontsert „Rõõm täitnud maa“ (KÜ)
22. detsember Kontserdisari „Cantus Revaliensis.“ Kammernaiskoori Muusad kontsert „Jõulud südames“ (KÜ)

EESTI KOORIÜHINGU MENTORID 2025

KOORIMUUSIKA

1. Lauri Breede
2. Taavi Esko
3. Janne Fridolin
4. Kadri Hunt
5. Heli Jürgenson
6. Toomas Kapten
7. Kuno Kerge
8. Külli Kiivet
9. Triin Koch
10. Ingrid Kõrvits
11. Thea Paluoja
12. Jana Perens
13. Peeter Perens
14. Veronika Portsmuth
15. Aarne Saluveer
16. Kuldar Schüts
17. Heli Sepp
18. Maarja Soone
19. Hirvo Surva
20. Raul Talmar
21. Kaie Tanner
22. Annelii Traks
23. Merike Toro
24. Indrek Vijard
25. Toomas Voll
26. Margit Võsa
27. Elo Üleoja
28. Ene Üleoja

PUHKPILLIMUUSIKA

29. Valdo Rüütelmaa
30. Priit Sonn

HÄÄLESEADE

31. Triin Ella

ENN OJA

3.02.1929 – 6.08.2025

Lahkunud on koorijuht, pedagoog ja publitsist Enn Oja. Ta sündis 1929. aastal Tartus õpetajate peres, keskkooli lõpetas Otepääl. 1947. aastal alustas ta koorijuhtimise õpinguid Tartu Muusikakoolis ja viis need lõpule 1954. aastal Tallinna Muusikakoolis. Tallinna Riikliku Konservatooriumi koorijuhtimise eriala lõpetas ta 1959. aastal Ants Kiilaspea ja Artur Vahteri õpilasena. Õpingute ajal võttis ta kompositsioonitunde Alfred Karindilt, hiljem ka heliloojate liidu noortesektsioonis Eino Tambergilt.

Aastatel 1959–1963 töötas ta ETV helirežissöörina. 1963. aastal sai temast kolmekümneks aastaks Tallinna Muusikakooli (hilisem Georg Otsa nimeline Tallinna Muusikakool, praegu MUBA) koorijuhtimise õpetaja. Tema õpilased on Aarne Männik, Imbi Potter, Anne-Liis Poll, Elmo Tiisvald jpt.

Enn Oja juhatas mitmeid koore, nende hulgas Eesti Energia meeskoori (1969–1994, oli selle peadirigent), kammerkoori Sirjelind (1971–1999), TPI kammerkoori (praegu TTÜ kammerkoor), segakoori Kalev ja Linda, TPedl naiskoori (praegu TLÜ naiskoor) ning meesansamblit Lauluveljed. Ta juhatas sega- ja meeskoore vabariiklikel ja maakondlikel laulupäevadel, kirjutas koorilaule, tegi rahvalaulutöötlusi, koori- ja ansambliseadeid ning koostas ja toimetas üle 30 repertuaarikogumiku, sh üldlaulupeokogumikke (1990, 1994, 1999), autorikogusid (sh Miina Härma, Aleksander Läte, Gustav Ernesaksa oma) ja seltskonnalauliku „Las käia, armas peremees“.

Enn Oja oli tegev Eesti Kooriühingus ning oli selle vanemkonsultant aastatel 1989–1992. Ta oli ka viljakas publitsist: tema sulest on ilmunud õpik „Kooriliteratuur“, „Gustav Ernesaks sõnas ja pildis“, „130 aastat eesti laulupidusid“, „Naistlauluga läbi aegade“, „Eesti meeslaulu ajaloo“ ja „Lauljate Liidust Kooriühinguni“. 2019. aastal sai Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli 100. aastapäeva puhul kaante vahele tema alustatud ja kolleegide täiendatud „Otsa kooli ajaraamat“.

ANTS SOOTS

19.02.1956 – 27.12.2025

Must leib – just nii öeldi sinu kohta ühel koorikonverentsil. Must leib on oma, ehe, juuretisega. Tema valmistamine vajab aega, oskusi ja hoolt... ja ta ei lase enam lahti.

Juurtega maalt, Aakrest, saatis kõiki sinu tegemisi kaalutletus, visadus, aja võtmine, talupojatarkus ja erakordne huumoritaju. Rääkisid tõsistel teemadel nii, et „kõik metsad on vait“, ja ühtlasi naerutasid meid pisarateni.

Sinu elutöö oli eesti koorimuusika hoidmine ja arendamine: koorijuhi, õpetaja, kolleegi, kunstilise juhi ja kaasamõtlejana muusikaalastes mõttekodades. Aastakümneid olid sa seotud Eesti Kooriühinguga, olles aastatel 1996–2000 selle esimees ja seejärel kooriühingu muusikanõukogu esimees.

Ehk said sa meeskoorilaulu pisiku juba Alo Ritsingult, oma esimeselt dirigeerimise õpetajalt Heino Elleri nimelises Muusikakoolis? Ja olugi et elu viis sind sinu teise teejuhi, Tallinna Riikliku Konservatooriumi õppejõu Ants Üleoja kõrvale Eesti Raadio segakoori ning hooajaks ka Teaduste Akadeemia Naiskoori juurde, sai aastakümneteks sinu tööks meestelaul: aastatel 1976–1991 meeskoor Forestalia, 1981–1986 TPI Meeskoor, 1986–1991 Teaduste Akadeemia Meeskoor. Järgnes peaaegu kaks aastakümnet tööd eesti muusika lipulaeva, Eesti Rahvusmeeskoori tüürides.

Ametlikult olid rahvusmeeskooriga otseselt seotud 17 aastat: 1991. aastast dirigent, 1994–2005 peadirigent ja 2008–2011 koori kunstiline juht. 2006. aastal valis Eesti Rahvusmeeskoor su audirigendiks. Need olid aastad täis sihipärast tööd koori taseme, vokaaltehnika, suutlikkuse ja maine tõstmiseks. Hääletasid meeskoori kui instrumenti muusikaliste mõtete väljendamiseks, tehes seda suure pühendumuse ja vastutustundega, detailideni läbitunnetatult, tabava ning vürtsika huumoriga.

Andes dirigendina hulgaliselt *a cappella* kontserte, olid koormeister paljude mees- ja segakoori suurvormide ettekannetel, tehes koostööd suurepärase dirigentide ning orkestritega. Sa salvestasid kooriga palju teoseid, seades olulisele kohale meie enda eesti muusika. Ütlesid: „Kui meie seda muusikat ei kaitse, võidakse see üle parda visata.“ Nii said salve Veljo Tormise sari (viis albumit) tihedas, loomingulises ning emotsionaalses koostöös heliloojaga; samuti Ester Mägi, Eduard Tubina, Tarmo Lepiku, Kuldar Singi, Anti Marguste jt looming. 2004. aastast on sul kodus Grammy – Eesti esimene koorimuusika kategoorias, Sibeliuse kantaatide salvestise eest.

Laulupidu oli sinu hingamine, südamevalu. 1993. aastast juhatasid sa peaaegu kõikidel üleriigilistel laulupidudel, loomulikult ka väiksematel laulupäevadel. Olid ka suure laulupeo kunstiline juht (1999 ja 2009), nende vahele jäi küll vaid kümme aastat, aga nende vaimne väli oli mõõtmatus erisugune. Just 1999. aasta peo avamisel ütles Lennart Meri mõõgana südamesse minevad sõnad: „Laulupidu ei ole kunagi moes olnud, sest laulupidu ei ole moeasi.“ Me ju teame, millised pidu mitte toetavad ühiskondlikud hoovused olid presidendi sõnade taga. Hoovused, mis põletavad ja kulutavad. 2009. aasta üldlaulupeo „Üheshingamine“ põletus oli kui saatuse irooniana diametraalselt teistsugune: peole pürgijate arv oli ootamatult suur, tekitades ette (meedia) pingeid repertuaari raskuse ja peo korralduse pärast. Aga me kõik hingasime ja voogasime ühes ja õnnelikult, laulsime väärikat repertuaari, luues sillad järgmistele puudutavatele pidudele. Kasutame siiani sõna „üheshingamine“, mille tõi meie teadvusse just see pidu. Kummardame su ees, armas Ants! Traditsiooni edasikandmine sel murdelisel ajal oli ränkaskas koorem, mida kandsid maamehe visadusega.

Õpetamine oli sinu kutsumus. Juba tudengina andsid oma teadmisi edasi Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis, siis Tallinna Pedagoogilises Instituudis ning 31 aastat (1988–2019) Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, õpetades noori koorijuhte muusikat mõistma läbi dirigeerimis- ning vaimustavate koorimetoodika tundide – jah, metoodika võib olla vaimustav. „Sootsium“ ehk pea sada õpilast kannavad edasi sinu väärtusi ja kellel on soont, siis ka huumorimeelt.

Sind on tunnustatud Valgetähe V klassi teenetemärgiga, Eesti Vabariigi kultuuripreemia ja Eesti Kultuurkapitali elutööpreemiaga. Sul on laulupeo liikumise kõrgeimad tunnustused: Gustav Ernesaksa koorimuusika edendamise stipendium ja kodaraha aumärk. Need on nähtavad tänud. Nähtamatuna kõrgub su üle kolleegide ja lauljate sügav austus ja tänu – ka nende inimeste, keda kohtasid laulukaare all.

Jääme maha vaiksuses kurbuses, suunurgas kerge tukse, kui meenub sinu lehvitus ja hõige: „Jäägem moodsaks!”

MÕTTEID KOORIMUUSIKA- AASTAST 2025

Kaie Tanner, Eesti Kooriühingu tegevjuht

2025. aasta on loomulikult olnud eelkõige laulupeoaasta. ISEOMA, mis jäi meelde nii südamesse pugenud murdetekstide, peole pürgivate kooride arvukuse kui ka heldelt peolisi kastnud vihmaga, oli kõigile Eesti kooride ja koorimuusikute jaoks selle aasta keskpunkt.

Kooriühingu jaoks oli 2025 ka ulatusliku rahvusvahelise koostöö aasta. Esmakordselt jõudis Eestisse Euroopa koorimuusikasümposion LEADING VOICES, mis tõi siia enam kui 800 inimest 38 riigist üle maailma. Korraldada sellist sündmust vahetult enne laulupidu oli suur väljakutse ja tohutu töö, kuid osalejate rõõm ja tunnustus korvas selle kuhjaga.

Juba 18. korda korraldasime Tallinnas rahvusvahelist koorifestivali „Tallinn 2025“, kus võistles 22 koori kaheksast riigist kokku 850 lauljaga. Kõrgetasemelised esitused tõid festivalisaalid pilgeni koorimuusikahuvilist publikut täis, kavad olid põnevad ja mitmekülgsed ning Eesti koorid esinesid väga edukalt. Festivali Grand Prix läks küll Inglismaale, kuid neljas kategoorias võidutsesid just meie omamaised koorid, mis on suurepärase tulemus.

Aasta jäi meelde ka valusate ja vajalike diskussioonidega. Kas koorijuhti saaks veenda töötama madala tasu eest või hoopis tasuta – kui mitte, siis kes viib meie koore laulupeole 20 aasta pärast? Kuidas korraldada Eestis rahvusvahelisi koorisündmusi, kui selleks toetusraha napib ja koorimuusikat loetakse kohati amatöörtegevuseks, mis toetust ei väärigi? Mis juhtub koorilaagrite ja -festivalidega, kui seni nende osavõtjaid majutanud koolimajad seda enam tegema ei nõustu, sest see nõuab haldajatelt lisatööd?

Meil ei ole tänagi veel neile küsimustele vastuseid, aga jätkame arutelusid ja püüame leida lahendusi. Õnneks on koorimuusikas tegevad suurepäraseid inimesed ning meil on ka väga head koostööpartnerid, kes päriselt tahavad aidata ja kaasa mõelda.

**Aasta kooriks valitud kammerkoor Helü
dirigent Küllike Joosing.**

Foto: Vahur Lõhmus

Eesti Kooriühingu jaoks algas 2025. aasta traditsiooniliselt koori- ja puhkpillimuusika galaga 9. veebruaril, mille kunstiline juht oli sedakorda lavastajast kooridirigent Reeda Toots. Temaga koos panustasid preemiagala sündi veel stsenarist Laura Võigemast, videokunstnik Piibe Piirma, valguskunstnik Priidu Adlas ning õhtujuhid Maarja Johanna Mägi ja Jan Ehrenberg. Sel korral kutsusime galale esinema koorid Tallinnast, Tartust ja Viljandist ning muidugi esitati ühendkoorina ka „Sa oled ainus“ ja „Mis need ohjad meida hoidvad“ eesootava laulupeo repertuaarist. Esmakordselt läksid nii aasta kooride kui ka aasta dirigendid väljapoole Tallinna – need pälvisid Tartu kammerkoor Helü, Viljandi meeskoor Sakala ning koorijuht Küllike Joosing.

Samuti traditsioonilise Tallinn Music Weeki koorikontserdi eesmärk on viia koorimuusika publikuni, kes tavaliselt koorikontsertidel ei käi ning TMW raames töötab see taaskord suurepäraselt. Usaldasime selle kontserdi tegemise noortele dirigentidele Sara Corriganile ja Lisanna Laansalule, kes panid 5. aprillil Telliskivi Rohelises saalis kokku põneva kaasaegse koori- ja orkestrimuusika kava „disPLAYS“. Orkester Põhjakõla ja projektkoor töid arvuka publiku ette eripalgelise läbilõike Eesti, Norra, Itaalia ja Ameerika 20.–21. sajandi heliloojate muusikast, muusikat saatsid visuaalkunstnik Mart Piirimehe programmeeritud visuaalid. Selliste teistmoodi ja raamidest väljuvate kontsertidega saame koorimuusikale juurde uut publikut (ka seekord läks kontsert täissaalile!), kuid väärt on ka võimalus katsetada uusi ideid, mängida erinevate stiilide ja žanridega ning anda lavavõimalus noortele dirigentidele ja heliloojatele. Tallinn Music Week on Kooriühingule olnud väga hea ja inspireeriv koostööpartner, kellelt on palju õppida.

24.–26. aprillil toimunud XVIII Tallinna Rahvusvahelisel Koorifestivalil võistles 22 koori Eestist, Iirimaa, Inglismaalt, Itaaliast, Lätist, Poolast, Sloveeniast ja Soomest. Festivali kunstiline juht oli seekord Maarja Soone, kelle valikul tellisime konkursi kaasaegse muusika kategooria kohustusliku teose helilooja Rasmus Puurilt („Under Milk Wood“). Laulu esiettekanne toimus festivalil ning seda laulis tervelt üheksa osalevat koori Eestist, Sloveeniast, Soomest, Poolast ja Iirimaa – nii arvukas ja geograafiliselt lai esiettekandjate palett on meie koorifestivalide ajaloos rekordiline. Helilooja valis parimaks esituseks Soome kammerkoori NOX interpretatsiooni.

Esmakordselt korraldasime pea kogu koorifestivali Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis, kus on kooridele väga head tingimused nii akustiliselt kui ka logistiliselt. Ainult Grand Prix' vooru ja festivali lõputseremoonia pidime viima Estonia kontserdisaali, kuna need ei mahtunud oma rahvarohkuse tõttu EMTasse ära. Aga väiksemad festivalikontserdid toimusid ka MUBAs, Mustpeade Majas ja Jaani kirikus – meie eesmärk oli viia festival mitmetesse saalidesse ja võimalikult paljude inimesteni. Nii konkurss kui ka viis festivalikontserti olid publikurohked ning kaasaegse muusika kategooriat, Grand Prix' vooru ja lõppkontserti sai kuulata ka Klassikaraadio vahendusel.

Konkursi žüriisse kuulusid rahvusvaheliselt tunnustatud muusikud: Geoffrey P Boers (USA), Ingrid Kõrvits (Eesti), Jānis Ozols (Läti), Sofia Söderberg (Rootsi) ja Soma Szabó (Ungari). Parimaks ehk Grand Prix' vääriliseks kooriks tunnistati kammerkoor The Epiphoni Consort Inglismaalt, Eesti koorid aga võitsid lastekooride, noortekooride, nais- ja meeskooride ning segakooride kategooria. Võime oma kooride kõrge taseme üle uhked olla!

**Rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn 2025” Grand Prix’
läks Inglise kammerkoorile Epiphoni Consort.**

Foto: Vahur Lõhmus

Samas oleme aga ka mures, sest alates 1972. aastast Tallinnas toimuvat ain-
sat Eesti rahvusvahelist koorikonkurssi on aasta-aastalt järjest keerulisem
korraldada. Tänavu saime riigilt küsitud 52 000 eurost alla poole – 23 000
eurot, ehkki festivali eelarves on ka omapanuse osa küllalt suur (üle veerandi)
ning osavõtjad toovad Eestile siia sõites, siin ööbides, süües ja osteldes ka
päris arvestatavat maksutulu. Õnneks on meil mitmeid toetajaid ning sel
aastal saime veel hakkama. Aga kui meil ei õnnestu rahastajaid veenda,
et ka koorimuusika on muusika ning koorifestival väärib samuti eluõigust
nagu teised muusikafestivalid, saab see traditsioon varsti paratamatult otsa.

Suurem osa LEADING VOICESe korraldusnaiskonnast Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia katusel sümposiooni lõpetamisel: vasakult Tuuli Metsoja, Teele Utt, Kaie Tanner, Aiki Koolmeister, Varje Vürst, Mare Zaneva, Meeli Müller, Kertu Aksiim.

Foto: Vahur Lõhmus

Euroopa koorimuusika sümposioon LEADING VOICES 6.–10. juulil tõi Tallinna 807 osavõtjat 38 riigist. Tegemist oli Eesti Kooriühingu, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Euroopa Kooriühingu koostöös korraldatud rahvusvahelise sündmusega, mis mõeldud koorijuhtidele, muusikaõpetajatele, hääleseadajatele, professionaalsetele koorilauljatele, kooriheliloojatele ja -määndžeridele rahvusvaheliseks enesetäienduseks.

Sümposiooni raames toimus Tallinnas kokku 55 sessiooni (õpituba, loengut, ümarlauda jne), mida viis läbi 40 juhti, 128 individuaaltundi laulmises ja dirigeerimises (õpetajad Karis Trass, Arete Kerge, Triin Ella, Irene Verburg (Holland), Jan Schumacher (Saksamaa), Raul Talmar, Hirvo Surva, Heli Jürgenson ja Triin Koch), noorte määndžeride kursust, meistriklasse dirigentidele ja heliloojatele (juhendajad vastavalt Risto Joost (Eesti) ja Eriks Ešenvalds (Läti)) ning tiptasemel kontserte kooridelt ja ansamblitelt üle maailma.

Kümnel festivalikontserdil esinesid Calgary tütarlastekoori vilistlasnaiskoor Espresso (Kanada), Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Eesti Rahvusmeeskoor, Estonian Voices, ETV lastekoor, jazzkoor Musta Lammas (Soome), kammerkoor Jauna Muzika (Leedu), meeskoor Homme (Eesti), Rahvuskoor Estonia poistekoor, noormeestekoor ja ettevalmistuskoorid, tütarlastekoor Ellerhein, Vox Clamantis (Eesti) ning Wakayama lastekoor (Jaapan). Leading Voicesi avakontserdiks oli Eesti XXVIII üldlaulupeo suurkontsert Tallinna lauluväljakul.

Põhiliseks toimumiskohaks oli Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, kontserdid toimusid ka Jaani kirikus ja Niguliste muuseumis.

Kooriühingu jaoks oli tegemist korralduslikult väga suure vastutusega, mida saime õnneks jagada suurepäraste koostööpartnerite Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Euroopa Kooriühinguga. Sümposiooni algamine laulupeo suurkontserdiga oli muidugi elamus väliskülalistele, kellest paljud polnud kunagi varem meie laulupeol käinud, aga tekitas väga suure ülepinge Eesti korraldajatele ja dirigentidele, kelle jaoks kaks suursündmust oma paljude ülesannetega kattusid. Erialaliselt oli Leading Voices aga äärmiselt põnev, hariv ja kasulik, nii et oleme väga rõõmsad, et sellest nii paljud koorimuisikud osa said.

Esimene Leading Voices toimus 2022. aastal Utrechtis, 2028. aastal tuleb see sündmus taas mingis järgmises Euroopa riigis – kandideerimine praegu käib.

Kooriühingu viies kultuurilooline rattaretk „Eesti raamat 500, Jaan Tamm ja Ernst Enno 150” viis osalejad seekord 1.–4. augustil Võrtsjärve ümbrusesse Mulgimaale. Kaheksa matkaselli külastasid Riina Roose eestvedamisel Johan Laidoneri sünnikohta Viiratsis, Tarvastu kirikut, Kitsi talu, kus sündisid ja elasid Jaan Tamm, Aino Tamm ja Mari Raamot, Kivilõppet, Vahur Mikita kodukohta Suislepat, Riidaja torupillitalu, Henrik Visnapuu sünnikohta Leebikul, Betti Alveri kodukohta Pühastes, Võrtsjärve limnoloogiajaama, Pikasillat, Trepimäed, Rõngut, Ernst Enno sünnikohta Valguta ja veel mitmeid muid põnevaid paiku.

Programm oli tihe, lähtudes Mart Saare hüüdlausest „vähem kilomeetreid, rohkem muljeid!”

Septembri keskel toimus ka selleaastane rahvusvaheline õppereis – seekord Liibanonis ning koostöös Euroopa Kooriühingu ja kohaliku Fayha kooriga.

September on koorijuhtidele nädalaseks enesetäienduseks üsna keeruline aeg, kuna see on hooaja algus nii kooridele kui ka (huvi)koolidele. Siiski kogunes meie õppereisilisi 11.–19. septembril seekord 9, sealhulgas dirigendid Tallinnast, Pärnust ja Rakverest.

Õppereisi programm käsitles Lähis-Ida ja Araabia muusikatraditsioone, kooritöö metoodikat multikultuurses keskkonnas ning kontserdikorraldust ja muusikaharidust Liibanonis. Nädala jooksul kuulasime 12 koori lastekooridest kuni väga kõrgel tasemel ülikoolikoorideni, osalesime kahes õpitoas, kuulasime esitlusi Liibanoni kultuuri- ja kontserdiorganisatsioonidelt ning konservatooriumilt ning jagasime mõtteid kahes ümarlauas.

Õppereisi jooksul külastasime Beirutit, Tripolit, Barouki, Baalbeki ja Byblost. Enam kui 11 000-aastase ajalooga Baalbek vapustas meid maailma suurima ja kõige paremini säilinud Rooma-aegse templikompleksiga, Byblos kuulub maailma vanimate linnade hulka ning just siin sündis esimene teadaolev kirja-keel – foiniikia tähestik, mis on nii kreeka kui ka ladina tähestike eelkäija. Eesti raamatu aastal oli selle koha külastamine meigi jaoks märgilise tähendusega.

10.–12. oktoobril korraldasime juba neljandat korda Tallinna Noortekooride Festivali, mis tõi kokku 10 neidudekoori enam kui 200 lauljaga üle Eesti

(Tallinnast, Elvast, Pärnust, Paidest, Tartust ja Türit). Veidi andis tunda viimastel aastatel järjest enam levima hakanud suundumus, et laulupeojärgselt lõpetavad mitmed koorid tegevuse või pannakse nõ sahtlisse, et siis enne järgmist pidu taas tegutsema hakata. Osalejaid võinuks olla veidi rohkem, kuid kohaletulnute koostegutsemisrõõm, energia ja töötahe olid väga inspireerivad.

Festivali kunstiline juht oli Külli Kiivet, kooritöötube vedasid lisaks temale veel Meelis Kesperi, Vilve Maide ja Raul Talmar. Väga populaarseks osutusid vokaalimprovisatsioon (Vocal Painting), mida viis läbi Siri Myggen Taanist, ning liikumise õpituba Elo Undi juhtimisel. Vokaalselt abistasid noori lauljaid suurepärased hääleseadjad Mirjam Dede, Triin Ella, Sirje Medell, Kädy Plaas ja Karis Trass. Esmakordselt esinesid festivalikontserdil noorte vokaalansamblid Mustamäe Riigigümnaasiumi GrummurG, ReVo ning Greip, mis olid pea kõigi jaoks seni tundmatud kollektiivid, kuid üllatasid põnevate kavade, mitmekülsuse ning uudse lähenemisega. Festivali koorikontserdil laulsid noorte osalejad ise: Eesti Raadio Laulustuudio tütarlastekoor, MUBA neidudekoor, Tartu neidudekoor Kurekell ja üle-eestiline neidudekoor LEELO.

Osalenud kooride dirigendid ütlesid pärast festivali, et said sealt oma kooridele edaspidiseks laulmiseks põnevat repertuaari ning lauljatele ergutava motivatsioonisüsti, mis andis kooriaastale hea hoo sisse. Näeme, et ühissündmusi

IV Tallinna Noortekooride Festivali kontserdi ühendkoor, dirigendid ja klaverisaatjad. Vasakult: Õne-Ann Roosevee, Külli Kiivet (festivali kunstiline juht), Kadri Hunt, Kaie Tanner, Ulla Krigul, Ingrid Kõrvits, Vilve Maide.

Foto: Vahur Lõhmus

on väga vaja just noortele, kelle jaoks seltskond, omavanuste eeskuju ning uued ideed on esmatähtsad. Kui need aitavad natukenegi rohkem lauljaid koorimuusika juurde tuua ning seal hoida, on noortekooride festivalid oma ülesande täitnud.

Möödunud töö- ja teguderohe laulupeoaasta oli kooridele põnev ja loominguiline aeg, mis loodetavasti ei jäänud pelgalt laulupeol osalemise projektiks, vaid oli üks etapp koori tegevuses. Eesti koorikultuuri kannavad edasi just järjepidevalt tegutsevad koorid oma traditsioonide, repertuaari, esinemiste ja ettevõtmistega. 2026. aastal ootavad koore ees arvukad esinemisvõimalused Kooriühingu kontserdisarjades, koorijuhtide foorumid ning baasoskuste koolitus, Eesti lastekooride konkurss Tallinnas, MudiFest Türil, koorijuhtide suvekool Haapsalus, rahvusvaheline õppereis Maailma Koorimuusika Sümpoosionile Macaos, V Tallinna Noortekooride Festival lastekooridele ja palju muud.

Palju jõudu, rõõmu ja ilusat muusikat 2026. aastaks!

EESTI KAMMERKOORIDE LIIT AASTAL 2025

Liis Rull, EKKL juhatuse liige

Eesti Kammerkooride Liit (EKKL) on Eesti kammerkoore koondav ja nende tegevust edendav liit, mis loodi 1997. aastal. Katuseorganisatsioonina esindab EKKL oma liikmete huvisid ja toetab oma ettevõtmistega kooride arengut. Liidu olulisemate tegevuste hulka kuuluvad Eesti Kammerkooride Festivali, traditsiooniliste kontsertide ja kontserdisarjade korraldamine, samuti teabepäevade, õppereiside ning koolituste läbiviimine.

Kevade hakul puhusid liidu jaoks mõnedki värsked tuuled. 23. märtsil Tallinnas Teatri- ja Muusikamuuseumis toimunud volikogul jagasid kooride esindajad oma hooajaplaane ning vahetus juhatus. Möödunud juhatuse koosseisust tegutsevad EKKLi ridades edasi Roland Viilukas, kes valiti ühtlasi esimeheks, ning Liis Rull. Värsket verd töid juhatusse aga uute liitujatena Ingrid Orumaa, Mariell Aren ning Annely Leinberg. Aasta alguses toimus ka liidu tegevjuhi ametikohustuste üleandmine – selles ametis alustas Joosep Loidap. Alates 2025. aasta suvest tegi liit tihedat koostööd ka kujundaja Tiina Niinemäga, kelle isikupärane ja läbimõeldud looming leidis kasutust hooaja erinevate sündmuste reklaamimisel.

Pärast uue juhatuse kevadist sisseelamist ning suviseid ajurünnakuid ja plaanipidamisi ootas ees igati tegevustihe sügis, kuhu mahtus nii liidule omaselt kammerlikke kui märksa mahukamaid projekte. Oktoobrikuus sai uue hoo sisse EKKL kontserdisari „Kuulajale“, mis pakub traditsiooniliselt kahele koorile võimaluse leida muusikalisi puutepunkte ning kohtuda erinevates kontserdipaikades üle Eesti. Sel korral ühendasid jõud kammerkoor Crede ning Mõisaküla kammerkoor Kungla, et tuua publikuni oma kodulinnades kontserdid pealkirjaga „Vaikusse, valgusse, puhtusse“. Mõisaküla Maarja-Magdaleena kirikus ja Tallinna Õpetajate Majas tuli vastavalt 10. ja 11. novembril esitusele nii vaimulikku kui ilmalikku loomingut eesti kui välismaa heliloojate sulest. Värvilises oktoobrikuises lehemõllus aitasid sisemist rahutunnet leida laulud Bruckneri, Griegi, Nystedti, Uusbergi, Sisaski, Rannapi jt sulest.

Kontserdisari „Kuulajale” tõi kokku kammerkoori Crede Tallinnast ning Möisaküla kammerkoori Kungla.

Foto: Jana Kask

W. A. Mozarti „Requiem” Estonia kontserdisaalis 6. novembril 2025.

Foto: Vahur Lõhmus

EKKLi selle aasta vaieldamatult mastaapseim ettevõtmine leidis aga aset hingedeajal, kui Tartu Pauluse kirikus ning Estonia kontserdisaalis jõudis publikuni W. A. Mozarti „Requiem” ligi 150-pealise koori esituses. Lisaks liidu lauljatest koosnevale ühendkoorile olid laval Pärnu Linnaorkester, dirigent Mihhail Gerts ning solistid Grete Oolberg (Teater Vanemuine), Aule Urb (Rahvuskooper Estonia), Yixuan Wang (Rahvuskooper Estonia) ja Kristjan Häggblom (Teater Vanemuine). Suurvormide esitused on traditsiooniliselt pakkunud kammerkooridele võimalust panna end proovile tavapärasest veidi erinevas võtmes ja pakkuda lauljatele seeläbi vajalikku vaheldust ning samas erilist võimalust. „Requiem” ettekanne leidis sooja tagasisidet nii rohkearvuliselt publikult kui osalenud kooridelt.

EKKL juhatuse liikmed on Roland Viilukas (esimees), Liis Rull, Mariell Aren, Ingrid Orumaa ning Annely Leinberg. Liidu igapäevatöö korraldusega tegeles käesolevast kevadest tegevjuht Joosep Loidap. Meie liit on jätkuvalt avatud nii uutele kooridele, koostööpakkumistele kui põnevatele ideedele!

Jälgi kammerkooride tegemisi veebis!

Koduleht: www.ekkl.ee

FB: Eesti Kammerkooride Liit

IG: @eestikammerkoorideliit

EESTI KOORIJUHTIDE LIIT 2025

Ingrid Mänd, juhatuse esimees

2025. aasta oli Koorijuhtide Liidus mitmete pikalt planeeritud sündmuste toimumise aasta.

Märtsis toimus Koorijuhtide Liidu korraldatud esimene koorimuusika foorum, mis tõi kahel päeval nii Tartus kui Tallinnas kohale palju huvilisi, kes said kuulata valdkondlikke ettekandeid ja arutelusid, motiveerivaid lugusid ja toredaid kohtumisi.

Märtsikuusse mahtus ka EKLi 2024. aasta sügisel algatatud Noorteakadeemia teine kohtumispäev, mis andis noortele dirigeerimishuvilistele võimaluse seekord kätt proovida segakoori ees. Noori juhendas ja suunas dirigent Raul Talmar.

Sügis 2025 tõi endaga kaasa nii mitmed juba algatatud ettevõtmised kui ka uued plaanid. Oluliseks muudatuseks liidu struktuuris sai tegevjuhi ametikoha loomine, kelle abil on võimalik Koorijuhtide Liidu tegemistes hoida oluline stabiilsus Eestis töötavate dirigentide heaolu tagamisel.

Teist hooaega alustas Koorijuhtide Liidu Noorteakadeemia, kes tervitas enda programmis sellel hooajal juba 14 noort koorilauljat üle terve Eesti. 16. novembril toimunud esimesel kokkusaamisel keskenduti häälekasutusele ning tööle lastekooriga. Noori juhendasid Triin Ella ja Janne Fridolin-Väljamäe.

8. novembril toimus EKL meistrikursus, kus osales kokku 24 dirigenti, kellest 6 said võimaluse töötada dirigent Jaan-Eik Tulve juhendamisel ansambliga Vox Clamantis. Kava keskendus sel korral juubilar Arvo Pärdi loomingule.

2025. aastal said alguse mitmed olulised projektid, mille realiseerumine 2026. aastal on oluliseks pinnaseks dirigentide järelkasvu kindlustamisel ja ametialase teadlikkuse tekkel:

- koostöö Eesti Muusikakoolide Liiduga, mille tulemusena loodame juba 2026. aasta sügiseks välja töötada muusikakoolidele dirigeerimise ainekava. Selle peamine eesmärk ja tulem on noorte dirigentide järelkasvu toetamine maakondades.

- „Koorijuht on elukutse” kampaania raames toimuvad koorimuusika ja muusikahariduse vestlusringid jaanuaris Saaremaal ja Hiiumaal, mis toovad ühise laua taha nii erialaliidud kui ka vallaesindajad ja koorijuhid.
- märtsis 2026 teistkordselt toimuv koorimuusika foorum ja hooaja lõpus toimuv kursus prantsuse muusikast dirigent Mathieu Romano juhendamisel.

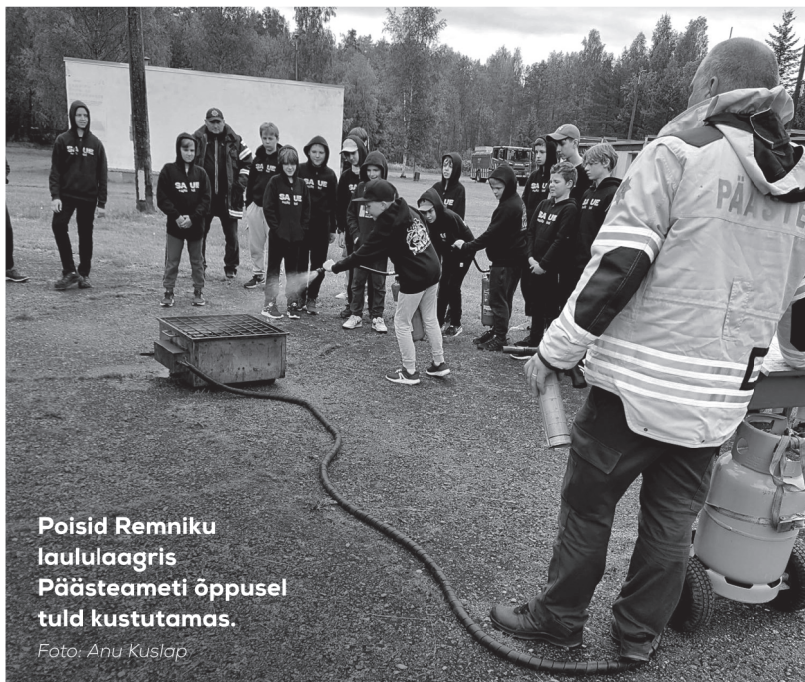
Soovime kõigile koorijuhtidele veelgi suuremat teadlikkust enda tööst ja motiveerivatest tingimustest. Julgust kaasata noori enda kõrvale, kelle abil hoida meie eriala jätkusuutlik ka järgmiste aastakümnete pärast!

EESTI MEESTELAULU SELTS 2025

EMLS juhatuse esimees Indrek Vijard

Remnikul laulsid ja võtsid spordis mõõtu ligi 200 laulupoissi.

12.–14. juunil said Remnikul kokku 14 poistekoori poisid üle vabariigi ligi 200 lauljaga. Traditsiooniliselt tehti koos sporti, lauldi laulupeolaule, osaleti Päästeameti välkõppusel ja kohtuti külalisega, kelleks oli seekord Valter Soosalu oma unikaalse muusikainstrumendi harpejjiga. Silmapaistvalt põneva ja kõrgetasemelise jalgpallimatši mängisid Saue ja Paide võistkonnad, kus mõlemal poolel osales vabariigi koondise tasemel jalkapoisid. Parimaid laulupoissi ja õpetajaid tunnustati diplomite ja meenetega.

**Poisid Remniku
laululaagris
Päästeameti õppusel
tuld kustutamas.**

Foto: Anu Kuslap

Poistekoori Kalev 30. sünnipäeva kontsert Mustpeade majas.

Foto: Markus Aluste

EMLS poistekoor Kalev tähistas väikese viivitusega 30. sünnipäeva.

8. juunil tähistas kaaluka kontserdiga Mustpeade majas oma sünnipäeva EMLS poistekoor Kalev. Nüüdseks 30 aastat tegutsenud Kalevi poistekoor on jätnud sügava jälje tänasesse poistekooride liikumisse ning koori tegemistest on läbi aegade osa saanud ligi 800 laulupoissi. Koori repertuaar on laiahaardeline, ulatudes rahvakoraalidest kuni klassikaliste suurvormideni. Koori auhinnakapis on mitmeid karikaid rahvusvahelistelt koorifestivalidelt ja -konkurssidelt.

Lõuna-Eesti meestelaulu päev 2025 „Mehed ei nuta”

15. novembril toimus Eesti Rahva Muuseumis Lõuna-Eesti meestelaulu päev „Mehed ei nuta”.

Üritusel esinesid:

- Tartu Akadeemiline meeskoor (dirigendid Roland Viilukas, Made Ritsing)
- Tartu meeskoor Akadeemiline Emajõgi (dirigent Karin Raamat)
- Eesti Maaülikooli meeskoor Gaudeamus (dirigendid Lauri Breede, Külli Karask)
- Haaslava meeskoor (dirigent Kalev Lindal)
- Elva meeskoor (dirigent Meelis Roosaar)
- Meeskoor Sakala (dirigendid Liisi Toomsalu, Loviisa Steinfeld)
- Lasva meeskoor (dirigent Jane Reiljan-Prätz)
- Viljandimaa meeskoor (dirigendid Pille Kährrik, Markus Mölder)

Lõuna-Eesti meestelaulu päev 2025 „Mehed ei nuta”.

Foto: Evelin Lumi

Päeva kunstiline juht oli Roland Viilukas, lavastaja-dramaturgid Madleen Maria Kirja ja Oskar Viirand.

Pika ajalooga meestelaulu päeva kunstiline kontseptsioon eemaldus sel korral traditsioonilisest kontserdi formaadist. Ekstra dimensioone ning orgaanilist tervikut aitasid luua multimeedia komponendid, valguslahendused, ruumiakustilised lahendused jne. Samuti oli Lõuna-Eesti meestelaulu päev esmakordselt osa suuremast **meestekuu missioon-kampaaniast „Teeme ühed laulud veel”**.

Terve novembrikuu vältel kestnud kampaania seadis fookusesse meeste tervise – sel aastal just vaimse tervise ning selle seosed koorilauluga. „Mehed ei nuta” on fraas, mida oleme kõik oma elus üht- või teistmoodi sõnastatult kuulnud. Mida see siis tegelikult tähendab ja mis on selle ütluse taustal toimuvad emotsionaalsed protsessid? Just nimelt seda uuris kõnealune kontsert-lavastus, püüdes murda meeste vaimse ja emotsionaalse tervise teemasid ümbritsevaid barjääre ning julgustada inimesi nendel teemadel arutlema.

Kõlas muusika Pärt Uusbergi (mh teose „Valgusele” meeskoori versiooni esmaettekanne), Ester Mägi, Veljo Tormise ning John Cage'i sulest. Lisaks muusikale said külastajad võimaluse kogeda erinevas vanuses meeste ning ühe naise mõtteid meheks olemisest läbi spetsiaalselt meestelaulu päeva tarbeks loodud lühifilmide.

EESTI MUUSIKAÕPETAJATE LIIT AASTAL 2025

Jaanus Kann, juhatuse esimees

Eesti Muusikaõpetajate Liidul täitus 35 tegutsemisaastat ning novembrikuisel sünnipäevaaktusel kuulutasime välja kolm uut auliiget, kellel kõigil on poole sajandi jagu töökogemusi ja kelle mõju on ulatunud kaugele väljapoole oma kooli: Helga Ilves, Aino Linnas ja Eve Karp. Samal ajal tähistasime ka saja aasta möödumist Eesti kooli- ja koorimuusika suurkuju Heino Kaljuste sünnist.

Lisaks paljule muule on Kaljuste üheks oluliseks pärandiks muusika süvaõppeklasside loomine – selge ja toimiv näide sellest, kuidas õpilase huviala saab olla loomulik osa tema üldhariduslikust päevakavast. Paraku ei ole tänapäeval õppekoormuse ning õpilaste vastuvõttu puudutavate rangete piirangute tõttu enam võimalik pakkuda süvaõpet sellises mahus ja sellisel kujul, nagu see toimis Kaljuste ajal.

Seda enam joonistub välja vastuolu, et samal ajal püütakse hariduspoliitikas iga hinna eest üld- ja huviharidust omavahel lõimida. Pärast pikka ettevalmistust võeti vastu riiklik otsus, mille kohaselt on alates septembrist üldhariduskoolid pidanud arvestama mitteformaalselt õpitut – teatud tingimustel on võimalik sooritada loovtöö, uurimistöö, valikaine või osa mõnest õppeainest huvikoolis. Uus määrus on iseenesest teretulnud ning heameelt teeb, et pärast järjekindlat selgitustööd on üha selgemalt teadvustatud, et muusikakoolis õppivaid lapsi ei tohiks vabastada muusikatunnist tervikuna, vaid mitteformaalselt omandatud tuleb arvestada konkreetsete õpitulemuste kaupa. Selline lähenemine loob eeldused selleks, et muusikakoolis õppivad õpilased saaksid senisest enam panustada kooli muusikaellu – astuda üles kooliüritustel, saata kaasõpilasi klaveril või osaleda ansamblites ning rikastada seeläbi kogu koolipere muusikalist kogemust, saades samal ajal väärtuslikku esinemispraktikat.

Samas tuleb tunnistada, et muusika süvaõpe ei ole populaarne ka pragmaatilistel põhjustel. Üha lihtsustuv arusaam hariduse olemusest suunab paljusid lapsevanemaid eelistama õppekavu, mille puhul tajutakse otsest

Eesti Muusikaõpetajate Liit 35

Foto: erakogu

ja mõõdetavat kasu ning selget väljundit tööturul. Seda olulisem on meie ühine vastutus juhtida tähelepanu sellele, kuivõrd suur on muusika roll laste üldiste oskuste arendamisel ja nende tasakaalukaks isiksuseks kujunemisel.

Arusaamatus muusikaõpetuse eesmärkide suhtes on olnud ka üheks põhjuseks, miks kujunesid arutelud selle üle, kas muusikakunni peaks õpilasi hindama, tuliseks. Muusikaõpetust käsitletakse ekslikult sageli pelgalt emotsionaalse või lõõgastava tegevusena, mille puhul ei nähta vajadust süsteemse tagasiside järele. Tegelikkuses on muusikaõpetusel selged ja mõõdetavad õpieesmärgid: muusikaliste oskuste ja teadmiste järjepidev arendamine, kuulamis- ja väljendusoskuse kujundamine ning koostööoskuste ja enesedistsipliini toetamine. Hindamine ei ole seejuures karistus ega loominguilisuse pärssija, vaid vajalik vahend, mis aitab õpilasel oma arengut mõtestada ja õpetajal õppeprotsessi suunata ning kinnitab, et õpilase tugevusi väärtustatakse sõltumata õppeainest.

Muusikaõpetuse valdkondlikust eripärast tulenevalt puudutab kogu kultuuri jätkusuutlikkust teravalt ka poleemika selle üle, kas lapsevanemad tohivad rahaliselt toetada õppekäike. Eriti ajal, mil kõrvaklappide kasutamine on noorte seas muutunud epideemiliseks, on väga tähtis pakkuda vastukaaluks elava muusika kuulamise kogemust. Kontserdikülastus ei ole pelgalt meelelahutus, vaid oluline osa kasvatustööst. Seda arvestades on kontserdikorraldajad viimastel aastatel teinud märkimisväärsed pingutusi noortele suunatud publikuprogrammide väljatöötamisel, et siduda kontserdikogemus teadlikult õppetööga ning muuta see õpilastele arusaadavaks ja tähenduslikuks. Oleks kahju, kui need pingutused ei kannaks vilja, mistõttu loodame uuel aastal mitte täiendavaid piiranguid, vaid toimivaid ja sisulisi lahendusi.

Kõigist neist aruteludest ja väljakutsetest hoolimata on põhjust vaadata tulevikku optimismiga. Asjaolu, et muusikaõpetus püsib avaliku tähelepanu ja sisuliste arutelude keskmes, kinnitab selle olulisust nii hariduse kvaliteedi kui ka kultuuri kestlikkuse seisukohalt. Eesti Muusikaõpetajate Liidu roll on ka edaspidi seista selle eest, et muusikaõpetust käsitletaks täisväärtusliku ja professionaalide poolt läbi viidud õppeainena, millel on selged eesmärgid ja ühiskondlikult oluline mõju, ning et koostöös koolide, huvikoolide, kultuuriasutuste ja riiklike otsustajatega toetataks nii andekate õpilaste arengut kui ka kõigi laste õigust muusikalisele haridusele.

EESTI NAISLAULU SELTS LAULUPEOAASTAL

Epp Vana, Eesti Naislaulu Seltsi esinaine

2025. aasta oli Eesti Naislaulu Seltsile meeldejääv ja sündmusterohke. Aasta esimene pool kulges suuresti XXVIII laulupeo „Iseoma“ rütmis, mil meie liikmeskoorid valmistusid intensiivselt laulupeoks, osaledes piirkondlikes proovides ja ettelaulmistel. Suur töö kulmineerus juulis laulukaare all ilusaks mälestuseks. Kokku kogutud kullaterad on nüüd osa meie ühisest loost, andes sära ja jõudu ka tulevastele esinemistele.

Tegusad naised jõuavad palju – lisaks laulupeole tähistasid mitmed meie liikmeskoorid ja nende dirigendid olulisi tähtpäevi ja juubeleid, korraldasid oma kodukohas kontserte, osalesid kodumaistel ja rahvusvahelistel festivalidel ja laulupäevadel ning andsid oma panuse ka seltsi korraldatud traditsioonilistel ühisüritustel.

Esimese poolaasta suursünnimuseks oli **8. märtsil Türi Püha Martini kirikus toimunud Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiate kontsert „Sina oled kullatera“**. Tiiu Schütsi kunstiliselt kokku pandud kontserdil anti üle Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiad 2024. Kevadisel jahedas kirikus pälvis kontsertkooride kategoorias „Aasta naiskoor 2024“ tiitli Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor (dirigendid Andrus Siimon ja Tõnis Sarap) ning „Aasta naiskoor 2024 – panuse eest kohalikku kultuuriruumi“ tiitli Eesti Raadio Laulustuudio tütarlastekoos (dirigendid Kadri Hunt ja Kaie Tanner). Samal kontserdil anti üle ka Arvo Ratassepa mälestusauhind, mille pälvis silmapaistva töö eest kooridega ja koorijuhtide õpetamisel dirigent Raul Talmar.

Kevad tõi endaga kaasa ka seltsi iga-aastase volikogu koosoleku, mis toimus 17. mail Eesti Rahva Muuseumis, Tartus. Traditsiooniliselt oli volikogul ka külalisesineja – sel aastal jagas Kertu Aksiim oma teadmisi kooriprojektide rahastusvõimalustest. Volikogu päeva lõpetas sisukas arutelu koorivanema ja koorijuhi koostöö teemal.

Eesti Naislaulu Seltsi „Aasta naiskoor 2024 – panuse eest kohalikku kultuuriruumi” – Eesti Raadio Laulustuudio tütarlastekoor

Foto: Vahur Lõhmus

4. juuni varahommikul olid Eesti Naislaulu Seltsi kooride esindajad traditsiooniliselt tähistamas Toompeal Eesti lipu päeva.

Teisel poolaastal toimus Eesti Naislaulu Seltsi eestvedamisel mitmeid suurkontserte. **26. oktoobril korraldasime Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis Veljo Tormise 95. sünniaastapäevale pühendatud kontserdi „KODU/ MAA/ LAUL“.** Kontserdi kunstilise juhi Triin Kochi eestvedamisel tehti üheskoos kaheksa liikmeskooriga tänukummardus Veljo Tormisele ja tema rikkalikule muusikapärandile, erilise fookusega tema naiskooriloomingul.

Novembri alguses korraldas selts **täienduskoolituse „Hääleseade koori-
lauljatele – teooria ja praktika”**, kus ligi 120 meie liikmeskooride lauljat said
täiendavaid teadmisi ja praktilisi kogemusi hääleaparaadist ning selle kasu-
tamisest. Koolitust viis läbi Külli Kiivet.

Eesti Naislaulu Seltsi „Aasta naiskoor 2024” – Eesti Teaduste Akadeemia Naiskoor

Foto: Vahur Lõhmus

Aasta lõpetasid **Eesti Naislaulu Seltsi traditsioonilised adventikontserdid**, mida 2025. aastal toimus esmakordselt kokku neli:

- Naiskooride adventikontsert „Õnne, rahu, palveid” 6. detsembril Tallinna Jaani kirikus;
- Kesk-Eesti piirkonna adventikontsert „Jõuluaeg südames” 7. detsembril Paide Püha Risti kirikus;
- Neidudekooride adventikontsert „Hoitud” 13. detsembril Tallinna Jaani kirikus;
- Lõuna-Eesti piirkonna adventikontsert „Soojus lauludes, valgus südames” 14. detsembril Tartu Pauluse kirikus.

Adventikontserdid tõid kokku eri põlvkondade ja koosseisudega koorid ning kandsid endas rahu, soojust ja ühist laulurõõmu. Erilistel kontsertidel osales kokku ligikaudu 850 nais- ja neidudekooride lauljat.

**Eesti Naislaulu Seltsi advendikontsert „Jõuluaeg südames“
7. detsembril Paide Püha Risti kirikus**

Foto: Doris Dunaiski

Uude aastasse vaatame kindla sooviga hoida ilusaid traditsioone ning luua ka uusi põnevaid algatusi. Alustame uut aastat piduliku aastapreemiade kontserdiga 31. jaanuaril Muusika- ja Balletikoolis MUBA, kus antakse välja Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiad 2025. 17. märtsil tähistab selts koostöös Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga Arvo Rataspea 100. sünniaastapäeva ning mai alguses oleme korraldamas Eesti Rahva Muuseumis naiskooride heategevuskontserti. Lisaks ootavad algaval aastal ees uued seltsi juhatuse valimised ning nais- ja neidudekooride ühine laulupäev.

Kutsume üles Eesti Naislaulu Seltsi tegemisi
ja uudiseid jälgima ka veebis:
www.naislauluselts.ee
FB: Eesti Naislaulu Selts
IG: @naislauluselts
Heliseval häälel uute muusikaliste kohtumistenil!

EESTI SEGAKOORIDE LIIDU TEGEVUS 2025. AASTAL

Kaire Siiner, Eesti Segakooride Liidu tegevjuht

2025. aasta oli Eesti Segakooride Liidu jaoks sisuline ja arengule suunatud tegevusaasta, milles põimusid organisatsiooni strateegiline planeerimine, juhtimise uuendamine ning segakoorilaulu edendamine üle Eesti. Aasta jooksul toimusid nii liidu juhtorganite tööks vajalikud koosolekud kui ka lauljatele ja koorijuhtidele suunatud koolitus- ja kontserdisündmused.

JUHTIMINE JA STRATEEGILINE ARENDUSTÖÖ

28. veebruaril 2025 toimus juhatuse koosolek-seminar „Sünergiasild tulevikku“ Maarjamäe lossis. Seminari keskmes oli Eesti Segakooride Liidu arengukava 2020–2025 kokkuvõttev analüüs ning uue arengukava 2025–2030 eesmärkide ja prioriteetide sõnastamine. Arutleti liidu tööplaani, liikmeskonna arendamise, segakoorilaulu populariseerimise ning juhatuse ja tegevjuhi rollide üle organisatsiooni tulevikusuundade kujundamisel.

6. aprillil 2025 toimus korraline volikogu koosolek hübriidvormis, kus anti ülevaade liidu tegevustest ning arutati jooksvaid organisatsioonilisi küsimusi.

Septembris 2025 toimus erakorraline volikogu koosolek Google Meeti vahendusel, mille käigus kinnitati uus juhatuse koosseis ning lahendati liidu juhtimisega seotud küsimused. Koosoleku otsused tagasid Eesti Segakooride Liidu töö järjepidevuse ja stabiilse jätkumise.

ÕPPEREIS JA RAHVUSVAHELINE KOGEMUS

12.–16. aprillini toimus Eesti Segakooride Liidu õppereis Lissaboni Portugalis. Õppereis pakkus osalejatele võimalust tutvuda kohaliku kultuuri- ja muusikaeluga ning avardada rahvusvahelist vaadet koorikultuurile. Õppereisi eestvedajaks oli Veronika Portsmouth.

Haapsalu suvekoor 2025

Foto: Vahur Lõhmus

SUVEKOOL JA ERIALANE ARENG

15.–17. augustil toimus segakooride suvekoor Haapsalu kultuurikeskuses. Suvekoor keskendus vokaalsele arengule, ansambli laulule ja ühislaulu kogemusele ning lõppes kontserdiga.

Suvekooli lõppkontsert toimus 17. augustil Haapsalu Toomkirikus. Ettekandele tuli Felix Mendelssohn Bartholdy sümfoonia nr 2 „Lobgesang“, dirigendiks Mikk Murdvee. Esinesid Eesti Segakooride Liidu lauljate suvekooli koor ja ÜENSO orkester. Solistidena astusid üles sopran Arete Kerge, metsosopran Aule Urb ja tenor Mati Turi, orelil saatis Ene Salumäe. Koormeistrina tegutses Ingrid Malleus, kontsertmeister oli Kristiina Kermes ning hääleseadja Kaia Urb.

KONTSERDITEGEVUS JA HOOAJA LÕPETAMINE

Advendiaeg kutsus taas kokku segakoorid üle Eesti, et tervitada saabuvat jõulurahu ja jagada jõulumuusikat. Kontserdikavas kõlasid eesti ja välismaa heliloojate teosed, mis lõid advendiajale südamliku ja rahuliku meeleolu. Kavas oli muusika Piret Ripsi, Ülo Vinteri, Pärt Uusbergi, Ester Mägi, Kadri Hundi, John Rutteri jt sulest.

29. novembril toimus advendikontsert Kambja kirikus, kus esinesid Eveko koor, Jõgeva Kammerkoor, Kambja segakoor Läte, Konguta Segakoor, Kammerkoor A.Le Coq ning Rakvere Segakoor Viroonia.

Advendikontsert Rapla kirikus

Foto: Kaire Siiner

6. detsembril toimus adventikontsert Rapla kirikus, kus esinesid Kabala segakoor, Kihelkonna segakoor, Kose Kammerkoor, segakoor Raudam, Sõrve Maakoor, Tabasalu kammerkoor, kammerkoor Eysysla, August07, Lääneranna Koor, segakoor Helin ja segakoor Hellas.

Mõlemad adventikontserdid olid publikule tasuta.

KOKKUVÕTE

2025. aasta kinnitas Eesti Segakooride Liidu rolli segakooriliikumise eestvedajana Eestis ning lõi tugeva aluse uue arengukava elluviimiseks järgnevatel aastatel.

Eesti Segakooride Liidu juhatus 2025. aastal:

Veronika Portsmouth – juhatuse esimees (kuni 1. juuli 2025)

Jaanus Väljaots – juhatuse esimees (alates 1. november 2025)

Eve Paap – juhatuse aseesimees

Urve Uusberg

Mihkel Putrinš

Liisa Rahusoo

Liidu tegevjuht on Kaire Siiner.

EESTI PUHKPILLIMUUSIKA ÜHING 2025

Valdo Rüütelmaa, Eesti Puhkpillimuusika Ühingu vastutav sekretär

Eesti Puhkpillimuusika Ühing (EPÜ) asutati 8. novembril 2003.

2025. aastal kuulus EPÜ liikmeskonda 90 puhkpilliorkestrit ja 80 dirigenti.

Eesti Puhkpillimuusika Ühingu juhatuse liikmed 2025. aastal olid: Triin Viljus-Schippers (esimees), Valdo Rüütelmaa, Neeme Ots, Kaido Kivi, Mart Aus ja Kalev Kütaru. EPÜ vastutava sekretärina töötas Valdo Rüütelmaa.

Eesti Puhkpillimuusika Ühing korraldas või oli kaaskorraldaja ca 20 festivalile, koolitusele ja konkursile. Ühing annab kord kuus välja digitaalset infolehte ja jagab puhkpillimuusikaalast informatsiooni.

Eesti Puhkpillimuusika Ühing andis välja puhkpilliorkestrijuhtide kutsetunnistusi.

Orkestrijuhid võisid taotleda 5, 6, 7, ja 8 taseme kutsetunnistust. Kokku on 2025 aasta lõpuks Eestis tegutsevast 100st puhkpilliorkestri dirigendist kutsetunnistus ligi 70%.

DIRIGENTIDE SUVEAKADEEMIA PADISEL

18.–20. juulil toimus Padisel Dirigentide Suveakadeemia, kus noored dirigendid said täiendõpet ja juhatada festivaliorkestrit. Õppeorkestriks oli Eesti Dirigentide Akadeemia Puhkpilliorkester (EDAP), kus mängivad dirigendid, puhkpilliõpetajad ja õpilased. Külalisdirigentidena õpetasid noori orkestrijuhte Jānis Puriņš, Läti J. Vitolsi nimelise Muusikaakadeemia dirigeerimisõppejõud, ja Remigijus Vilys, puhkpilliorkestrite kogemustega dirigent Leedust.

EESTI PUHKPILLIMUUSIKA ÜHINGU AASTAKONTSERT TALLINNAS

27. septembril 2025 korraldas Eesti Puhkpillimuusika Ühing Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis aastakontserdi, kus esinesid aasta jooksul silma paistnud puhkpilliorkestrid ja anti üle teenetemärgid.

Teenetemärkidega autasustati kauaaegse silmapaistva tegevuse eest:

Tarmo Kivisilla – kauaaegne Tallinna Tehnikaülikooli

puhkpilliorkestri peadirigent

Mart Kivi – kauaaegne Nõmme Muusikakooli puhkpilliorkestri dirigent

Vello Loogna – kauaaegne Põhja-Eesti Pimedate Ühingu

puhkpilliorkestri peadirigent

Aastakontserdil esinesid Eesti Dirigentide Akadeemia Puhkpilliorkester (dirigendid Vello Loogna, Valdo Rüütelmaa, Triin Viljus-Schippers ja Rene Hollo), Nõmme Muusikakooli puhkpilliorkester (dirigendid Mart Kivi ja Karl Abro), Tallinna Tehnikaülikooli puhkpilliorkester (dirigendid Tarmo Kivisilla ja Diana Mäeväli) ning Kaitseliidu Tallinna Maleva Orkester (dirigeerisid Kalev Kütaru ja Leho Muldre).

2. novembril toimus Eesti Rahva Muuseumis PUHKPILLIMUUSIKA PÄEV – „60 aastat esimesest vabariiklikust puhkpillimuusika päevast Eestis, Tartus.“

Esinesid ühendpuhkpilliorkestrid – õpilaspuhkpilliorkester, ühendpuhkpilliorkester ja sümfooniline puhkpilliorkester. Koos oli Eesti Rahva Muuseumis enam kui 260 esinejat üle Eesti. Kaastegevad olid Eesti Maaülikooli Rahvatantsurühm Tarbatu ning Marupe ja Ikšķile Muusika- ja Kunstikoolide ühendpuhkpilliorkester. Puhkpillimuusika Päeva peakorraldaja oli Margus Kasemaa.

Ühendorkestreid dirigeerisid Kalev Kütaru, Jaan Tilgar, Valdo Rüütelmaa, Kersti Perandi, Sigrid Hint, Emily Nora Elisabeth Urla, Neeme Ots, Kaido Kivi, Priit Sonn, Jose Antonio Page Ramirez, Margus Kasemaa, Sami Ruusuvoori (Soome) ja Roberts Martini (Läti).

V NOORTE PUHKPILLIORKESTRIJUHTIDE KONKURSS

11.–12. detsembril korraldas Eesti Puhkpillimuusika Ühing V Noorte Puhkpilliorkestrijuhthide Konkursi, mis toimus Tallinnas kultuurikeskuses Kaja. Konkursi orkestriks oli Eesti Sõjaväeorkester. Tegemist oli rahvusvahelise konkursiga, kus osalesid noored dirigendid mitmest riigist.

Esimese preemia ning IS MUSIC Teami väljapandud peapreemia pälvis Sandis Kruminš, kes õpib puhkpilliorkestri dirigeerimist Jāzeps Vītolsi nimelises Läti Muusikaakadeemias. Teise koha saavutas Karl Abro Eestist, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia vilistlane. Kolmanda koha pälvis Pedro Larrain Lyon Tšiilist, kes õpib puhkpilliorkestri dirigeerimist Sibelius Akadeemias Soomes. Neljas finalist Anastasiia Tymoshchenko on alustanud oma muusikuteed Ukrainas ning õpib praegu puhkpilliorkestri dirigeerimist Jāzeps Vītolsi nimelises Läti Muusikaakadeemias.

**V Noorte Puhkpilliorkestrijuhude Konkursi finalistid:
Pedro Larrain Lyon, Karl Abro, Anastasiia Tymoshchenko
ja konkursi võitja Sandis Kruminš**

Foto: Jānis Puriņš ierakogu

Varasemalt, 2014. aastal toimunud IV Noorte Puhkpilliorkestri Dirigendite Konkursi võitis Henri Christofer Aavik, kes on tänaseks pälvinud mitmeid rahvusvahelisi dirigendite konkursivõite.

Konkursi žürii esimees oli Kristjan Järvi. Žürii liikmed olid Henri Christofer Aavik, sümfoniaorkestrite dirigent Jaan Ots, Kaitseliidu Tallinna Maleva Orkestri peadirigent Kalev Kütaru, Elleri Muusikakooli puhkpilliorkestri dirigent Prit Sonn, Eesti Dirigendite Akadeemia Puhkpilliorkestri dirigent Valdo Rüütelmaa ning Eesti Sõjaväeorkestri juht Samuel Jalakas.

Konkursi eesmärk oli toetada noorte dirigendite professionaalset arengut.

Repertuaaritoimkond andis välja uusi noote – Raimond Kull „Kontsertvals“ ja Mihkel Lüdig „Scherzo“.

Eesti Puhkpillimuusika Ühingu juures töötasid järgmised toimkonnad ja komisjonid: muusikatoimkond, ajalootoimkond, Kirikumuusika toimkond, seenioride mõttekoda, rivitrummarite toimkond, noorte arendustoimkond, repertuaaritoimkond, Eesti Puhkpilliorkestrite Turniiri toimkond, kutsekomisjon, hindamiskomisjon ja revisjonikomisjon.

V Noorte Puhkpilliorkestri-juhtide Konkursi peakorraldaja Valdo Rüütelmaa ja žürii esimees Kristjan Järvi.

Foto: Johanna Rüütelmaa erakogu

Žürii liikmed vasakult: Valdo Rüütelmaa, Henri Christofer Aavik, Jaan Ots, Priit Sonn ja Kalev Kütaru.

Foto: Johanna Rüütelmaa erakogu

Eesti Kooriühingu puhkpillimentorid on Valdo Rüütelmaa ja Priit Sonn.

Tööd alustas sotsiaalmeediajuht Johanna Rüütelmaa, et tutvustada Eesti Puhkpillimuusika Ühingu tegemisi sotsiaalmeedias.

2025. aastal Eesti Puhkpillimuusika Ühingu juures töötavad üle-eestilised puhkpillimuusika kollektiivid:

Eesti Dirigentide Akadeemia Puhkpilliorkester (EDAP):

Külalisdirigendid – Jānis Puriņš (Läti) ja Remigijus Vilys (Leedu)

Dirigendid/orkestritegevuse koordinaatorid Valdo Rüütelmaa ja Triin Viljus-Schippers.

Eesti Noorte Puhkpilliorkester (ENPO):

Peadirigent Silver Niinemets. Orkestri manager Johanna Niinemets.

Eesti Noorte Kontsertorkester (ENKO):

Dirigendid Neeme Ots, Priit Sonn, Kaido Kivi, Jaan Ots ja Valdo Rüütelmaa.

Eesti Noorte Brass:

Dirigendid Priit Sonn, Neeme Ots, Jaan Ots ja Valdo Rüütelmaa

AINO STRUTZKIN

(07.12.1925–01.02.2002)

7. detsembril 2025 tähistasime Aino Strutzkini 100. sünniaastapäeva. Aino Strutzkin kinkis Eesti Kooriühingule oma isa Albin Strutzkini soovil meie praeguseks koduks oleva Roosikrantsi 13 krundi.

Palusime teda meenutada kauaaegsel kolleegil Virve Normetil.

AINOLE MÕELDES...

Aastavahetusel 2025/26

Virve Normet

Kogu minu ametliku raadiotöö ajal (1965-1997) oli mu toanaabriks rahvamuusika ja isetegevuse vanemtoimetaja **Aino Strutzkin**.

Proua Aino oli ta oma laiaulatusliku, pea kogu Eestimaad hõlmava harrastusmuusikutest klientuuri jaoks, vanemtoimetaja – asjaajamistes ja ametinimena, lihtsalt Aino kolleegide jaoks. Aga see kõla – Aino – oli juba omaette värvinguga, tähendusrikas, sest ta oli Raadiomajas isiksusena sedavõrd ainulaadne. Meis kõigis on ju üheks tervikuks liitunud rida väiksemaid või ulatuslikumaid paralleel-minasid ja väikesi maailmu, kus me elame justkui üht teistmoodi elu. Meile mõlemale Ainoga sobis elada ühes aeg-ruumis, aga loomult olimegi mõlemad nagu Kiplingi „kassid, kes kõndisid omapead.“ Me ei olnud just lähedased tavalise sõpruse mõttes ja mulle tundub, et Aino ei olnud seda kellegagi. Nüüd, Aino sajandal sünniaastal ja -kuul, olen mitmeid varahommikuid päikesetõusu nautides mõtelnud tagasi temale ja sellele ajale ning püüdnud kasvõi pisutki tunnetada Aino raskepärast, pisut mõistatuslikku olemust ja otsida selle kirjeldamiseks ligilähedasi sõnu.

Me ei saa kergitada ajaloo kardinaid ega püüda aru saada, miks nii ilus, võimekas ja andekas noor naine jäi üksikuks ega viinud edasi oma teovõimsa uhke isa Albin Strutzkini perekondlikke ambitsioone. Võibolla selles ambitsioonide ranges igapäevavõitluses jäigi kaotajaks tema tütre pehmem loomus, loovus, isiklik valikuvõimalus ja inimlik õnn. Võibolla. Ma ju fantaseerin praegu, algmaterjaliks Aino tollaste kaastudengite ja hilisemate töökaaslaste viited tema ülirangele ja ülereglementeeritud kodusele elule. Ent Ainost sai tugev

muusikategelane-professionaal, muusikateadlane-folklorist, hea maitse ja tugeva organiseerimis- ja süstematiseerimisoskusega ülimalt korrektne muusikatoimetaja – just see, mida tollane Eestimaa ja raadioringhääling vajas.

Ta oli meie koduste ja rahvamajade muusikute, nn taidlejate (seda sõna Aino vihkas!), isetegevuslaste, harrastusmuusikute tegutsemise ja sellise helimaterjali kogumise-säilitamise jaoks suur leid. Ja Ainole sai see töö elu sisuks. Ühtlasi tegi ta lihtsaimal viisil rõõmsaks ja õnnelikuks väga palju inimesi. Ta võttis väga tõsiselt seda maalähedaselt sündinud muusikat KÕIKIDES selle avaldusvormides, samuti selle muusika tegijaid. Ja siin me kohtamegi üht hoopis teistsugust Ainot.

Peatume hetkeks taustal, ajal, ajastul ja tegevustel, mida praegusaja uljaspöade arvates pole justkui olnudki, või vähemalt ei nähta selle tähtsust kultuuri kui igiliikuri ja terviku aspektist. Kõik hea algaks justkui täna, noh, äärmisel juhul üleile. Muusika kaasa arvatud! Aga ma tahaksin öelda, lausa hüüda: kallid lapsed, kas olete mõelnud, et kõigi oma laululoomingute ja ansamblite, konkursside ja festivalidega ja palju-palju muuga olete just teie meie aja, meie tänaste päevade taidlus! Ilusamini kõlab sõna – harrastusmuusika. See on olnud inimloomuse eneseväljenduse vajadus aegade algusest ja kestab lõputult ikka edasi, kõrv otsimas ilusa ja inetu kõla mõju meie loomuse sügavamale minale. Ja teie (ise)tegevuse ümber sehkendab ka praegu kümneid ainosid, kes aitavad harrastusmuusikal professionaalse kõrval pakkuda just ise tegemise ja ise nautimise rõõme. Aino fenomen oli selles, et ta tundis väikeses ära suure. Tähtenduse laias pildis. Isiklikuks minnes – ta tundis tõepoolest Eestimaa isetegijaid-muusikuid üle kogu maa. Mitte lihtsalt, et teadis – ta tundis, nagu meile näis, kõiki isiklikult. Ka teda tunti, ja hoiti ja armastati ning oodati igasse maanurka koos ER Hõbehalliga – helisalvestusautoga.

See, mis toimus Ainoga, oli nagu üha korduv metamorfoos! Ta oli korraga hoopis teine naine, mitte see tõsine, range, eksimatu ja nõudlik, tujukas ja lohakuse suhtes ränki sõnu kasutav Toimetaja. Oma muusika-kartoteekidel kullipilku peal hoidev, samas küsijaid ja sealt muusika otsijaid-vajajaid oskuslikult aitav ja informeeriv. Omas maailmas, meie rahvamuusika ja rahva muusika, tegelikult isetegevusliku ehk harrastusmuusika vallas oli ta ainuvalitseja. Aga tööprotsessis seisis ta teda oodanud inimeste ees kui ilus naerata ja naerev naine, keda kallistas respektiga iga poiss ja tüdruk, igas eas mees või naine. Võlusõna „raadio“ helendas tema ümber kui aura. Talle toodi isegi valitud maiuspalu – maainimene mõistis omal kombel ka selle suhtluskunsti osatähtsust!

Neist Aino töösõitudest teadsid pikki jutte ja sooje sõnu rääkida meie raadio tollased autojuhid, helitehnikud ja režissöörid. Aino suutis luua haruldase töömeeleolu, kus ka keskpärane ja igapäevane muutus maksimaalseks

võimalikuks kvaliteediks. Üht sellist tõehetke õnnestus mul kõrvalt näha ja kaasa elada Raadiomaja helisalvestusstuudios. Iga muusik ja muusikahuviline teab, kui olulist rolli mängib musitseerimisel õige meeleoluline tonaalsus. Ja siin oli Aino meister!

Veel meenutaksin tausta.

Aastal 2026 saab Eesti riigi rahvusringhääling 100-aastaseks. ERRi sünd toimus ajastul, mis tõi maailmas ja Euroopas eetrisse mitmeid rahvusraadioid, ikka kõrgete rahvuslike ja kultuuriliste eesmärkide nimel. Ka meil siin Eestis. Ringhäälingu eesmärgid olid eetilisel kõrged. Mul on rõõm meenutada, et veel ka see muusikatoimetuse, kuhu mul oli õnn tööle kutsutud saada (peatoimetaja Ants Sõber tegi väga teadlikke valikuid!), kandis justkui alltekstina hinges veel alguspäevade planeeritud ja seatud eetilisi väärtusi. Toimetuse sisendas seda ka noortele ja uutele tulijatele. Minu nn esimestes töötubadeski jagasin ruumi, aega, muusikat, jututeemasid ja tööõhkkonda selliste praegu müütiliselt kõlavate isiksustega nagu Rolf Uusväli, Edgar Selberg, Helga Aumere, Vilma Paalma, Merike Vaitmaa, Uno Veenre, Ülo Vinter, Aino Strutzkin ja nii ikka edasi ja pilkudega tagasi ajaloo lehekülgedele... Jagasime omavahel arusaamisi elust, tööst, muusikast, inimestest meie lähemas ja kaugemas ümbruses ja ajas. Ja – NB! – meil ei olnud tabuteemasid omavahel, aga tollane aeg sundis lihvimat ja valimat meie väljaütlemisi, kohti, kaaslasid ja kõnepruuki. Kõrges hinnas oli huumor, sümboolika, nutikas allegooria. Ka Ainoga väikest tuba jagades nn uues raadiomajas sobis meile mõlemale ruumiline partnerlus rõõbiti mõttelise isepäisusega. Ja see on igapäevatöö äärmiselt oluline!

On palju väärtusi, mida hindab õigemini alles Aja kulg. Inimene nimetab seda tagantjäreletarkuseks. Ma ei karda öelda suuri sõnu, et KOGU raadiotöö taustal, mille põhieesmärk oli ja on talletada meie kultuuri oma kõikides ilmingutes, seda uurida-mõista-säilitada järeltulevate põlvkondade jaoks – selles tegevuses oli Aino Strutzkin, juhtides oma pisikest osa meie muusika-maastikul, samas haarates kaasa ja õppides tundma kogu Eestimaad ühest nurgast teiseni, vist Eesti Wabariigi ringhäälingu ideaalile, selle sünni esimestest päevadest seatud suurele põhieesmärgile kõige lähemale jõudnud.

GUSTAV ERNESAKS MINU MEELTES JA MÄLESTUSTES

*Tiiu Schüts, Gustav Ernesaksa Fondi koorimuusika arendamise
stipendiumi laureaat 2024*

Kõne 12.12.2025 Lauluväljakul, hommikusöögil Laulutaadiga

Gustav Ernesaks kirjutab memuaaride kogumiku „Nii ajaratas ringi käib“ saateks: „Selle raamatuga eesriide vahelt publiku ette ilmudes on mul tunne nagu lauljal, kes enne etendust palub vabandust, et tal on hää ära, aga siiski laulda kavatseb.“

Üks väikelinna muusikaõpetaja-koorijuht, kes täna siin auväärt kolleegide ees seisab, tunneb sama. Hoopis kindlam oleks koori ees seista ja käed tõsta.

Kuidas me ajaratta ringe ka ei loeks, siis nooruses liiguvad need aeglasemalt, vanuse lisandudes aga kiirenevas elutempos. Mälestused on ikka nendest inimestest, kes meie eluteele satuvad. Tsiteerides Ernesaksa: „Aja voolus kipuvad faktid ümmargusemaks kuluma ja tegelikkust vahel ilusamana tundma.“

Gustav Ernesaks on minu jaoks olnud iidol läbi aegade. 1967. aastal VII klassi õpilasena osalenud esimest korda laulupeol, mis oli II noorte laulupidu, meenub rohkem Arvo Pärdi laulu „Meie aed“ õppimise protsess ja selle esitus koos orkestriga peol kui revolutsioonilise laulu „Noor kaardivägi“ Ernesaksa juhatamine. Kõigil järgnevatel pidudel juba teadsin, kes on Gustav Ernesaks.

Nüüd kahest kõige eredamast mälestusest.

1973. aastal, alustanud õpinguid Tallinna Riiklikus Konservatooriumis koorijuhtimise erialal, meenub kooliaasta avaaktus, millele järgnes nn koorijuhtimise kateedri koosolek. Kahekümneaastase tudengina ruumi sisenenud, nägin kuulsust elusuuruses. Tundub lapsik? Näinud ja kuulnud Ernesaksa nii lähedalt kõnelemas, tema häälekõla on veel siiani kõrvus. Kahjuks eriala eksamikomisjonis teda audoktori staatuses hiljem ei kohanud.

Teine silmast silma kohtumine oli seotud Vabariikliku Koorijuhtide Segakooris laulmisega. Koori asutajad olid Gustav Ernesaks ja Jüri Variste 1958. aastal Pärnus. 1983. aasta detsembris laulis VKS Ernesaksa 75. juubeli kontserdil Estonia kontserdisaalis. Aplausi ajal läks pilk ikka saali, kus istus Ernesaks. Kuuldavasti oli ta vahetult olnud haiglaravil ja kontserdijärgsel banketil Olümpia hotelli restoranis viibis lühikest aega. Igal juhul tervitusklaasid said kokku löödud ja õnnitlused Türi kandist edastatud.

Kõik järgnevad laulupeod päädisid „Mu isamaa on minu arm“ laulmisega, hoolega dirigenti jälgides, juba laulmise ajal pisaraid pühkides ja endamisi soovides: „Palun, kohtume ka järgmisel peol!“

Ja siis jõudis kätte jaanuar 1993. Väärikas ja unustamatu hüvastijätt Laulutaadiga Eestimaa pühas paigas, Lauluväljakul. Leppimine paratamatusega, et ajaratas liigub omasoodu.

Sirvinud põgusalt Ernesaksa raamatuid, oli nii palju äratundmisrõõmu, ka kuldaväärt nõuandeid mõnusas kõnepruugis. Mõned neist (raamatust „Kutse“):

- Teie peate nõnda laulma, et kuulajail judinad üle selja lendavad!
- Oma vigu ei tohi ajada lauljate süüks!
- Kui igavus ja tuimus võtavad kooris maad, siis tuleb enda otsa vaadata!
- Hea töö pant oleks, kui suudaksid oma mured jätta harjutusruumi ukse taha, kalosside kõrvale!
- Ei tarvitse koorile varakult mõnda raskemat kohta kolliks teha, et koor kui ratsu eelolevat takistust kartma hakkaks!
- Jne, jne...

Et mõista, kui mitmekülgne peab üks koorijuht olema, meenub kolleegi Ants Oidekivi ütlus: „Ühel dirigendil peab olema kehalise kasvatusõpetaja võhm, kirikuõpetaja missioonitunne, demineerimisõpetaja nõudlikkus ja muusikaõpetaja taktitunne.“

Et Laulutaadi hoitud ja armastatud laulupeod jätkuvad, on nüüd meie hoida väikesed ja suured lauljad ning loota, et nende seast sirgub ka koorijuhte.

Ülle Luste (Laanemägi), endine Türi kammerkoori laulja, on tabavalt iseloomustanud lauljat: „On imekspandav, mis sunnib lauljaid aastast aastas, nädalast nädalasse kooriproovides käima, hoolimata ilmast, halvast tujust või pooleli jäänud toimetustest kodus, tööl. Mis neid kutsub? Nad on laulurahvas. Igaüks isemoodi ja kõik ühtmoodi. Nende juured on kõvasti kultuurimullas, millest ammutavad jõudu ja tahet, usku ilusse ja iseendasse, lootust tuleviku tarvis.“

Aitäh, Gustav Ernesaksa Fondi esindajad, et hoiate Laulutaadi mälestust ja väärtustate koorimaastikul tegijaid!

POSTIMEHE AASTA INIMENE 2025

Aarne Saluveeri kõne 6. jaanuaril 2026

Aasta Inimene on suur tunnustus ajalehelt, mille väärtused on aegade algusest Laulupeoga kokku kasvanud, ja mis neid au sees hoides ühiskonna infovälja kujundab.

Meil siinviibijail on rõõm sellest hetkest osa saada. Aga veel suurem rõõm on olnud teha kaasa teekond, mille käigus ISEOMA ideekavandist kasvas pidu, mida väga oodati, ning mis avastas ja näitas mitmeti uuel moel Eesti kultuuri-ruumi aegadeülest rikkalikku varamut murdekeelest ja rahvamuusikast nii meie tulevikutähtede kui juba maailmas eredalt säravate tippmuusikuteni.

Laulupeoteekond on Eesti tulemine läbi aegade hämaruse, meie usk, et see rahvas ja maa on meile pühitsetud ja me väärime võimalust olla ise oma llu ja Elu tegijad.

Austus ja tunnustus lauljailt ja kuulajailt väljendus kõige selgemini Lauluväljakul, kui dirigendid, koor ja rahvas laulsid „Mu isamaa on minu arm“.

Üldjuht on bürokratlikus keeles inimene/töövõtja, kelle ülesanded on võimaliku parima täpsusega kirjeldatud ELTSaga sõlmitud lepingus, mis peaks tagama suurima rahvapeo laitmatu toimimise.

Teades, et ükskõik kui hästi on tehtud eeltöö, on Laulupeol siiski ka palju määramatust, ja et kõik koorijuhid on Juhid, mistõttu võib nende juhtimine olla päris suur ja keeruline ettevõtmine, oli väga hea tunda, et kogu selle pika kolme ja poole aastase Laulupeo küpsetamise ajal olid Sinu kaaslasteks:

Julgus ja Vastutus,
Kirg ja Pühendumus,
Kogemus ja Töökus,
Usutavus ja Kaalutlemisoskus – oskus kuulata,
arutada, vaidlustada ja leida ühisosa,
Ja Mõttekaaslased, kes ISEOMA üle maa igasse kooriproovi kandsid.

Helide maagiasse uskudes kompasime üheskoos teadmise ja teadmatuse piire, otsides inspiratsiooni ja tuge visiooni teostamisel, mis meie meeli avaks, köidaks ja kaasaks moel, mis Eesti ja eestluse Lauluväljakul kõige kõrgemasse aupaistesse seaks. Targalt kaasates üldjuhtisid Sa neil peopäevadel nii esinejaid kui kõike, mida me tunnetame heas mõttes Eestina.

Imeliselt märgiline on see vaimustus, millega osalejad mudilastest vana-vanemateni nakatavad kogu ühiskonda rõõmuga, mis trotsib vihmapalinguid ja ületab mängleva kergusega nii väsimuse kui ka päevapoliitilised kemplused.

Laulupidu on eeskuju kogu ühiskonna kaasavale toimimisele ja vaimse tervise parim ravim ning mõõdik.

Et tõeliselt tajuda 150-aastase Laulupeo ülimuslikkust meie teekonnal tänasesse, on oluline mõista, et koorimuusika on oma olemuselt euroopaliku kõrgkultuuri vorm, mida oleme oma vaimsuse kasvatamisel erakordselt oskuslikult kasutanud. 2007. aasta noorte laulupeo Ilmapuu tähendusvälja luues sõnastasime laulu- ja tantsupeo selge eristumise meelelahutusest eestluse suurima vaimse ühisosa, meeleavalduse ja pühitsusena, omakeelse ja -meelse olemise maagilise riitusena, mis ühendab ja loob kolmes aluskunstis – sõnas, muusikas ja tantsus ehk siis meeles, helis ja kehas – kultuuri ja inimtekkelise vaimsuse Kolmainsuse, luues nii sillad minevikust olevikku ja tulevikku.

Tõeliselt kultuurrahvaks olemise kinnituseks ei piisa pelgalt suuremahulisest tarbimisest – ja siinkohal avaldubki laulu- ja tantsupeo ülivõrdes erilises olles suurima kaasatusega kõrgkultuurirituaal kogu maailma vaates, rõhutatult mitte massikultuur, vaid massiline kõrgkultuur. Meile omane – vanavanematelt lastelasteni. ISEOMA. Sellest võiks jääda väga kauaks rääkima ja küllap ju jäämegi, kuid laulupeotaevas pole pilvitu ei otseses ega kaudses mõttes. Lisaks majanduskasvule vajame ka lauljate ja karismaatiliste koorijuhtide, kogemustega kultuurikorraldajate ja käsitöömeistrite järelkasvu ning kuulajate hinge puudutavaid heliteoseid heliloojatelt, kelle hinges helisev laul ei lase selle kirjutajal uinuda, esitajal ja kuulaja meeltele mugavusse suikuda.

Vajame lauljaid, kes vaimustunult elavad kaasa tantsupeo inimmustritele, ja tantsijaid, kes oma hinge ja häälega Lauluväljakul koos lauljatega mesipuu poole õhku tõusevad. Ja laialdast kindlalt kehtvat arusaama, et Laulupidu ei ole moeasi – see on südameasi.

Vajame ergast ja ärkvel intellektuaalset tahet loomaks visiooni, kuidas kaasajastada elukorraldust ja haridust nii, et tagada ka viiendas ja kümnendas inimpõlves pärast meid Eesti vaimsust rikastav haritlaskond ja seda väärtustav valitsemine.

Loovust vajame ka peo tulevikustsenaariumite kujundamisel. 1962. aastal alguse saanud noortepidude traditsioon vaheldumisi üldlaulupeoga otsib 2028. aastal uuel viisil teostust. Olemaks inimesed vajame sõnumeid ja sündmusi, mis neid kannavad. Et laulupeokultuur koondaks ja ühendaks.

Taasiseseisvuse ajal on nii noorte- kui ka üldlaulupeo korraldus teinud läbi väga suure arengu – ISEOMA oli viimane selles läbiproovitud ja toimivas vormis. Aeg on edasi liikuda. 2028. aastal ootab meid ees uus senitundmatu korraldus, aga meiega on siis aegade algusest kaasas head eeskujud, kogemused ja koostööpartnerid. Ja Postimees.

Õelgem siis lõpetuseks: „Aitäh, Heli – Sa olid võrratu!”

KONKURSSIDEL EDUKALT ESINENUD KOORID, PUHKPILLIORKESTRID JA DIRIGENDID 2025. AASTAL

(KOORIÜHINGU ANDMETEL)

1. **Anija valla segakoor Hannijõggi (dirigent Mariell Aren)** – hõbediplom ja VI koht rahvusvahelisel koorifestivalil „In Canto sul Garda“ rahvamuusika kategoorias
2. **Eesti Raadio Laulustudio lastekoor (dirigendid Kadri Hunt ja Kaie Tanner)** – kulddiplom ja I koht Bratislava rahvusvahelisel koori- ja orkestrifestivalil
3. **ETV lastekoor (dirigendid Aarne Saluveer ja Silja Uhs)** –
  - I koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“ lastekooride kategoorias
  - Grand Prix ning esikohad lastekooride ja rahvamuusika kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Music and Sea Paralias (Kreeka)
4. **E Studio kammerkoor (dirigendid Külli Lokko, Karita Käesel, Sten Zaitsev)** – I koht kaasaegse muusika kategoorias, III koht kammerkooride kategooria ja eripreemia XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“
5. **E Studio tütarlastekoor (dirigent Külli Lokko)** – I koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“ noortekooride kategoorias
6. **Kadrina segakoor (dirigent Markus Aluste)** – hõbediplom ja IV koht segakooride B-kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Canta al Mar Calellas (Kataloonia)
7. **Kammerkoor Crede (dirigent Mariell Aren)** – hõbediplom ja II koht rahvusvahelisel koorifestivalil „In Canto sul Garda“ kammerkooride kategoorias

8. **Kammerkoor Eysysla (dirigent Veikko Lehto)** – pronksdiplom XXXII rahvusvahelisel vaimuliku muusika festivalil Cantate Domino Kaunases C-kategoorias
9. **Kammerkoor Encore (dirigent Karin Tuul)** – II koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” kaasaegse muusika kategoorias
10. **Kammernaiskoor LU (dirigent Reeda Toots)** – kulddiplom ja II koht nais- ja meeskooride B-kategoorias ning kulddiplom ja VI koht vaimuliku muusika kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Canta al Mar Calellas (Kataloonia)
11. **Kammernaiskoor MUUSAD (dirigent Ode Pürg)** – II koht ja noore dirigendi eripreemia prof Georgi Dimitrovi nim rahvusvahelisel koorifestivalil Varnas (Bulgaaria)
12. **Kammernaiskoor Sireen (dirigent Laura Štoma)** – I koht ja noore dirigendi eripreemia XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” nais- ja meeskooride kategoorias
13. **Kuusalu meeskoor (dirigendid Ene Järvik ja Ode Pürg)** – III preemia meeskooride kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Music and Sea Paralias (Kreeka)
14. **Meeskoor Homme (dirigent Kuldar Schüts)** – kulddiplomid meeskooride ja rahvamuusika kategooriates rahvusvahelisel koorifestivalil Victoria Cracow Krakowis (Poola)
15. **Musamari Koorikooli tütarlastekoos (dirigent Tiina Mee)** –
  - II koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” noortekooside kategoorias
  - I kohad noortekooside ja rahvamuusika kategoorias V rahvusvahelisel Salzburgi koorifestivalil
16. **Politsei segakoos Chorus Menticum (dirigent Eve Paap)** – hõbediplom XXXII rahvusvahelisel vaimuliku muusika festivalil Cantate Domino Kaunases C-kategoorias
17. **Randvere Kooli lastekoos (dirigent Marika Petti)** – II koht lastekooside kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Music and Sea Paralias (Kreeka)
18. **Tallinna Prantsuse Lütseumi segakoos (dirigent Margot Peterson)** – III koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” noortekooside kategoorias
19. **Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Naiskoos (dirigent Edmar Tuul)** – II/III koht XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025” nais- ja meeskooside kategoorias

20. **Tallinna Ülikooli ja Kalevi ühendmeeskoor (dirigendid Indrek Vijard ja Ka Bo Chan)** – I koht ja kulddiplom vaimuliku muusika kategoorias XIV Pau Casalsi nim rahvusvahelisel koorifestivalil Lloret de Maris (Kataloonia)
21. **Tartu Karlova Kooli lastekoor (dirigent Vilve Maide)** – kulddiplom XXXII rahvusvahelisel vaimuliku muusika festivalil Cantate Domino Kaunases A-kategoorias
22. **Tartu ülikooli kammerkoor (dirigent Triin Koch)** – I koht ja parima dirigendi preemia XVIII rahvusvahelisel koorifestivalil „Tallinn 2025“ segakooride kategoorias
23. **Veronika Portsmuthi Kooriakadeemia kontsertkoor (dirigent Veronika Portsmuth)** – hõbediplom ja III koht segakooride B-kategoorias rahvusvahelisel koorifestivalil Canta al Mar Calellas (Kataloonia)

KUTSELISED KOORID EESTIS 2025

Eesti Rahvusmeeskoor on teadaolevalt suurim kutseline meeskoor maailmas. Algselt *a cappella* repertuaari laulev meeskoor on tänaseks kasvanud kogu maailmas tuntud professionaalseks kollektiiviks, mille tegevuses on tähelepanuväärne osa suurvormide ettekannetel.

Lauljaid: 46

Asutamisaeg: 1944

Kunstiline juht ja peadirigent Mikk Üleoja

Külalisdirigendid hooajal 2025/2026: Pasi Hyökki, Leiu Ryland-Jones, Riivo Jõgi, Rasmus Erismaa, Roland Viilukas, Siim Aimla

Dirigendid, kelle käe all on koor laulnud sel hooajal: Paavo Järvi, Matthew Halls, Modests Pitrens, Edmar Tuul, Neeme Järvi, Kaspar Mänd

Koormeisterid hooajal 2025/2026: Igor Nikoforov, Kuldar Schüts, Rasmus Erismaa, Roland Viilukas

Tegevjuht: Saale Fischer

Koduleht: <https://concert.ee/kollektiivid/eesti-rahvusmeeskoor/>

Eesti Filharmoonia Kammerkoor (EFK) on kujunenud üheks tuntumaks Eesti muusikakollektiiviks maailmas.

Lauljate arv: 26

Asutamisaeg: 1981

Kunstiline juht ja peadirigent Tõnu Kaljuste

Külalisdirigendid hooajal 2025/2026: Paavo Järvi, Andres Kaljuste, Kristiina Poska

Koormeister / peadirigendi assistent: Mai Simson

SA Eesti Filharmoonia Kammerkoori juhatuse liige: Esper Linnamägi

Koduleht: <https://www.epcc.ee/>

Vanemuise ooperikoor on Eesti vanima kutselise teatri koor.

Lauljaid: 32

Asutamisaeg: 20. sajandi I pool

Peakoormeister: Kristi Jagodin

Koormeister: Martin Sildos

Koduleht: <https://vanemuine.ee/inimesed/ooperikoor/>

Rahvusoper Estonia koor on välja kasvanud 1865. aastal loodud Estonia Seltsist.

Lauljaid: 45

Asutamisaeg: 1907

Orkestri ja koori direktor, loomingulise juhi assistent: Aili Roose

Orkestri ja koori direktori assistent: Annaliisa Rebane

Peakoormeister: Heli Jürgenson

Peakoormeisteri assistent: Ksenija Grabova

Koori kontsertmeister: Auli Teppo

Koduleht: <https://opera.ee/et/meist/meist/koor/>

Eesti Filharmonia Kammerkoor

KONTSERDID 2025. AASTAL

EESTI
FILHARMOONIA
KAMMERKOOR

Kuna Eesti Filharmonia Kammerkooril oli 2025. aasta harukordselt tegevusrohke ja kunstiliselt kõrgel tasemel, toome siinkohal aastaraamatus ära ka nende mulluste kontsertide nimistu.

17.01 Paide Muusika- ja Teatrimaja

19.01 EMTA kontserdi- ja teatrimaja suur saal, Tallinn

Talvine teekond

Tormis, Poulenc, Komulainen, Hawley, Whittall, Freeman

EFK, dirigent Kari Turunen

25.01 Tartu Pauluse kirik

26.01 Tallinna Jaani kirik

Pöörane Bach

Bach. Kantaadid nr 143, 58, 171 ja 190

EFK, Tallinna Kammerorkester, Yena Choi (sopran), Danila Frantou (kontra-tenor), Mati Turi (tenor), Alvar Tiisler (bass), dirigent Tõnu Kaljuste

30.01 Niguliste muuseum-kontserdisaal

Raamatuaasta kontsert eesti keele ja kirjanduse õpetajatele

Kreek, Ernesaks, Tormis, Pärt, Mägi, Uusberg

Näitlejad, EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

14.02 Teras Beach, Tallinn

15.02 Teras Beach, Tallinn

Desert Music

Reich, John Luther Adams

EFK, ERSO, dirigent Olari Elts

20.02 Pärnu kontserdimaja

21.02 Vanemuise kontserdimaja, Tartu

22.02 Estonia kontserdisaal, Tallinn

Pärt Uusberg. „Regiväli”

EFK, Tallinna Kammerorkester, dirigent Tõnu Kaljuste

24.02 Estonia teater, Tallinn

Eesti Vabariigi aastapäeva kontsertetendus

Kaastegev EFK, dirigent Tõnu Kaljuste, lavastaja Elmo Nüganen

8.03 Mustpeade maja, Tallinn

Kristjan Randalu autoriõhtu. Sinu hommikuvalguse hetk

EFK, Tallinna Kammerorkester, Kristjan Randalu (klaver), Liisa Randalu (vioola), dirigent Tõnu Kaljuste

26.03 Muziekcentrum De Bijloke, Gent, Belgia

27.03 La Seine Musicale, Pariis, Prantsusmaa

29.03 Parkstad Limburg Theatres, Heerlen, Holland

31.03 De Warande, Turnhout, Belgia

2.04 Concertgebouw Amsterdam, Holland

3.04 Concertgebouw Brugge, Belgia

5.04 Muziekcentrum De Bijloke, Gent, Belgia

6.04 Tivoli Vredenburg, Holland

Turnee Belgias, Prantsusmaal, Hollandis

Erinevad kavad: Beethoven, Van Parys

Flandria Sümfooniaorkester, EFK (laiendatud koosseis), Ensemble Revue Blanche, Ilse Eerens (sopran), Annely Peebo (metsosopran), Benjamin Hulett (tenor), Andreas Wolf (bass), Lukas Geniusas (klaver), dirigent Kristiina Poska

17.04 EMTA kontserdi- ja teatrimaja suur saal, Tallinn

18.04 Tartu Pauluse kirik

Stabat Mater

Bach, MacMillan

EFK, Tallinna Kammerorkester, dirigent Tõnu Kaljuste

22.04 Estonia kontserdisaal, Tallinn

22.04 Pärnu kontserdimaja

Beethoveni Üheksas

Flandria Sümfooniaorkester, EFK (laiendatud koosseis), Mirjam Mesak (sopran), Annely Peebo (metsosopran), Benjamin Hulett (tenor), Priit Volmer (bass), Lukas Geniušas (klaver), dirigent Kristiina Poska

29.04 Pariisi Filharmoonia, Prantsusmaa

Arvo Pärt 90

EFK, Kadri Toomoja (orel), dirigent Tõnu Kaljuste

16.05 Müncheni Prinzregententheater, Saksamaa

18.05 Berliini Filharmoonia kammersaal, Saksamaa

Arvo Pärt 90

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

19.05 Prague Spring 2025, Rudolfinum, Dvořák Hall, Tšehhi
 20.05 Dresdeni Muusikafestival, Martin Lutheri kirik, Saksamaa

Arvo Pärt 90

EFK, Kadri Toomaja (orel), dirigent Tõnu Kaljuste

29.05 Košice Music Spring, St. Elisabethi kirik, Košice, Slovakkia

Arvo Pärt 90

EFK, Kadri Toomaja (orel), dirigent Tõnu Kaljuste

31.05 De Singel, Antwerpen, Belgia

1.06 Knechtstedeni klooster, Bayer, Leverkusen, Saksamaa

11.06 Händel Festspiele, Don zu Halle, Saksamaa

Pärt & Händel

EFK, Concerto Copenhagen, Yena Choi (sopran), Marie Roos (sopran), Cätly Talvik (alt), Danila Frantou (tenor), Raul Mikson (tenor), Toomas Tohert (tenor), Kristjan-Jaanek Mölder (bass), dirigent Tõnu Kaljuste

1.07 Seaküla Simsoni hoov, Kuusalu vald

1.07 Tilgu sadam, Harku vald

1.07 Arvo Pärdi Keskus, Laulasmaa

Laulupeo tule tulemine

EFK, jt. koorid, dirigent Tõnu Kaljuste

Erinevad kavad: Tormis. „Raua needmine“

Hermann, Härma, Kreek, Saar, Tormis, Sarapik, Pärt

4.07 Aix-en-Provence'i festival, Grand Théâtre de Provence, Prantsusmaa

Mozart. „Don Giovanni“

EFK, Baieri Raadio Sümfooniaorkester, dirigent Sir Simon Rattle

5.–6.06 XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu. Iseoma, Tallinna Lauluväljak

6.07, 8.07 Aix-en-Provence'i festival, Grand Théâtre de Provence, Prantsusmaa

Mozart. „Don Giovanni“

EFK, Baieri Raadio Sümfooniaorkester, dirigent Sir Simon Rattle

9.07 EMTA kontserdi- ja teatrimaja suur saal, Tallinn

Euroopa koorimuusika sümposioni „Leading Voices“ lõppkontsert

Grigorjeva, Seppar, Pärt, Tormis

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

10.07, 12.07, 14.07, 15.07, 18.07 Aix-en-Provence'i festival, Grand Théâtre de Provence, Prantsusmaa

Mozart. „Don Giovanni“

EFK, Baieri Raadio Sümfooniaorkester, dirigent Sir Simon Rattle

31.07 BBC Proms, Royal Albert Hall, London, UK

1.08 Britten Pears, Arts, Snape Maltings Concert Hall, Aldeburgh, UK

Arvo Pärt 90

Pärt, Grigorjeva, Rahmaninov, Bach, Tormis

EFK, Kadri Toomoja (orel), dirigent Tõnu Kaljuste

7.08 Kõrveaia talu, Aru küla

8.08 Omari küün, Naissaar

Veljo Tormis 95

Tormis. „Naistelaulud“, „Meestelaulud“

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

16.08 kell 19.00 ja 20.30 St. Petri Cathedral, Bremen, Saksamaa

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

Rahmaninov, Pärt

2.09 Tartu Pauluse kirik

3.09 Estonia kontserdisaal, Tallinn

Pärdi Päevad 2025. Avakontsert

ERSO, Vox Clamantis, EFK, Maria Listra (sopran), dirigent Tõnu Kaljuste

5.09 Tallinna Jaani kirik

6.09 Narva Aleksandri Suurkirik

8.09 Viimsi Artium

Pärdi Päevad 2025. Te Deum

EFK, Tallinna Kammerorkester, Maria Listra (sopran), dirigent Tõnu Kaljuste

11.09 Lausitz Festival, St. Peter and Paul Church, Görlitz, Saksamaa

The Sound of Silence. Arvo Pärt 90

EFK, Concerto Copenhagen, dirigent Tõnu Kaljuste

19.09 George Enescu Festival, Bukarest, Romanian Athenaeum, Rumeenia

Arvo Pärt 90

Bach, Pärt, Enescu, Seppar, John Tavener, Rahmaninov

EFK, Anja Lechner (tšello), dirigent Tõnu Kaljuste

26.09 Kopenhageni katedraal, Taani

27.09 Arhusi katedraal, Taani

Message in Silence. Arvo Pärt 90

EFK, Concerto Copenhagen, dirigent Tõnu Kaljuste

5.10 Glasgow City Halls, UK

7.10 Barbican Centre, London, UK

Arvo Pärt 90

Pärt, Mägi

EFK, Tallinna Kammerorkester, Maria Listra (sopran), Harry Traksmann (viul), dirigent Tõnu Kaljuste

11.10 Elbphilharmonie, Hamburg, Saksamaa

Arvo Pärt 90

Pärt, Šerkšnytė

EFK, Ensemble Resonanz, Maria Listra (sopran), dirigent Tõnu Kaljuste

15.10 Estonia kontserdisaalis, Tallinn

Arvo Pärt 90

Midori (viul), Hans Christian Aavik (viul), Kalle Randalu (klaver), tütarlastekoor Ellerhein, EFK, Eesti Rahvusmeeskoor, Eesti Festivaliorkester, dirigent Paavo Järvi

23.10 Stern Auditorium, Carnegie Hall, New York, USA

Debs Composer's Chair: Arvo Pärt

Midori (viul), Hans Christian Aavik (viul), Nico Muhly (klaver), Eesti Festivaliorkester, EFK, dirigent Paavo Järvi

24.10 Zankel Hall, Carnegie Hall, New York, USA

Debs Composer's Chair: Arvo Pärt

EFK, Tallinna Kammerorkester, Maria Listra (sopran), dirigent Tõnu Kaljuste

28.10 XXXVII Festival International de Musica de Macau, St. Joseph the Worker's Church, Macau, Hiina

Hiina turnee

30.10 Quintai Festival, Quintai Concert Hall, Wuhan, Hiina

31.10 Shanghai International Arts Festival, Shanghai Cadillac Concert Hall, Hiina

1.11 kell 10.30 Shanghai International Arts Festival, vabaõhukontsert, Shanghai, Hiina

1.11 kell 19.30 Jiangsu Grand Theatre, Nanjing, Hiina

Erinevad kavad: Palestrina, Pärt. Bach

Sibelius, Berio, Debussy, Murray Schafer, Hiina rahvalaul Hyo-Won Woo seades, Kreek Tormis. Valik „Eesti kalendrilauludest“

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

14.11 EMTA kontserdi- ja teatrimaja suur saal, Tallinn
Heino Kaljuste 100

Tormis. „Naistelaulud“, „Meestelaulud“

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

24.11 Teatro Colon, Buenos Aires, Argentiina

28.11 Teatro Cultura Artística, São Paulo, Brasiilia

Lõuna-Ameerika turnee

EFK, Klaaspärlimäng Sinfonietta, dirigent Andres Kaljuste

Mozart, Pärt

7.12 Pariisi Filharmoonia, Prantsusmaa

Ryoji Ikeda autoriõhtu

EFK, dirigent Tõnu Kaljuste

18.12 Niguliste muuseum-kontserdisaal

Jõulukontsert Riigikogule

Pärt, Mozart, Sibelius

EFK, TKO, Yena Choi (sopran), dirigent Tõnu Kaljuste

19.12 Vanemuise kontserdimaja, Tartu

20.12 Estonia kontserdisaal, Tallinna

Jõulukontsert

Haydn, Mozart, Beethoven

EFK, Tallinna Kammerorkester, Yena Choi (sopran), Cätly Talvik (alt), Heldur

Harry Põlda (tenor), Raiko Raalik (bass), dirigent Tõnu Kaljuste

2025. AASTAL VÄLJA ANTUD EESTI KOORIMUUSIKA NOODID, HELIPLAADID JA RAAMATUD

(mittetäielik loend)

KOORIMUUSIKA NOODID 2025

Kogumiku, teose pealkiri	autor(id)	väljaandja
Halleluuja: segakoorile = Hallelujah: for mixed choir	Amandus Tõnnisson	Eesti Muusika Infokeskus
Helisev kool. 1: laule mudilas-, poiste- ja lastekoorile	Ester Mur- rand	SP Muusika
Isa sõnad: meeskoorilaule	Alo Ritsing	Eesti Metsa- töötajate Meeskoor Forestalia
Kiituselaul	Pärt Uusberg	Pärt Uusberg
Kolm ohvrikivi laulu: meeskoorile = for male choir: 2018	Kristjan Randalu	Eesti Muusika Infokeskus
Koorime lahti!	MTÜ Koori- laulusõbrad	MTÜ Koori- laulusõbrad
Kreegi vihik: segakoorile ja keelpilli- orkestrile = Kreek's notebook: for mixed choir and string orchestra: 2007	Tõnu Kõrvits	Eesti Muusika Infokeskus
Kuus linnulaulu Heljo Männi sõnadele: segakoorile = Six bird songs to the words of Heljo Mänd: for mixed choir: 2021	Viktoria Grahv	Eesti Muusika Infokeskus
Laulab terve maa: laste- ja noortelaulud: kaasas fonogrammidega mälupulk	Airi Liiva	Laulustuudio Laulupesa

Loojangutaeva all sa vaatad: naiskoorile ja tšellole = Under the sunset sky: for female choir and cello: 2016	Viktoria Grahv	Eesti Muusika Infokeskus
Neli sünnimaa laulu: klaverile, kontrabassile, trummidele, meeskoorile ja puhkpilliorkestrile = Four homeland songs: for piano, double bass, drums, male choir and wind orchestra: 2018	Kristjan Randalu	Eesti Muusika Infokeskus
Our garden: cantata for children's choir and ensemble (2025)	Arvo Pärt; arranged by Tauno Aints	Universal Edition
Psalm 90: segakoorile = for mixed choir: 1984	Amandus Tõnnisson	Eesti Muusika Infokeskus
Püha, püha: segakoorile = Holy, holy: for mixed choir: 2019/2023	Amandus Tõnnisson	Eesti Muusika Infokeskus
Sind teretame, kuldapäike!: laule viiulivõtmes	Alo Ritsing	Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia
Sinu vari: segakoorile, merekarbi tuulekelladele ja lindile ad lib. = Your shadow: for mixed choir, seashell wind chimes and tape ad lib.: (2015)	Mirjam Tally	Eesti Muusika Infokeskus
Su looriäär üle läve: segakoorile = for mixed choir: 2023	Viktoria Grahv	Eesti Muusika Infokeskus
Suur Looja: segakoorile = The great Creator: for mixed choir: 2001	Amandus Tõnnisson	Eesti Muusika Infokeskus
Taevatähed: segakoorilaule	Alo Ritsing	Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia
Unustamatu laul: uusi seadeid meeskoorile	seadnud Alo Ritsing	Eesti Metsatöötajate Meeskoor Forestalia
Vaba rahva laul: 34 aastat Eesti taasiseseisvumisest: 20. augustil 2025 Viljandi lauluväljakul	koostaja Ülo Kannisto	Ü. Kannisto

KOORIMUUSIKA HELISALVESTISED 2025

Autor; esitaja	Plaadi nimi	Väljaandja
Estonian National Symphony Orchestra, conductor Neeme Järvi = Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	Great maestros. XXII	ERSO : ERP
Mari Kalkun, Eesti Rahvusmeeskoor, dirigent Mikk Üleoja = Estonian National Male Choir	Stoonia lood live = Stories of Stonia live	Mari Kalkun
Tartu Akadeemiline Meeskoor, Mari Kalkun	Iloilman	MTÜ Tartu Akadeemiline Meeskoor
Tartu Üliõpilasselgakoos, dirigendid Küllike Joosing, Liis Rull (3-5), Liine Palu (10)	Õhtute kuld	Tartu Üliõpilasselgakoos

KOORIMUUSIKA RAAMATUD 2025

Raamatu nimi	Autor, koostaja, toimetaja	Väljaandja
XVIII rahvusvaheline koorifestival Tallinn 2025: The 18th International Choir Festival Tallinn 2025	Toimetajad Kaie Tanner, Mare Zaneva, Aiki Koolmeister, Tuuli Metsoja; kujundaja Marek Lillemaa	Eesti Kooriühing
Eesti Kooriühingu aastaraamat 2024	Toimetajad Kaie Tanner, Aiki Koolmeister, Mare Zaneva, Tuuli Metsoja; kujundus Saarakiri OÜ	Eesti Kooriühing
Leading Voices: 6-10 July 2025, Tallinn Estonia	Toimetajad Kaie Tanner, Mare Zaneva, Aiki Koolmeister, Tuuli Metsoja; kujundaja Marek Lillemaa	Eesti Kooriühing

Allikas: Eesti Rahvusraamatukogu

KOORILOOMING 2025

2025. aastal loodud ja/või esiettekandes kõlanud kooriteosed

Mari Amor

- „Keik kullad lähvat“ naiskoorile (tekst: rahvaluule, Maria Lee Liivak, Maria Usk)
- „Lendab laule meie vallas“ poiste segakoorile ja klaverile (tekst: Leelo Tungal)
- „Mina mõistan laulud laulda“ naiskoorile (tekst: rahvaluule, Maria Lee Liivak, Maria Usk)
- „Neitsikäne, noorukane“ naiskoorile (tekst: rahvaluule, Maria Lee Liivak, Maria Usk)

Liisa Hõbepappel

- „Taevas“ segakoorile (tekst: Jaan Malin)
- „Taevanihe“ segakoorile (tekst: Jaan Malin)

Robert Jürjendal

- „Valgus ei saagi vanaks“ meeskoorile ja elektrikitarrile (tekst: Jaan Kaplinski)

Tiina Kiilaspea

- „Armastan seda maad“ segakoorile (tekst: Anne-Mai Tevahi)
- „Ema kiri“ segakoorile (tekst: Viivi Luik)
- „Hinge palve“ naiskoorile (tekst: Juhan Aru)
- „Kord olen märkamatu“ naiskoorile ja meeskoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Lähme longime koos“ segakoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Ma armastan“ segakoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Ma kannan sind kätel“ segakoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Me oleme räitsakad“ naiskoorile (tekst: Andres Vanapa)
- „Midagi head on ootamas ees“ naiskoorile ja meeskoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Minu Lumivalgukene“ meeskoorile (tekst: Vahur Kersna)
- „Oluline on elada ja naerda“ segakoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Pole maailmas suuremat rõõmu“ naiskoorile (tekst: Avo Üprus)
- „Rahva üle laulukaar“ segakoorile (tekst: Renna Aretha Ali)
- „Süda sõena rinnus hõõgub“ segakoorile (tekst: Lauri Räpp)
- „Valgustus“ naiskoor (tekst: Renna Aretha Ali)

- „Vanaemale” lastekoorile (tekst: Meeli Õunapuu)
- „Väike ajalaul Kõigekallimale” meeskoorile (tekst: Vahur Kersna)
- „Õhtul” lastekoorile (tekst: Imbi Kolla)
- „Ärkamine” lastekoorile (tekst: Heiti Talvik)

Ülo Krigul

- „Kiä kuah olt tekk?” rahvalaul Setomaalt, seade meeskoorile ja sümfooniaorkestrile

Maria Kõrvits

- „Gemeinsam/Koos” tütarlastekoorile (tekst: Rose Ausländer, eestikeelne tõlge Kati Loo)

Tõnu Kõrvits

- „Arm ja surm” segakoorile: segakooriseade teose „Laulud laulude laulust” IV osast (tekst: Saalomoni ülemlaulu tekst Vello Salo tõlkes)
- „Sõit, sõit, sõit Sõrvemaale” meeskoorile ja keelpilliorkestrile (tekst: rahvaluule) (President Arnold Rüütlil ärasaatmiseks. Laulnud Juulia Rüütel, üles kirjutanud Ingrid Rüütel)

Heiki Laanemaa

- „Delusion of Faith” oratoorium sopranile, aldile, tenorile, bassile, segakoorile, sümfooniaorkestrile: 3333, 4331, löökpillidele, harfile, tšelestale, klaverile, orelile, elektrikitarrile, akustilisele kitarrile ja keelpillidele (tekst: Richard Dawkinsi raamatutest)

Andres Lemba

- „Ave Maria” segakoorile
- „Dona nobis pacem” poiste segakoorile, sopranile, oboele, löökpillidele ja orelile

Jüri Lepp

- „Requiem” sopranile, aldile, tenorile, baritonile, segakoorile, sümfooniaorkestrile ja keelpillidele

Riho Esko Maimets

- „Kõik inglid taeva valguses” segakoorile

Erki Meister

- „Kumisemas laidude vahel” segakoorile, solistidele, torupillile, karmoškale, sopransaksofonile ja löökpillidele (tekst: Artur Alliksaar)

Rasmus Puur

- „Ecce Stella” lastekoorile, tütarlastekoorile, poistekoorile, meesansamblile, 2 tšellole, harfile, orelile ja löökpillidele (tekst: Stéphane Albelda)
- „Under Milk Wood” (XVIII rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn” kohustuslik teos kaasaegse muusika kategoorias) naiskoorile (tekst: Dylan Thomas (inglise keeles))

- „Under Milk Wood“ (XVIII rahvusvahelise koorifestivali „Tallinn“ kohustuslik teos kaasaegse muusika kategoorias) segakoorile (tekst: Dylan Thomas (inglise keeles))

Arvo Pärt

„Silouan’s Song“ segakoorile, seade 1991. aasta samanimelisest teosest (tekst: Püha Siluani palve „Скучает душа моя о Господе“ raamatust „Staarets Siluan“ II osa (koostanud arhimandriit Sofroni, 1991) (vene keeles))

Evelin Seppar

- „Kuskil maailma äärel“ segakoorile (tekst: Jaan Kaplinski)
- „Seesama meri“ seade meeskoorile (tekst: Jaan Kaplinski)
- „Tout est loin (Kõik on kaugel)“ meeskoorile (tekst: Jaan Kaplinski)

Mirjam Tally

- „Benedictus“ segakoorile ja 2 tam-tamile (mängivad kooriliikmed) (tekst: missa tekst (ladina keeles))

Pille-Riin Tipp

- „Jah. Alguses oli sõna“ naiskoorile (tekst: Doris Kareva)
- „Uni, tule“ naiskoorile ja segakoorile (tekst: rahvaluule)

Helena Tulve

- „And Death Shall Have No Dominion“ segakoorile ja barokkorkestrile: 2 oboed, 2 trompetit, timpanid, positiivorel, keelpillid (44321) (tekst: Dylan Thomas (inglise keeles))

Patrik Sebastian Unt

- „Suvevärvid“ kooritsükkel naiskoorile (tekst: Alide Soopõld-Saar)

Pärt Uusberg

- „Üü om jo läve iin“ meeskoorile ja keelpilliorkestrile (tekst: rahvaluule) (President Arnold Rüütli ärasaatmiseks. Otepää vaimulik rahvaviis)

Ardo Ran Varres

- „Allikas“ segakoorile (ühendkoor), sümfooniaorkestrile, löökpillidele, klaverile ja keelpillidele (tekst: Hasso Krull)
- „Südame hää!“ naiskoorile (tekst: Aapo Ilves) (pühendatud naiskoorile Südamehää!)

Rebeca Vilpuu

- „Mere ääres“ (osa „Meretsüklist“) segakoorile ja elektroonikale (tekst: Hando Runnel)

*Allikas: Eesti Muusika Infokeskus
(mittetäielik loend)*

VAATAME ETTE 2026

31. jaanuar	Eesti Naislaulu Seltsi aastapreemiate kontsert Tallinna Muusika- ja Balletikoolis
7. veebruar	muusikaolümpiaadi piirkondlik voor (EMÕL)
8. veebruar	Eesti Kooriühingu aastapreemiate gala Estonia kontserdisaalis
13.–14. veebruar	koorijuhtide-muusikaõpetajate täiendkoolitus Eesti Rahvakultuuri Keskuses (KÜ)
14. veebruar	XXV segakooride võistulaulmine Tuljak Tartu Karlova Kooli Salme majas (ESL)
25.–26. veebruar	EKL Noorteakadeemia väljasõit Helsingisse (EKL)
27. veebr–1. märts	Nõmme Pasunapäevad (EPÜ)
6.–7. märts	muusikaolümpiaadi vabariiklik voor EMTAs (EMÕL)
13.–14. märts	koorijuhtide-muusikaõpetajate täiendkoolitus Eesti Rahvakultuuri Keskuses (KÜ)
14. märts	Emakeelepäeva kontsert Estonia kontserdisaalis (ESL)
17. märts	„Arvo Ratassepp 100” Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (ENLS)
21.–22. märts	üle-eestilised koorimuusika foorumid Tartus ja Tallinnas (EKL)
28. märts	Noorteakadeemia II seminaripäev (EMÕL)
28. märts	Eesti Puhkpilliorkestrite Turniir Estonia kontserdisaalis (EPÜ)
10.–11. aprill	koorijuhtide-muusikaõpetajate täiendkoolitus Eesti Rahvakultuuri Keskuses (KÜ)
24.– 26. aprill	XVIII Eesti Kammerkooride Festival Rakveres (EKKL)
25. aprill	Eesti heliloojate puhkpillimuusika uudisloomingu kontsert (EPÜ)
2. mai	Eesti Naislaulu Seltsi heategevuskontsert „Naise elu lõuend” Eesti Rahva Muuseumis (ENLS)
9.–10. mai	XIII Tabasalu Metsasarvepäevad (EPÜ)
16.–17. mai	koorijuhtide meistrikursus „Mathieu Romano ja prantsuse muusika” EMTA kammersaalis (EKL)
17. mai	poiste-solistide võistulaulmise finaali MUBAs (EMLS)

23. mai	Eesti segakooride laulupäev Lihulas (ESL)
23.–24. mai	VIII Eesti lastekooride konkurss-festival Tallinnas MUBAs (KÜ)
27. mai	Eesti Naislaulu Seltsi kevadkontsert Tallinna Filharmoonia Mustpeade majas (ENLS)
30.–31. mai	X Eesti mudilaskooride festival MudiFest Türil (KÜ)
4. juuni	Eesti lipu päeva tähistamine Toompeal (ENLS)
5.–7. juuni	koorikontserdid Tallinna Vanalinna Päevadel (KÜ)
7. juuni	Puhkpillimuusikapäev Tartus (EPÜ)
4. juuli	Mees- ja poistekooride laulupäev „Hoian pulssi lauluga“ Viljandi laululaval (EMLS)
17.–19. juuli	Dirigentide Suveakadeemia Padisel (EPÜ)
5.–8. augustil	Kooriühingu kultuurilooline rattaretk „Arvo Ratassepp 100“ Harjumaal (KÜ)
7.–9. august	XX Hiiumaa Puhkpillipäevad (EPÜ)
10.–14. august	koorijuhtide ja muusikaõpetajate suveseminar Haapsalus (KÜ)
14.–16. august	XII segakoorilauljate suvekool Haapsalus (ESL)
17.–21. august	XXXI Võru Vaskpillipäevad (EPÜ)
22.–30. august	koorijuhtide rahvusvaheline õppereis Maailma Koorimuusika Sümpoosionile Macaos (KÜ)
5.–12. september	muusikaõpetajate õppereis Norrasse (EMÖL)
12. september	Eesti nais- ja neidudekooride laulupäev (ENLS)
26. september	Eesti Puhkpillimuusika Ühingu aastakontsert Estonia kontserdisaalis
16.–18. oktoober	V Eesti Noortekooride Festival noorte segakooridele Tallinnas (KÜ)
28. november	Eesti Segakooride Liidu advendikontsert
November	muusikaõpetajate sügispäevad Põlvamaal
5. detsember	Eesti Segakooride Liidu advendikontsert
5. detsember	Eesti Naislaulu Seltsi naiskooride advendikontsert Tallinna Jaani kirikus (ENLS)
6. detsember	Eesti Naislaulu Seltsi advendikontsert Paikuse Koolis (ENLS)
12. detsember	Eesti Naislaulu Seltsi neidudekooride advendikontsert Tallinna Jaani kirikus (ENLS)
13. detsember	Eesti Naislaulu Seltsi advendikontsert Tartu Pauluse kirikus (ENLS)

SÜNNIPÄEVAD 2026

Alo Ritsing	90	Aet Maatee	65
Maie Vikat	90	Maret Oja	65
Ants Üleoja	90	Tiina Steinberg	65
		Annelii Traks	65
Juri Baskakov	85	Pille Tutt	65
Tõnu Kangron	85	Ene Uiho	65
Kaie Kuslap	85		
Tiiu Künnapas	85	Kadri Ausmaa	60
		Alla Eenma	60
Aivi Otsnik	80	Kadi Häрма	60
Ludmilla Toon	80	Kaja Kraav	60
		Anu Luiga	60
Reet Aru	75	Õnne-Ann Roosvee	60
Maie Kala	75	Pille Saatmäe	60
Maimu Muttik	75	Siiri Veskimäe	60
Küllli Puhkim	75		
Epp Soo	75	Külliki Aasa	55
Mare Visnapuu	75	Elviira Alamaa	55
		Reet Jürima	55
Aade Erits	70	Mihkel Kütson	55
Ruth Heidmets	70	Mait Männik	55
Helje Põvvat	70	Peeter Perens	55
Heli Sepp	70	Grete Põldma	55
Andres Uiho	70	Hando Põldmäe	55
Maie Viilup	70	Siirius Sikka	55
Eve Eljand	65	Ahti Bachblum	50
Harry Illak	65	Tõnno Piigli	50
Iveta Jürisson	65	Inga Vahtrik	50
Hairi Laurand	65	Janne Fridolin-Väljamäe	50
Eda Liblik	65	Kersti Seitam	50

SÜNNIAASTAPÄEVAD 2026

Alfred Karindi	125
John Pori	120
Villem Reimann	120
Juhan Tamverk	120
Roman Toi	110
Uno Järvela	100
Laine Karindi	100
Olaf Leps	100
Harri Otsa	100
Aksel Pajupuu	100
Arvo Ratassepp	100
Lembit Veevo	100
Raimond Lätte	95
Heino Lemmik	95
Anti Marguste	95
Ahto Nurk	95
Uuno Taremaa	95
Ahti Raias	90
Heldur Saade	90
Tarmo Lepik	80
Aavo Ots	75
Inge Raudsepp	75
Ants Soots	70
Alo Mattiisen	65

21. MÄRTS TARTU ♦ 22. MÄRTS TALLINN

KOORIMUUSIKA FORUM '26

koorijuht.ee

Eesti Koorijuhtide Liit

Toetajad ja koostööpartnerid:

varrak

RAHVUSOOPER
ESTONIA

piletikeskus
Baltic Marketplace

EESTI PUHKPILLIMUUSIKA ÜHING TEATAB

Eesti Puhkpilliorkestrite

TURNIIR 2026

ESTONIA KONTSERDISAALIS

28. MÄRTSIL

KELL 10.00

KEIL MA

XVIII EESTI
KAMMERKHOORIDE
Festival

24.-26. APRILL 2026

UKUARU MUUSIKAMAJA
VABADUSE 4, RAKVERE

eesti kammerkooride liit

Meistrikursus dirigentidele:

**MATHIEU ROMANO &
PRANTSUSE MUUSIKA**

16.- 17.05.2026

Koostöös kammerkooriga
Collegium Musicale

Rohkem infot koorijuht.ee

koorijuht.ee
Eesti Koor

23.–24. mail
2026 Tallinnas
MUBAs

**8. Eesti
lastekooride
konkurss-
festival**

www.kooriyhing.ee

EESTI KOORIÜHING

**10.
Mudifest**

30.–31. mai 2026
Türil

www.kooriyhing.ee

EESTI KOORIÜHING

Kooriühingu
kultuurilooline rattaretk
„ARVO RATASSEPP 100“
5.-8. augustil 2026 Harjumaal

 EESTI KOORIHING

Kirjapanemine kuni 31. maini 2026
www.kooriyhing.ee

LUUKAMBER
raadiosaade koorimuusikast

Konkursid ja festivalid, kontserdid ja võistulaulmised.
Kooride tegevus mažooris ja minooris.
Luukamber kuulab, küsib ja mõtestab.

Saate autor on
Marge-Ly Rookäär.

 **KLASSIKA
RAADIO**

Sisukord

Eesti Kooriühingu esimehe Hirvo Surva tervitus	3
Aastakontserdi kava	4
Aastaauhindade nominendid	
AASTA KOOR – kontsertkollektiiv	6
AASTA KOOR – panus kohalikkultuuriruumi	13
AASTA PUHKPILLIORKESTER	21
AASTA KOORIDIRIGENT	25
AASTA DIRIGENT-MUUSIKAÕPETAJA	34
AASTA PUHKPILLIORKESTRI DIRIGENT	42
AASTA NOOR DIRIGENT	51
AASTA KORRALDAJA	62
AASTA TEGU	69
AASTA KOOSTÖÖPREEMIA	79
AASTA KOORI / PUHKPILLIMUUSIKA PLAAT	87
AASTA KOORI- / ORKESTRITHELILOOJA	91
AASTA TOETAJA	97
Eesti Kooriühingu aastaauhindade väljaandmise põhimõtted	104
Eesti Kooriühingu auhindade saajad	107
Eesti Kooriühingu alaliidud 2025	119
Eesti Kooriühingu juhatus 2025	120
Eesti Kooriühingu muusikanõukogu 2025	121
Eesti Kooriühingu alaliitude esimeeste nõukogu 2025	122
Eesti Kooriühingu büroo 2025	123
Eesti Kooriühingu auliikmed	124
Vaatame tagasi 2025	126
Eesti Kooriühingu mentorid 2025	130
<i>In Memoriam</i> 2025	131
Mõtteid koorimuusika-aastast 2025	134
Eesti Kammerkooride Liit aastal 2025	142
Eesti Koorijuhtide Liit 2025	145
Eesti Meestelaulu Selts 2025	147
Eesti Muusikaõpetajate Liit aastal 2025	150
Eesti Naislaulu Selts laulupeoaastal	153
Eesti Segakooride Liidu tegevus 2025. aastal	157
Eesti Puhkpillimuusika Ühing 2025	160
Aino Strutzkin. Ainole mõeldes...	164
Gustav Ernesaks minu meeltes ja mälestustes	167
Postimehe Aasta Inimene 2025	169
Konkurssidel edukalt esinenud koorid, puhkpilliorkestrid ja dirigendid 2025. aastal	171
Kutselised koorid Eestis 2025	174
Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontserdid 2025. aastal	176
2025. aastal välja antud Eesti koorimuusika noodid, heliplaadid ja raamatud	182
Koorilooming 2025	185
Vaatame ette 2026	188
Sünnipäevad 2026	190
Sünniaastapäevad 2026	191